

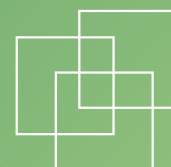
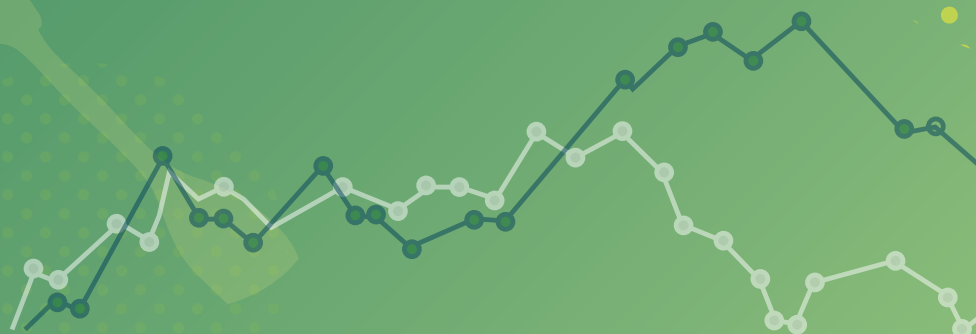
Internationale
Arbeidsorganisatie

100
1919-2019

Instituut voor
Maatschappij-
wetenschappelijk
Onderzoek (IMWO)

SURINAME **ONDERZOEK NAAR** **KINDER** **ARBEID** **2017**

SURINAME

Onderzoek naar Kinderarbeid 2017

November 2018

Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek (IMWO)

Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)

Copyright © Internationale Arbeidsorganisatie en het Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek (IMWO)

Eerste uitgave 2018

Voor rechten voor het reproduceren van dit rapport zal een aanvraag moeten worden ingediend bij de ILO: ILO Publications (Right and Permissions), International Labour Office, CH-1211 Geneva 22, Switzerland, (e-mail: pubdroit@ilo.org) of het IMWO, Leysweg 86, Paramaribo, Suriname (imwo@sr.net). Voor rechten voor het vertalen van dit rapport zal een aanvraag moeten worden gedaan bij de ILO, als vertegenwoordiger van beide organisaties, naar het voornoemd adres.

Bibliotheken, instituten en andere geregistreerde gebruikers met rechten voor het reproduceren, mogen kopieën maken volgens de hun toegekende licenties. Bezoek www.ifro.org voor informatie over de organisatie belast met het recht tot reproduceren in uw land.

Suriname Onderzoek naar Kinderarbeid 2017/ Internationaal Arbeidsbureau, Basisprincipes en rechten bij de Werkvestiging (FUNDAMENTALS), Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek (IMWO), Paramaribo, 2018.

ISBN: 978-92-2-132312-9 (Print); 978-92-2-132313-6 (Web PDF)

International Labour Office. Fundamental Principles and Rights at Work Branch; Research Institute for Social Sciences (IMWO)

Dit rapport is ook beschikbaar in het Engels: *Suriname Child Labour Survey 2017*, ISBN: 978-92-2-132310-5 (Print), 978-92-2-132311-2 (Web PDF), Paramaribo, 2018

DANKWOORD

Dit rapport bevat het resultaat van de survey kinderarbeid in Suriname, uitgevoerd door het Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek (IMWO) van de Anton de Kom Universiteit (AdeKUS) in samenwerking met het Ministerie van Arbeid van de Republiek Suriname en met technische assistentie van de ILO.

Deze ILO publicatie is gefinancierd door het Departement van Arbeid van de Verenigde Staten (USDOL) met overeenkomstnummer IL-24943-13-75-K van het Project "Country Level Engagement and Assistance to reduce Child Labour (CLEAR)" (GLO/13/22/USA).

Deze publicatie geeft niet noodzakelijkerwijs de opvattingen of het beleid weer van USDOL, ook impliceert de vermelding van handelsmerken, commerciële producten of organisaties geen onderschrijving door de Verenigde Staten van Amerika. De totale kosten van het project GLO/13/22/USA zijn voor 100 procent gefinancierd uit federale middelen, voor een totaal bedrag van US\$ 7.950.000.

De aanwijzingen gebruikt in dit document en de presentatie van data hierin, zijn geen indicatie van een weergave van welke opinie dan ook van de zijde van het ILO of van het Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek, betrekking hebbende op de legale status van welk land, gebied of territoire dan ook of van de autoriteiten, of betrekking hebbende op de beperkingen van de begrenzing.

Het ILO en het Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek (IMWO) dragen geen enkele verantwoordelijkheid bij oneigenlijk, onjuist of onvolledig gebruik van deze data, of welke gevolgen daarvan dan ook.

Geprint in Suriname

Lay-out: Manuela Flamini, Turijn, Italië

VOORWOORD

Kinderarbeid is een probleem in de samenleving en moet zo spoedig mogelijk uitgebannen worden. De overheid van de Republiek Suriname heeft recentelijk te kennen gegeven dat zij dit fenomeen hard wil aanpakken door onder andere de ratificatie van de 'ILO Minimum Age Convention' no 138. De 'ILO Worst Forms of Child Labour convention no 182' is reeds geratificeerd. Een nieuwe nationale standaard om het probleem van kinderarbeid aan te pakken en om kinderarbeid te reguleren is aangenomen door de Ministerraad in augustus 2017.

Geactualiseerde nationale arbeidsstandaarden zijn erg belangrijk, maar er moet ook een monitoringssysteem zijn en beschikbare data over de arbeidsmarkt. Speciaal ontworpen programma's zijn onmisbaar om het verschijnsel kinderarbeid uit te bannen en dit is zonder beschikbare data niet mogelijk. Gedetailleerde informatie en statistische gegevens over de vormen en het voorkomen van kinderarbeid moeten verzameld worden en dienen als basis voor het bepalen van prioriteiten om nationale actie te ondernemen en zo kinderarbeid te elimineren. Zeker wat de ergste vormen betreft, dient dat zo snel als mogelijk te gebeuren. Die informatie en statistische data zouden gegevens moeten bevatten over sekse, leeftijdscategorieën, werkzaamheden, type van economische activiteit, status van de arbeid, schooluitval en geografische spreiding.

Het nationaal onderzoek naar kinderarbeid in Suriname was daarom al lang in de planning. We zijn dankbaar voor het feit dat geactualiseerde gegevens over kinderarbeid beschikbaar zijn en als basis kunnen dienen voor het programma dat de overheid uit zal zetten en uit zal voeren in de gemeenschappen waar het probleem van kinderarbeid het meest voorkomt. Terwijl er vooruitgang geboekt wordt op het terrein van ontwikkeling van nieuwe nationale standaarden met betrekking tot kinderarbeid, is er toch nog een grote behoefte aan verbetering van monitoring en de implementatie van wetsontwerpen en wetgeving gerelateerd aan kinderarbeid. Het is van groot belang dat nationale controlesystemen en kinderarbeid monitoringssystemen ontwikkeld en versterkt worden.

De survey werd geleid door een Stuurgroep met vertegenwoordigers van het Ministerie van Arbeid (Arbeidsinspectie), het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap & Cultuur (Inspectie VOJ), het Ministerie van Sociale Zaken & Volkshuisvesting (Kinderrechten bureau), het Marron Vrouwen netwerk, de Vereniging Surinaams Bedrijfsleven (VSB), de Federatie van Onderwijzers en Leerkrachten in Suriname (FOLS) en de technische assistentie van de ILO. Het IMWO onderzoeksteam bestond uit: drs. N. Moe Soe Let, drs. B. Dundas, drs. P. Young-A-Fat MSc, drs. A. Herbonnet en O. Graham BSc.

De assistentie van de ILO en de United States Department of Labour (USDOL) binnen het CLEAR project is zeer gewaardeerd, maar het blijft een grote uitdaging voor het Ministerie van Arbeid om op regelmatige basis onderzoeken te blijven faciliteren en zo vooruitgang en nieuwe trends te kunnen meten. Het kinderarbeidsonderzoek is uitgevoerd in alle districten van Suriname; Brokopondo en Sipaliwini uitgezonderd. Toch is er een grote behoefte aan actuele data en betrouwbare wetenschappelijke cijfers van deze districten,

die nu gebaseerd zijn op de schattingen en de rapporten met betrekking tot internationale rechten van de mens, mensenhandel en de ergste vormen van kinderarbeid, die recentelijk over Suriname zijn gepubliceerd.

Volledige implementatie van een programma met betrekking tot kinderarbeid op het gehele Surinaamse grondgebied is onmogelijk als de cijfers van het binnenland ontbreken, juist waar de overheid meer uitdagingen ondervindt dan ooit om de controlerende functies uit te kunnen voeren. We spreken dan ook de verwachting uit dat de gegevens die in dit onderzoek worden gepresenteerd, zullen worden aangevuld met gegevens uit een nieuwe betrouwbare studie in deze twee districten.

De Surinaamse overheid bedankt de ILO en de USDOL voor het faciliteren van dit onderzoek, en het IMWO van de Anton de Kom Universiteit voor het uitvoeren ervan en het analyseren van de data. Het is nu aan de overheid om gerichte programma's te ontwerpen en uit te voeren ter eliminatie van kinderarbeid in Suriname.

Z.E. Drs. Soewarto Moestadja

De Minister van Arbeid

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	iii
Management samenvatting.....	xi
Acroniemen	xii
Kaart van Suriname.....	xiii
1. INTRODUCTIE	1
2. KENMERKEN VAN SURINAME	3
2.1 Demografie	3
2.2 Economische kenmerken en arbeidsmarkt	5
2.3 Structuur van het Onderwijs	7
2.4 Kinderarbeid in Suriname	9
3. ONDERZOEKSMETHODOLOGIE	11
3.1 Scope en bereik van de survey	11
3.2 Vragenlijst.....	11
3.3 Steekproefontwerp en uitvoering.....	13
3.4 Pilot test.....	14
3.5 Training enquêteurs en supervisors, en veldwerk.....	14
3.6 Dataverwerking.....	16
3.7 Beperkingen	17
4. KERNBEGRIPPEN EN DEFINITIES	19
4.1 Internationale werkstandaarden	19
4.1.1 Conventie over de Rechten van het Kind	19
4.1.2 Minimumleeftijd Conventie 1973	19
4.2 Nationale wetgeving.....	20
4.2.1 Kinderen	21
4.2.2 Kinderarbeid	21
4.2.3 Gevaarlijke arbeid	22
4.3 Concepten en definities gebruikt binnen het onderzoeksgebied	23
4.3.1 Productieve en niet-productieve activiteiten	23
4.3.2 Raamwerk voor het meten van kinderarbeid	24
4.3.3 Kinderarbeid	25

5. ACTIVITEITEN UITGEVOERD DOOR KINDEREN	29
5.1. Karakteristieken van de populatie	29
5.2. Betrokkenheid van kinderen bij economische activiteiten.....	32
5.3. Werkzoekende kinderen.....	35
5.4. Schoolbezoek	36
5.5. Huishoudelijke taken verricht door kinderen.....	38
5.6. Kinderen gegroepeerd naar uitgevoerde activiteiten	43
6. KENMERKEN WERKENDE KINDEREN	45
6.1. Industriële classificatie	45
6.2. Beroepenclassificatie	46
6.3. Status van de arbeid.....	47
6.4. Arbeidsuren per week	47
6.5. Kinderen in niet-markt economische activiteiten	51
6.6. Kenmerken van inkomen	52
6.7. Redenen waarom kinderen werken	55
6.8. Andere relevante kenmerken	57
7. KINDERARBEID EN GEVAARLIJK WERK	59
7.1. Kinderarbeid.....	59
7.2. Belangrijkste kenmerken van kinderarbeid	60
7.3. Kinderen in gevaarlijk werk.....	64
7.4. Kenmerken van kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk.....	67
8. KENMERKEN VAN EDUCATIE	69
8.1. Schoolbezoek	69
8.2. Niet-schoolgaande kinderen.....	72
8.2.1 Nooit de school bezocht	72
8.2.2 Schoolverlaters (drop-out)	75
8.3. Onderwijsprestaties van de kinderen.....	80
9. ANDER RELEVANTE KENMERKEN	85
9.1. Socio-economische kenmerken van de huishoudens.....	85
9.1.1 Woon- en leefstandaarden	85
9.1.2 Huishoudinkomen, bezittingen en schulden	88
9.2. Gevaren en werkfaciliteiten.....	91
9.2.1 Blootstelling aan gezondheidsgevaren	91
9.2.2 Blootstelling aan geweld	96
9.2.3 Blootstelling aan ongelukken, verwondingen of slechte gezondheid	97
9.2.4 Faciliteiten aan het werk	99
9.3. Percepties van ouders en verzorgers over kinderarbeid.....	101
10. ONDERZOEKSBEVINDINGEN EN AANBEVELINGEN	103
10.1. Onderzoeksbevindingen	103
10.1.1 Kern karakteristieken	103
10.1.2 Werkende kinderen	103
10.1.3 Kinderarbeid	104

10.1.4 Onderwijs	104
10.1.5 Andere relevante kenmerken van werkende kinderen	105
10.2 Beperkingen van de SCLS 2017	105
10.3 Aanbevelingen	106
10.3.1 Conceptuele en methodologische aanbevelingen	106
10.3.2 Onderzoek naar kinderarbeid in de toekomst	106
10.3.3 Nationaal antwoord op kinderarbeid	106
REFERENTIES	107
BIJLAGEN	109
Bijlage I: Suriname Onderzoek naar Kinderactiviteiten 2017	109
Bijlage II: Ondersteunende datacollectie materiaal	149
Bijlage III: Aanvullende statistische tabellen	151
Bijlage IV: IMWO Onderzoeksteam	153

Tabellen

Tabel 1: Aantal kinderen (5-17 jaar), werkende kinderen en kinderen in kinderarbeid	xiv
Tabel 2.1: Totaal aantal bewoners en huishoudens per district	4
Tabel 2.2: Kinderen 5-17 jaar per district per type gebied	5
Tabel 2.3: Suriname macro-economische indicatoren (2012-2016*)	6
Tabel 3.1: Steekproefgrootte en verdeling van de Surinaamse CLS	13
Tabel 3.2: Resultaat van de 'household listing'	15
Tabel 3.3: Respons van de huishoudens per district	16
Tabel 3.4: Steekproefgewicht SCLS 2017	17
Tabel 4.1: Raamwerk voor het meten van kinderarbeid en kinderen in gevaarlijk werk	26
Tabel 4.2: Criteria voor gevaarlijk werk: SCLS	27
Tabel 5.1: Aantal en percentage kinderen	29
Tabel 5.2: Huishoudkenmerken van de kinderen	30
Tabel 5.3: Aantal en percentage werkende kinderen tijdens de referentie periode	32
Tabel 5.4: Werkende kinderen die hebben gewerkt tijdens de referentie periode	34
Tabel 5.5: Distributie kinderen in economische activiteiten	34
Tabel 5.6: Werkzoekende kinderen	36
Tabel 5.7: Schoolgaande kinderen	37
Tabel 5.8: Kinderen die huishoudelijke taken uitvoeren	38
Tabel 5.9: Gemiddeld aantal uren per week besteed aan huishoudelijke taken	39
Tabel 5.10: Kinderen die huishoudelijk werk verrichten naar uren-categorie	39
Tabel 5.11: Tijdstippen van de dag waarop huishoudelijke taken worden uitgevoerd	40
Tabel 5.12: Type huishoudelijke taken uitgevoerd door kinderen	42
Tabel 5.13: Kinderen verdeeld naar status van de activiteiten en leeftijdsgroep (werk/school)	43
Tabel 5.14: Kinderen verdeeld naar status van de activiteiten (werk/huishoudelijke taken/school)	44
Tabel 6.1: Werkende kinderen naar industrie	46
Tabel 6.2: Werkende kinderen naar beroep	46
Tabel 6.3: Werkende kinderen naar status van het werk	47
Tabel 6.4: Bestede arbeidsuren per week door werkende kinderen	47
Tabel 6.5: Bestede arbeidsuren per week naar industrie van arbeid door werkende kinderen (n=3.561)	49
Tabel 6.6: Arbeidsuren per week door alleen werkende kinderen en in combinatie werk en schoolbezoek	50
Tabel 6.7: Kinderen betrokken bij niet-markt economische activiteiten (a)	51
Tabel 6.8: Kinderen betrokken bij niet-markt economische activiteiten (b)	51
Tabel 6.9: Gemiddeld maandinkomen in SRD van werkende kinderen naar geslacht, leeftijdscategorie en woongebied	52
Tabel 6.10: Gemiddelde maandinkomen in SRD van werkende kinderen naar geslacht en industrie	53
Tabel 6.11: Inkomen van kinderen naar type inkomen	54
Tabel 6.12: Inkomen van kinderen naar frequentie betaling van het inkomen	55
Tabel 6.13: Kinderen naar wijze van besteding van het inkomen	55
Tabel 6.14: Kinderen zoals ze hun loon ervaren naar gelang de redenen om te werken	56
Tabel 6.15: Werkende kinderen naar werkplek, geslacht, leeftijdscategorie, woongebied en etniciteit	57
Tabel 6.16: Werkende kinderen naar dagdeel werk verricht	58

Tabel 7.1: Typen van werkende kinderen en niet-werkende kinderen	60
Tabel 7.2: Kinderen betrokken bij kinderarbeid	61
Tabel 7.3: Kinderen in kinderarbeid naar district en gemiddeld maandelijks inkomen	62
Tabel 7.4: Kinderen in kinderarbeid naar type kinderarbeid	63
Tabel 7.5: Kinderen die gevaarlijke arbeid verrichten naar het type gevaarlijk werk	64
Tabel 7.6: Kinderen in gevaarlijke werkzaamheden naar voornaamste industrie (economische activiteit)	65
Tabel 7.7: Kinderen in gevaarlijk werk naar voornaamste beroep	65
Tabel 7.8: Weekuren van arbeid uitgevoerd door kinderen in gevaarlijk werk	66
Tabel 7.9: Kinderen 6-13 jaar in kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk naar industrie	67
Tabel 7.10: Kinderen 6-13 jaar in kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk naar beroep	67
Tabel 7.11: Kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk	68
Tabel 8.1: Het aantal en percentage werkende kinderen en niet-werkende kinderen die de school bezoeken	69
Tabel 8.2: Schoolbezoek aantal en percentage naar typen werkende kinderen	71
Tabel 8.3: Kinderen die nooit de school hebben bezocht	72
Tabel 8.4: Kinderen die nooit de school hebben bezocht naar voornaamste reden	73
Tabel 8.5: Kinderen die nooit naar school zijn gegaan naar uitgevoerde activiteiten	74
Tabel 8.6: Werkende kinderen en niet-werkende kinderen die de school vroegtijdig hebben verlaten	75
Tabel 8.7: Typen werkende kinderen die de school vroegtijdig verlaten	76
Tabel 8.8: Kinderen die de school verlieten naar de voornaamste redenen	77
Tabel 8.9: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen die de school verlieten naar uitgevoerde activiteiten	79
Tabel 8.10: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen naar hun hoogst behaalde schoolniveau	80
Tabel 8.11: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen die schoolgaand zijn, maar tijdelijk afwezig	81
Tabel 8.12: Typen werkende en niet-werkende kinderen naar de hoogst genoten schoolopleiding van ouders	83
Tabel 9.1: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen naar voornaamste woonkenmerken	86
Tabel 9.2: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen naar woning- en grondbezit	87
Tabel 9.3: Typen werkende kinderen naar inkomen	88
Tabel 9.4: Bezittingen van huishouden met werkende en niet-werkende kinderen	90
Tabel 9.5: Gemelde schuldenlast van huishoudens met typen werkende en niet-werkende kinderen	91
Tabel 9.6: Kinderen in gevaarlijk werk die omgaan met gevaarlijk gereedschap of zware lasten	91
Tabel 9.7: Kinderen in gevaarlijk werk die in een onveilige omgeving arbeid verrichten	93
Tabel 9.8: Kinderen in gevaarlijk werk die arbeiden op onveilige locaties	94
Tabel 9.9: Kinderen in gevaarlijk werk die worden blootgesteld aan gezondheidsgevaaren	95
Tabel 9.10: Kinderen in gevaarlijk werk die blootgesteld worden aan geweld	96
Tabel 9.11: Typen van werkende kinderen die ongelukken, verwondingen of slechte gezondheid rapporteerden	97
Tabel 9.12: Typen werkende kinderen die ongelukken, verwondingen of slechte gezondheid rapporteerden naar soort verwonding	98
Tabel 9.13: Typen van werkende kinderen met medische faciliteiten aan het werk	99
Tabel 9.14: Typen werkende kinderen met verlof voorzieningen aan het werk	100
Tabel 9.15: Ouders/verzorgers van kinderen in kinderarbeid naar de problemen als gevolg van het werk	101
Tabel 9.16: Mening van ouders/verzorgers van kinderen in kinderarbeid over de redenen van werk	102

Figuren

Figuur 1: Verdeling van werkende kinderen 5-17 jaar, SCLS 2017	xv
Figuur 4.1: Classificatie van activiteiten volgens SNA	23
Figuur 9.1: Huishoudens (%) met kinderen 5-17 jaar naar de beschikbaarheid van machines en huishoudelijke apparaten	89

MANAGEMENT SAMENVATTING

Introductie

De Suriname Child Labour Survey (SCLS) is uitgevoerd door het Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek (IMWO) van de Anton de Kom Universiteit van Suriname in samenwerking en met technische assistentie van de International Labour Organization (ILO). Het hoofddoel is onder andere geweest het verzamelen van basisinformatie over de verschillende kenmerken van werkende kinderen in Suriname. Werkende kinderen worden gedefinieerd als kinderen die betrokken zijn bij de productie van goederen en diensten met de intentie om deze te verkopen of voor eigen consumptie. Deze classificatie van werkende kinderen is verder verdeeld in kinderarbeid (gevaarlijk en niet-gevaarlijk werk) en werkende kinderen niet in kinderarbeid.

De aspecten van kinderarbeid zijn: de leeftijd van het kind, het type en de tijdsduur van het werk en de omstandigheden waaronder het werk wordt verricht. Kinderarbeid is de betrokkenheid van kinderen in verboden werk, en over het algemeen in werk dat sociaal en moreel als niet gewenst kan worden aangemerkt (gevaarlijk werk) zoals is aangegeven in de nationale wetgeving, de ILO Minimum Age Convention, 1973 (No.138) en de ILO Worst Form of Child Labour Convention, 1999 (No.182), evenals in hun desbetreffende aanvullende Recommendations (No. 146 en 190). In deze survey zijn huishoudtaken (oftewel huishoudelijk werk of onbetaalde huishoudelijke diensten) die zijn uitgevoerd door kinderen in hun eigen huishouden uitgesloten in de schattingen van werkende kinderen of kinderarbeid.

De doelgroep van de kinderarbeid survey zijn kinderen in de leeftijdsgroep 5-17 jaar. Verder zijn voor de definiëring van het domein van gevaarlijke en verboden activiteiten de volgende drie sub-leeftijdsgroepen gebruikt: 5 jaar, 6-13 jaar en 14-17 jaar.

Onderzoeksmethodologie

Het steekproefkader is afgeleid van de Surinaamse Census 2012 data. Een twee-traps steekproef is toegepast en is getrokken met een gelijke waarschijnlijkheidskans. Het totaal aantal huishoudens met kinderen 5-17 jaar in de steekproef was gesteld op 3.600, maar gedurende het onderzoek zijn er uiteindelijk 2.711 huishoudens geïnterviewd.

Beperkingen

Het onderzoek heeft zich beperkt tot acht van de tien districten van Suriname. Een nationaal onderzoek is wenselijk geweest, maar vanwege het beschikbare budget voor het onderzoek zijn de districten Brokopondo en Sipaliwini uitgesloten. Bij dit besluit is ook rekening gehouden met een voorgaande studie van Heemskerk & Duijves (2012) over kinderarbeid in Suriname met de focus op deze districten en de ernstige vormen van kinderarbeid. Alhoewel deze studie kwalitatief van aard was, geeft het enig inzicht in (de ernstige vormen van) kinderarbeid in het binnenland.

De uitgesloten districten Sipaliwini en Brokopondo hebben hoge drop-out cijfers, respectievelijk 9.5 procent en 9.8 procent op primair niveau en 21.2 procent en 18.3 procent op secundair niveau.¹ Dit kan een indicatie zijn voor een hoge prevalentie van kinderarbeid in deze districten. Het nationaal drop-out cijfer voor primair en secundair onderwijs is respectievelijk 8.0 procent en 18.6 procent. Als met deze cijfers rekening wordt gehouden zou de prevalentie van kinderarbeid van de SCLS hoger kunnen uitkomen, als deze districten waren meegenomen in het onderzoek, vooral voor de leeftijdsgroep 14-17 jaar.

Daarnaast is in het onderzoek gebleken dat vooral onder Hindostanen, Marrons en Gemengde groepen de prevalentie van kinderarbeid het hoogst is. In de uitgesloten districten maken Marrons ongeveer 80 procent deel uit van de populatie, dus zou dit ook een indicatie kunnen zijn voor een hogere prevalentie van kinderarbeid. In MICS 2010 is de schatting van kinderarbeid (huishoudtaken inbegrepen volgens UNICEF's meting criteria) 10 procent bij kinderen in de leeftijdsgroep 5-14 jaar.

Rekening houdend met deze beperkingen zal met enige voorzichtigheid moeten worden verwezen naar de schattingen van kinderarbeid van de SCLS.

Populatie van Suriname en schoolbezoek

Suriname telt meer dan een half miljoen inwoners (541.638) en heeft een nogal jonge bevolking; 52.0 procent is jonger dan 30 jaar en slechts 10.7 procent is ouder dan 60 (ABS, 2015: 17). In vergelijking met de populatiegrootte, was het sterftcijfer in 2012 minder dan 1 procent (6.8 per 1.000 inwoners). Verder staat Suriname geregistreerd als land met een laag kindersterftcijfer van 15.9 per 1.000 levendgeborenen in 2012 (Sno & Ritfeld, 2016: 90) en dit cijfer is gedaald naar 14.7 per 1.000 levendgeborenen in 2015 (CBB, 2016).

Er zijn acht grote etnische groepen² (ABS, 2015: 16) met name 27.4 procent Hindostanen, 21.7 procent Marrons, 15.7 procent Creolen, 13.7 procent Javanen, 13.3 procent Gemengden, 3.8 procent Inheemsen en een kleine groep Chinezen (1.5 procent) en Kaukasisch (0.3 procent). Er zijn ook andere nationaliteiten woonachtig in Suriname. De meest bekende zijn uit Nederland, Guyana, Brazilië, China, Frans-Guyana en Haïti. Deze nationaliteiten maken 7 procent deel uit van de totale populatie (Lambert, Schalkwijk & Ritfeld, 2016: 137).

Meer dan twee derde van de populatie woont in de hoofdstad Paramaribo en district Wanica. District Paramaribo is het dichtstbevolkt (1.323,8 inwoners per km²). Het tweede grootste district is Wanica (266,9 inwoners per km²), waar 21.8 procent van de populatie woont.

De verhouding tussen jongens en meisjes is gelijk. De totale populatie van kinderen 5-17 jaar in Suriname (exclusief Sipaliwini en Brokopondo) is 109.735. Ongeveer 40 procent woont in Paramaribo en 22 procent in Wanica. De doelgroep van dit onderzoek is 23.3 procent van de totale populatie van Suriname.

1 Jaar 2014, MinOWC.

2 2.7 procent andere etniciteiten.

Onderwijs in Suriname is verplicht voor alle kinderen tussen 7 en 12 jaar, maar alleen primair onderwijs is verplicht. Op dit moment werkt de overheid aan het aannemen van een wet voor een leeftijdsaanpassing tot 16 jaar voor het afronden van verplicht onderwijs. Suriname heeft een alfabetisme cijfer van 93 procent (Schalkwijk, 2016: 231) en census data tonen dat in 2012 bijna een derde van de populatie formeel onderwijs heeft genoten (Schalkwijk, 2016: 235). Vrouwen domineren op alle onderwijsniveaus. Data van 2013 en 2014 tonen iets meer jongens in primair onderwijs, maar dit daalt in de hogere onderwijsniveaus (MinOWC, 2017).

Activiteiten uitgevoerd door kinderen

Ongeveer 60 procent van de totale kinderen doet huishoudelijk werk en vooral in de leeftijdsgroepen 6-13 en 14-17 jaar, waarbij evenveel jongens als meisjes zijn betrokken. Hoewel in rurale gebieden, zijn dat meer meisjes (9.983 of 9.1 procent) dan jongens (9.130 of 8.3 procent). Meisjes besteden gemiddeld één uur meer per week aan huishoudelijk werk dan jongens. Rekening houdend met het type huishoudelijk werk, zijn jongens meer betrokken bij boodschappen doen, kleine reparaties en andere soort activiteiten. Meisjes, aan de andere kant, domineren in het klaarmaken van eten, schoonmaken, kleren wassen en zorg voor anderen.

Kenmerken van werkende kinderen

De surveyresultaten tonen dat ongeveer 109.509 kinderen in de leeftijdsgroep 5-17 jaar wonen in het kustgebied; waarvan 52.1 procent jongens en 48.9 procent meisjes zijn en 70.9 procent woont in urbane gebieden. De data toont dat 7.4 procent van de kinderen 5 jaar oud is, 61 procent in de leeftijdsgroep 6-13 jaar en 31.6 procent in de leeftijdsgroep 14-17 jaar zit. De vijf grootste etnische groepen zijn: 23.6 procent Hindostaan, 23.4 procent Marron, 21.4 procent Gemengd, 15.3 procent Creool en 11.2 procent Javaan.

De urbane gebieden (2.143) hebben het hoogste aantal werkende kinderen. De meeste kinderen werken in de agrarische, bosbouw, jacht en visserijsector (28.6 procent). Deze groep wordt gevolgd door 23.5 procent die werkt als huishoudelijke hulp en 21.1 procent werkt in de groot- en detailhandel, restaurants en hotels. Meer kinderen in rurale gebieden werken in de agrarische sector dan in urbane gebieden. Volgens de surveyresultaten hebben tweemaal zoveel jongens dan meisjes meer dan 48 uur gewerkt gedurende de referentieweek.

Werkende kinderen gebruiken hun inkomen voor persoonlijke uitgaven, maar geven een deel van hun inkomen ook aan hun ouders of ze sparen. Jongens verdienen meer dan meisjes. Meer jongens (53.5 procent) dan meisjes (15.7 procent) zijn werknemers (betaald), terwijl 70.7 procent van de meisjes werkt als onbetaalde familiewerker. Ongeveer 1 van de 4 werkende kinderen heeft geen inkomen; dit zijn vooral meisjes.

De redenen waarom kinderen werken zijn voornamelijk om een bijdrage te leveren aan het gezinsinkomen, een vak aanleren of om te helpen in het familiebedrijf.

Kinderarbeid en gevaarlijk werk

Van de 2.2 procent (2.432) kinderen betrokken bij kinderarbeid is meer dan twee derde (68.5 procent) jongens (Tabel 1 en Figuur 1). Van het totaal aantal werkende kinderen is 67.4 procent betrokken bij kinderarbeid. In de leeftijdsgroep 14-17 jaar zijn meer jongens betrokken in gevaarlijke kinderarbeid, waarbij de ratio van meisjes en jongens in gevaarlijke kinderarbeid ongeveer 1:3 is. Het is gebleken dat de prevalentie van kinderarbeid groter is in urbane gebieden.

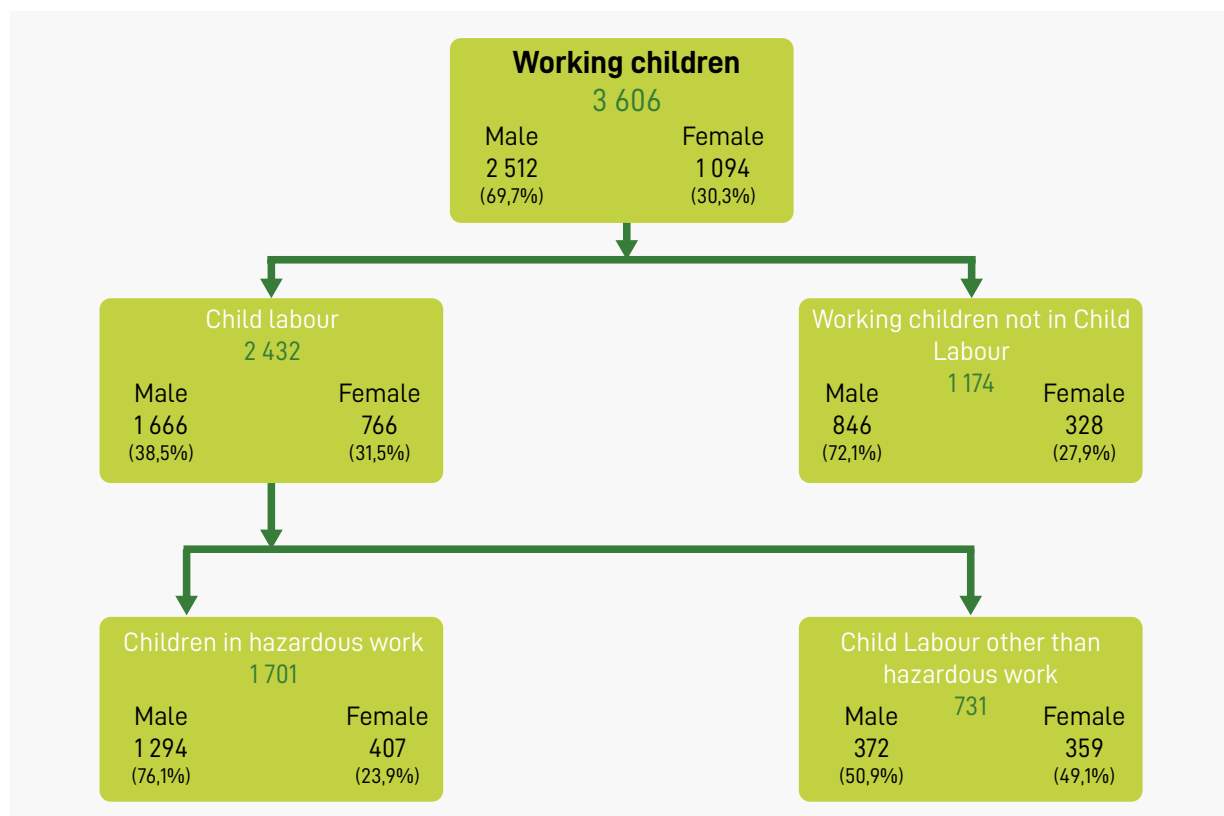
Kinderarbeiders werken vooral in de agrarische, bosbouw, jacht en visserijsector (44.9 procent), als huishoudelijke hulp (38.5 procent) en in de sector groothandel (11.4 procent). Een kleine groep is zelfwerkzaam als huishoudelijke hulp en in de groothandel en detailsector.

Kinderen betrokken bij gevaarlijk werk zijn vooral werkzaam als huishoudelijke hulp (33.8 procent) in de groot- en detailhandel, restaurants en hotels (33.1 procent), gevolgd door de agrarische, bosbouw, jacht en visserijsector en de constructiesector. Meisjes zijn voornamelijk betrokken in economische activiteiten als huishoudelijke hulp, gevolgd door groot- en detailhandel, restaurants en hotels en in de agrarische, bosbouw, jacht en visserijsector. Zowel jongens als meisjes, betrokken bij gevaarlijk werk, hebben een elementair beroep.

Tabel 1: Aantal kinderen (5-17 jaar), werkende kinderen en kinderen in kinderarbeid

	N KINDEREN (5-17 JAAR)			TYPE WERKENDE KINDEREN				TYPE NIET-WERKENDE KINDEREN	
	TOTAAL	WERKEN	NIET WERKEN	KINDERARBEID			WER- KENDE KIN- DEREN NIET IN CL	WERK- ZOE- KENDEN	ANDERS
				TOTAAL CL	HW CL	ANDER CL			
Totaal	109 509	3 606	105 904	2 432	1 701	731	1 174	2 074	103 830
Geslacht									
Jongens	55 987	2 512	53 475	1 666	1 294	372	846	1 361	52 114
Meisjes	53 522	1 094	52 429	766	407	359	328	713	51 716
Leeftijdsgroepen									
5 jaar	8 131	35	8 096	35	35	0	0	0	8 096
6-13 jaar	66 805	1 202	65 604	1 202	471	731	0	301	65 303
14-17 jaar	34 573	2 369	32 204	1 195	1 195	0	1 174	1 773	30 431
Type gebied									
Urbaan	77 667	2 143	75 525	1 394	986	408	749	1 638	73 887
Ruraal	31 842	1 463	30 379	1 038	715	323	425	436	29 943

*) HW CL = Gevaarlijke kinderarbeid

Figuur 1: Verdeling van werkende kinderen 5-17 jaar, SCLS 2017

Kenmerken educatie

97 procent van het totaal aantal kinderen heeft de school bezocht tijdens de referentieweek (N=109.509). Van deze groep hebben vooral werkende kinderen de school bezocht (ongeveer 75 procent). Echter, vooral bij jongens in de leeftijdsgroep 14-17 jaar, blijkt dat hun werk interfereert met school, een significant deel heeft de school niet bezocht in de referentieweek. De meeste werkende kinderen die de school niet hebben bezocht, werken meer dan 48 uur per week. Lange werktijden kunnen een reden zijn voor hun afwezigheid op school.

Het laagste schoolbezoekpercentage is bij jongens die betrokken zijn bij gevaarlijk werk in de leeftijdsgroep 6-13 jaar (55 procent) en voor meisjes in de leeftijdsgroep 14-17 jaar (76 procent). Het schoolbezoekpercentage is vooral laag onder werkende kinderen niet betrokken bij kinderarbeid in urbane gebieden (ongeveer 25 procent), terwijl het percentage schoolbezoek onder kinderen in andere soorten kinderarbeid het hoogst is met 97 procent.

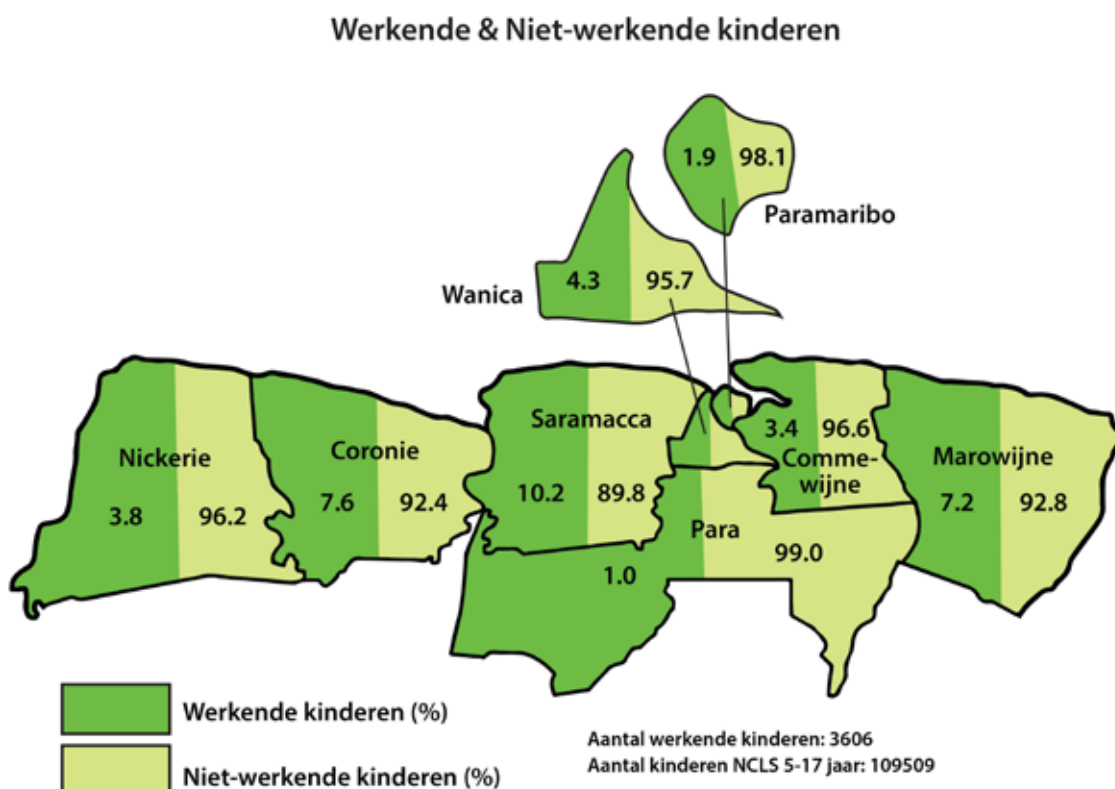
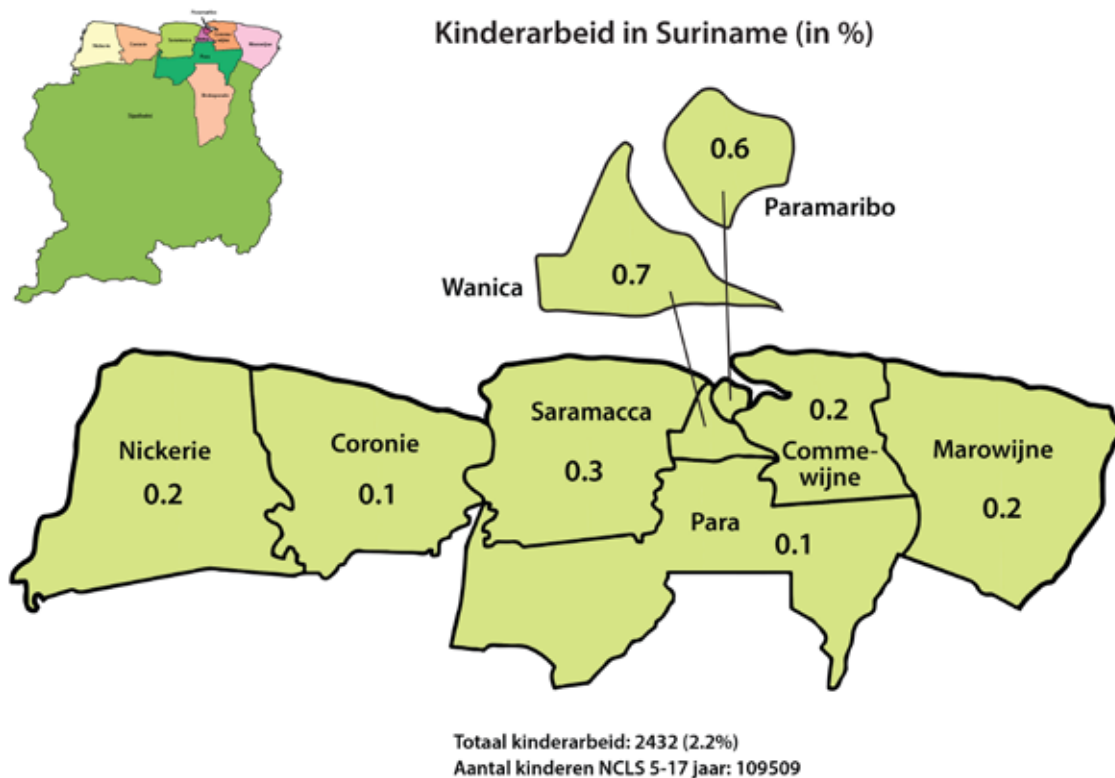
Andere relevante kenmerken

De survey toont dat de meeste werkende kinderen wonen in een huishouden met de basisbehoeften: elektriciteit (94 procent), waterleiding (72 procent) en toiletvoorzieningen binnenshuis (70 procent). Belangrijke apparaten, zoals mobiele telefoons, televisies, wasmachines en ovens zijn te vinden in de meeste huishoudens. Ongeacht de werkstatus van hun kinderen hebben bijna alle huishoudens mobiele telefoons (97 procent) en ongeveer 40 procent heeft een computer.

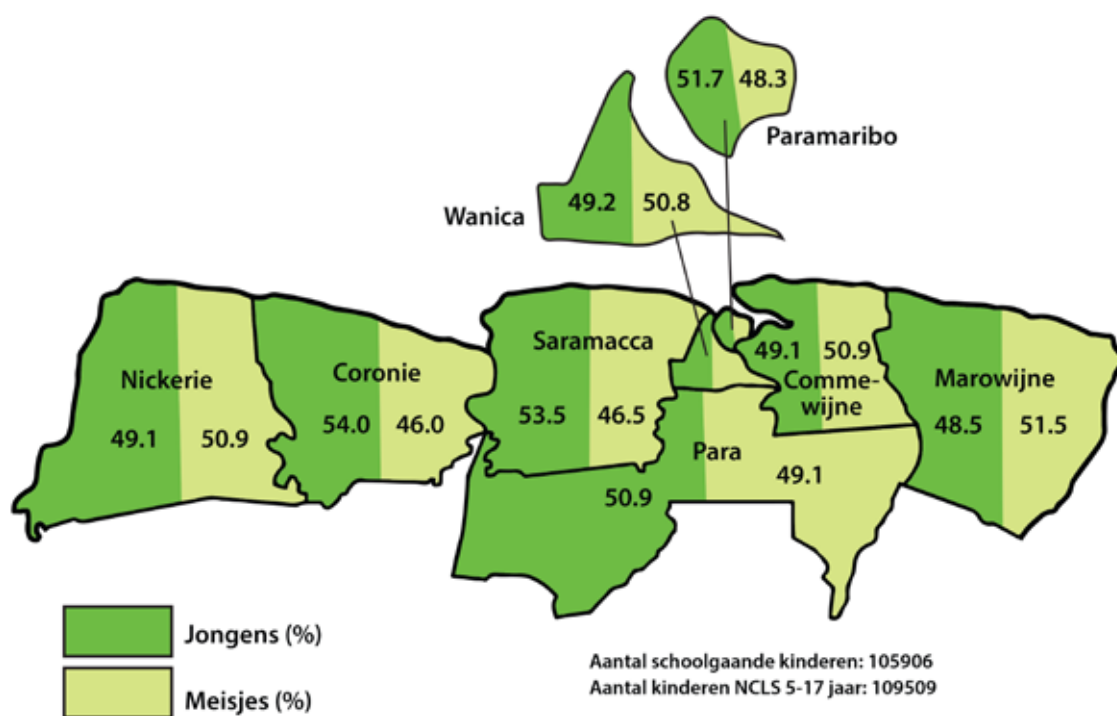
Van huishoudens met financiële schulden en werkende kinderen kan het volgende worden meegegeven:

- 📌 67 procent is een huishouden met werkende jongens;
- 📌 58 procent van de huishoudens heeft werkende kinderen in de leeftijdsgroep 14-17 jaar;
- 📌 meer dan de helft van de huishoudens (51 procent) woont in rurale gebieden.

De resultaten geven aan dat drie maal zoveel jongens (76 procent) dan meisjes (24 procent) worden blootgesteld aan gezondheidsgevaaren, terwijl 69 procent van de kinderen blootgesteld aan deze gevaren, zit in de leeftijdsgroep 14-17 jaar en woont in urbane gebieden.

Schoolgaande kinderen

Conclusies

De Suriname Kinderarbeid Survey (SCLS) geeft aan dat 3.3 procent van de ondervraagde kinderen betrokken is in economische activiteiten in de referentieweek, waarvan tweemaal zoveel jongens dan meisjes hebben gewerkt. Ongeveer 2.2 procent van het totale aantal kinderen is betrokken bij kinderarbeid, waarvan 1.6 procent in gevaarlijk werk.

Schoolbezoek is hoger bij kinderen die niet werken dan bij kinderen die werken. Een vergelijking tussen jongens en meisjes toont dat meer meisjes de school bezoeken. Kinderen in gevaarlijk werk hebben relatief het laagste schoolbezoekpercentage (67 procent) in vergelijking met andere werkende kinderen. De hoofdredenen voor werken zijn om een bijdrage te leveren aan het gezinsinkomen, om een vak aan te leren of om te helpen in het familiebedrijf.

Aangezien het percentage werkende kinderen en kinderarbeid voor de leeftijdsgroep 5-17 jaar zoals geschat door de SCLS data, betrekking heeft op acht (van de tien) districten van Suriname, kunnen de beleidsmakers met enige voorzichtigheid deze cijfers gebruiken en doorgaan met het werken aan de implementatie van een nationale strategie om kinderarbeid aan te vechten en te voorkomen dat kinderen overgaan tot kinderarbeid.

Belangrijkste bevindingen SCLS 2017

NR.	KARAKTERISTIEKEN	TOTAAL		JONGENS		MEISJES	
		N	%	N	%	N	%
1.	Populatie kinderen per leeftijdsgroep (Suriname census data 2012 - 8 onderzochte districten)						
	5-17 jaar, totaal	109 509	100.0	55 986	51.1	53 523	48.9
	5 jaar	8 131	7.4	4 224	51.9	3 907	48.1
	6-13 jaar	66 805	61.0	34 233	51.2	32 572	48.8
	14-17 jaar	34 573	31.6	17 529	50.7	17 044	49.3
2.	Aantal schoolgaande kinderen (Survey data n= 109 509)						
	5-17 jaar, totaal	105 906	100.0	53 632	50.6	52 274	49.4
	5 jaar	7 982	7.5	4 115	51.4	3 867	48.6
	6-13 jaar	65 986	62.3	33 594	50.9	32 392	49.1
	14-17 jaar	31 938	30.2	15 923	49.9	16 015	50.1
3.	Aantal niet-schoolgaande kinderen						
	5-17 jaar, totaal	3 182	100.0	2 068	65.0	1 114	35.0
	5 jaar	37	1.2	19	51.4	18	48.6
	6-13 jaar	531	16.7	465	87.6	67	12.6
	14-17 jaar	2 614	8.1	1 584	60.6	1 029	39.4
4.	Aantal kinderen dat nog nooit de school heeft bezocht						
	5-17 jaar, totaal	421	100.0	286	67.9	135	32.1
	5 jaar	111	26.4	89	80.2	22	19.8
	6-13 jaar	288	68.4	175	60.8	113	39.2
	14-17 jaar	22	5.2	22	100.0	0	0.0
5.	Huidige activiteitenstatus van de kinderen (5-17 jaar), % van het aantal kinderen						
	Werken niet	105 903	96.7	53 474	48.8	52 429	47.9
	Werkende kinderen	3 606	3.3	2 512	2.3	1 094	1.0
	<i>Waarvan:</i>						
	<i>Kinderarbeid, totaal</i>	2 432	67.4	1 666	68.5	766	31.5
	<i>Gevaarlijke kinderarbeid</i>	1 701	47.2	1 294	76.1	407	24.0
	<i>Ander kinderarbeid</i>	731	20.3	372	50.9	359	49.1
6.	Aantal werkende kinderen						
	5-17 jaar, totaal	3 606	100.0	2 512	69.7	1 094	30.3
	5 jaar	35	1.0	35	100.0	0	0.0
	6-13 jaar	1 202	33.3	604	50.2	598	49.8
	14-17 jaar	2 369	65.7	1 873	79.1	496	20.9

NR.	KARAKTERISTIEKEN	TOTAAL		JONGENS		MEISJES	
		N	%	N	%	N	%
7.	Werkende kinderen naar participatie ratio van het totaal aantal kinderen						
	5-17 jaar, totaal	3 606	3.3	2 512	2.3	1 094	1.0
	5 jaar	35	0.0	35	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	1 202	1.1	604	0.6	598	0.5
	14-17 jaar	2 369	2.2	1 873	1.7	496	0.5
8.	Aantal werkende kinderen naar type gebied						
	Totaal	3 606	100.0	2 512	69.7	1 094	30.3
	Urbaan	2 143	59.4	1 451	67.7	692	32.3
	Ruraal	1 463	40.6	1 061	72.5	402	27.5
9.	Aantal werkende kinderen naar werksituatie (5-17 jaar)						
	Totaal	3 606	100.0	2 512	69.7	1 094	30.3
	Werknemer	1 515	42.0	1 343	88.6	172	11.4
	Zelfstandige ondernemer zonder personeel	552	15.3	404	73.2	148	26.8
	Onbetaald familiearbeider/werker	1 477	41.0	703	47.6	774	52.4
	Lid van een productie/agrarische coöperatie	62	1.7	62	100.0	0	0.0
10.	Aantal werkende kinderen per industrie sector (5-17 jaar) * ISIC code onbekend voor sommige respondenten						
	Totaal	3 561	100.0	2 467	69.3	1 094	30.7
	Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	1 020	28.6	633	62.1	387	37.9
	Fabricage	330	9.3	273	82.8	57	17.2
	Constructiewerken	360	10.1	360	100.0	0	0.0
	Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	750	21.1	499	66.5	251	33.5
	Huishoudelijke hulp	837	23.5	480	57.3	357	42.7
	Andere industrieën	264	7.4	222	84.1	42	15.9
11.	Aantal gewerkte uren per week voor werkende kinderen (5-17 jaar)						
	Totaal	3 606	100.0	2 512	69.7	1 094	30.3
	≤ 48 uur	3 295	91.4	2 221	67.4	1 074	32.6
	> 48 uur	311	8.6	291	93.6	20	6.4
12.	Wijze van betaling door de werkgever (5-17 jaar)						
	Totaal werkende kinderen	3 606	100.0	2 512	69.7	1 094	30.3
	Stuk werk	534	14.8	403	75.5	131	24.5
	Per uur	11	0.3	11	100.0	0	0.0
	Maandelijks	350	9.7	245	70.1	105	29.9
	Dagelijks	441	12.2	421	95.5	20	4.5
	Wekelijks	599	16.6	538	89.8	61	10.2
	Bij afronden van het werk	310	8.6	176	56.8	134	43.2
	Anders	1 361	37.7	718	52.7	643	47.3

NR.	KARAKTERISTIEKEN	TOTAAL		JONGENS		MEISJES	
		N	%	N	%	N	%
13.	Aantal kinderen naar voornaamste reden van werken						
	Totaal	3 243	100.0	2 409	74.3	834	25.7
	Aanvulling op gezinsinkomen	954	29.4	762	79.9	192	20.1
	Help mee in familiebedrijf	617	19.0	380	61.6	237	38.4
	Aanleren van vaardigheden (vak)	931	28.7	570	61.2	361	38.8
	Het kind is niet geïnteresseerd in de school	366	11.3	366	100.0	0	0
	Anders	375	11.6	331	88.3	44	11.7
14.	Aantal werkende kinderen dat werk gerelateerde verwondingen heeft opgelopen in de afgelopen 12 maanden (5-17 jaar)						
	Ondiepe of open wonden	131	3.6	89	2.5	42	1.2
	Breuken, ontwrichtingen, verstuikingen of vlekken	88	2.4	42	1.2	46	1.3
	Brandwonden, verschroeïing of bevroering	24	0.7	24	0.7	0	0.0
	Ademhalings-, oog, huid en maagproblemen	209	5.8	143	4.0	66	1.8
	Koorts	127	3.5	43	1.2	84	2.3
	Extreme vermoeidheid	330	9.2	226	6.3	104	2.9
	Anders	43	1.2	20	0.6	23	0.6
15.	Aantal werkende kinderen dat zwaar werk verricht en blootgesteld aan gevaarlijke omstandigheden (5-17 jaar)						
	Totaal aantal werkende kinderen in zwaar werk en onder moeilijke omstandigheden	1 544	100.0	1 200	77.7	344	22.3
	Handmatig bedienen van zwaar materieel	787	100.0	596	75.7	191	24.3
	Bedienen van gevaarlijke machines/ gereedschappen	214	100.0	214	100.0	0	0.0
	Transporteren van zwaar materieel	214	100.0	214	100.0	0	0.0
	Wordt constant beledigd	202	100.0	110	54.5	92	45.5
	Verbaal of fysiek geweld	291	100.0	199	68.4	92	21.6
	Blootgesteld aan gevaarlijke werksituaties slecht voor gezondheid en veiligheid:						
	<i>Stof, damp</i>	666	100.0	493	74.0	173	26.0
	<i>Chemicaliën</i>	150	100.0	130	86.7	20	13.3
	<i>Extreme kou of hitte</i>	194	100.0	148	76.3	46	23.7
	<i>Vuur, gas, vlammen</i>	161	100.0	126	78.3	35	2.7
	<i>Hard geluid of trillingen</i>	371	100.0	330	88.9	41	11.1
	<i>Gevaarlijke gereedschappen</i>	388	100.0	324	83.5	64	16.5
	<i>Ondergrondse werken of op hoogten</i>	174	100.0	174	100.0	0	0.0
	<i>Onvoldoende ventilatie</i>	81	100.0	61	75.3	20	24.7
	<i>Werken in water/meren/rivieren</i>	127	100.0	127	100.0	0	0.0

Acroniemen

ABS	Algemeen Bureau voor de Statistiek
ADEKUS	Anton de Kom Universiteit van Suriname
BBP	Bruto Binnenlands Product
CBB	Centraal Bureau voor Burgerzaken
CBvS	Centrale Bank van Suriname
CL	Kinderarbeid
CLEAR	Country Level Engagement and Assistance to Reduce Child Labour
DK	Weet niet
EA's	Enumeratie gebieden (telblokken)
GLO	Gewoon lager Onderwijs
HW	Gevaarlijk werk
ILO	International Labour Organization
IMWO	Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek
MinOWC	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
PA	Pointer address
SOZAVO	Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting
SPS	Stichting Planbureau Suriname
SRD	Surinaamse Dollar
USD	United States Dollars
VOJ	Voortgezet Onderwijs op Juniorenniveau
VOS	Voortgezet Onderwijs op Seniorenniveau

Kaart van Suriname

HOOFDSTUK 1

INTRODUCTIE

In 1993 heeft Suriname de 'United Nations Convention on the Right of the Child (art. 32)' getekend, en die geratificeerd in 1999. Ook getekend zijn de 'ILO Convention on Worst Forms of Child Labour, 1999 (ILO C.182)' (geratificeerd in 2006)³ en de 'ILO Convention on Minimum Age, 1973 (C.138)'.⁴ Naast het tekenen van deze conventies, heeft de Surinaamse overheid andere pogingen gedaan om kinderarbeid uit te bannen. In 2008 is bij Staatsbesluit de nationale commissie ter uitbanning van kinderarbeid geïnstalleerd, (Resolutie Nationale Commissie uitbannen van kinderarbeid) en in 2010 is het Besluit aangaande gevaarlijk werk aangenomen. In 2017 heeft het Ministerie van Arbeid nieuwe wetgeving voorbereid met betrekking tot tewerkstelling van jonge mensen en kinderen plus een nationaal actieplan dat kinderarbeid zal aanpakken. Recent heeft het Ministerie van Sociale Zaken & Volkshuisvesting het initiatief genomen om een platform op te zetten voor een integraal kinderbeschermingsnetwerk (DWT, 2018). Dit platform zal zich richten op de bescherming en begeleiding van kinderen. Suriname is ook lid van een gezamenlijk initiatief 'Latin America and the Caribbean free of child labour'. Het hoofddoel van dit initiatief is het elimineren van kinderarbeid tegen 2020.

Er zijn verschillende studies naar kinderarbeid in Suriname uitgevoerd. In 2002 hebben Schalkwijk & Van der Berg een 'rapid' assessment uitgevoerd naar de situatie van kinderen in de mijnbouw en landbouw en naar de ergste vormen van kinderarbeid (WFCL). In deze studie werd geschat dat ongeveer 300 kinderen betrokken zijn bij WFCL. De meest recente studie naar kinderarbeid is uitgevoerd door Heemskerk & Duijves naar de kleinschalige goudmijnen (2012). Een belangrijke uitkomst van deze studie was dat kind-goudmijners -allemaal jongens- betrokken zijn bij gevaarlijke aspecten van het mijnen en dat ze voornamelijk deeltijds werkzaam zijn (89.3 procent). Een vergelijking tussen het UNICEF Multiple Cluster Survey (MICS) van 2006 (6 procent) met dat van 2010 (10 procent) laat een toename zien van de prevalentie van kinderarbeid in de leeftijdsgroep 5-14 jaar.⁵

Data over kinderarbeid is essentieel voor de ontwikkeling van beleid en programma's over deze kwestie. In Suriname ontbreekt echter diepgaande statistische informatie over kinderarbeid. In dit kader is de Suriname Child Labour Survey (SCLS) uitgevoerd, om base line informatie te verzamelen, waarvan de resultaten onder andere zullen worden gebruikt voor de ontwikkeling van het Nationaal Actie Plan voor de uitbanning van kinderarbeid in Suriname.

---

3 Geratificeerd in 2006.

4 Nog niet geratificeerd.

5 De definitie van kinderarbeid van de UNICEF voor de MICS verschilt van die van de ILO voor kinderarbeid surveys zoals de SCLS. Een belangrijk verschil is dat in de definitie van de UNICEF huishoudelijk werk is inbegrepen voor een bepaald aantal uren per week en gerekend wordt tot kinderarbeid, terwijl de ILO schatting van kinderarbeid alleen gebaseerd is op economische activiteiten en huishoudelijk werk is uitgesloten.

In 2016 is het Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek (IMWO) van de Anton de Kom Universiteit benaderd door het Ministerie van Arbeid en de ILO om de SCLS in Suriname uit te voeren. De ILO heeft technische assistentie verleend bij het ontwerpen van het raamwerk van de SCLS en (verdere) ontwikkeling van de ILO/SIMPOC vragenlijst. Ter ondersteuning van het project is er een Stuurgroep opgezet met vertegenwoordigers van verschillende ministeries (Arbeid, Onderwijs Wetenschap & Cultuur, Sociale Zaken & Volkshuisvesting) en delen van het maatschappelijk middenveld (Marron vrouwenennetwerk, Vereniging van Surinaams Bedrijfsleven (VSB) en de Federatie van Onderwijsgeevenden en Leerkrachten in Suriname (FOLS)).

Voor de uitvoering van het huishoudregistratieonderzoek en dataverzameling is een steekproef getrokken door het Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS). De kaarten van de Enumeratie gebieden (EA's), zijn ook aangeleverd door het ABS.

De voornaamste doelen van de SCLS zijn:

- ✍ Data verzamelen over de prevalentie van kinderarbeid in Suriname via huishoudens. Informatie is verzameld over onder andere demografische en educatiekarakteristieken, de sociaaleconomische situatie van het huishouden, de werkcondities en uren, soort werkgelegenheid en beroepen.
- ✍ Input geven voor de ontwikkeling van een Nationaal Actie Plan ter uitbanning van kinderarbeid aan het Ministerie van Arbeid en voor de ontwikkeling van andere beleidsmaatregelen die met kinderarbeid te maken hebben.
- ✍ Nationale capaciteit ontwikkelen in alle belangrijke stadia van het onderzoek en bij de data analyse.
- ✍ De onderzoeksschattingen gebruiken om definities, classificaties en statistische meetgegevens voor kinderarbeid en werkende kinderen te standaardiseren zoals bepaald in de 'Resolution on Child Labour adopted in december 2008 at the 18th International Conference of Labour Statisticians' (ICLS).

Het rapport is als volgt ingedeeld. In Hoofdstuk 2 wordt het landenprofiel van Suriname gepresenteerd waarin een overzicht is gegeven van de demografische structuur, de economische en arbeidsmarktkarakteristieken, een onderwijsoverzicht en de omstandigheden van kinderarbeid. Hierna volgt de methodologie van het onderzoek in Hoofdstuk 3 en de concepten en definities gerelateerd aan kinderarbeid achtereenvolgens in Hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 focust op de activiteiten die de kinderen uitvoeren en 6 gaat over de karakteristieken met betrekking tot kinderarbeid, zoals het arbeidsgebied en de beroepenclassificatie. Hoofdstuk 7 behandelt kinderarbeid en gevaarlijk werk. En hoofdstuk 8 de educatieve karakteristieken zoals schoolbezoek en drop-out. In Hoofdstuk 9 volgen overige relevante gegevens die te maken hebben met kinderarbeid. Het rapport sluit af met Hoofdstuk 10, de voornaamste bevindingen en aanbevelingen.

In de Bijlagen is relevante data opgenomen en ook de dataverzamelingsinstrumenten die zijn gebruikt, naast aanvullende statistische tabellen.

HOOFDSTUK 2

KENMERKEN VAN SURINAME

De Republiek Suriname is het enige Nederlandssprekende land aan de noordkust van Zuid-Amerika, met een multi-etnische bevolking, diverse talen, dialecten en culturen. Suriname ligt tussen Frans Guyana in het oosten, Guyana in het westen en Brazilië in het zuiden. Het noorden grenst aan de Atlantische Oceaan. Suriname werd op 25 november 1975 onafhankelijk van Nederland.

Dit hoofdstuk presenteert de voornaamste gegevens over Suriname met betrekking tot demografie, economische situatie inclusief de arbeidsmarkt, onderwijsstructuur en een korte beschouwing over de status van kinderarbeid in Suriname op basis van voorgaande studies.

2.1 Demografie

Bijna 4 eeuwen geleden zetten de eerste kolonisten voet aan wal op het vaste land aan de noordkust van Zuid-Amerika. De oorspronkelijke bewoners zijn Inheemsen en nadat de kolonisten zich er vestigden in 1651, werden inwoners van Afrika naar Suriname gebracht om als slaafgemaakten te werken. Dit vond plaats tot aan het moment van de afschaffing van de slavernij in 1863. Na deze periode (in de 19^e eeuw) werden immigranten verscheept vanuit China, India en Indonesië (voormalig Nederlands-Indië) om op de plantages te werken als contractarbeiders. Suriname bestaat nu uit een diverse en multi-etnische samenleving.

Suriname heeft acht grote etnische groepen⁶ (ABS, 2015: 16) namelijk: 27.4 procent Hindostanen, 21.7 procent Marrons, 15.7 procent Creolen, 13.7 procent Javanen, 13.3 procent Gemengden, 3.8 procent Inheemsen en een kleine groep Chinezen (1.5 procent) en Kaukasisch (0.3 procent). Zoals eerder opgemerkt wonen er ook andere nationaliteiten in Suriname. Het meest bekend zijn de Nederlanders, Guyanezen, Brazilianen, Chinezen, Frans Guyanezen en Haïtianen. Deze nationaliteiten maken zo een 7 procent uit van de totale bevolking (Lambert, Schalkwijk & Ritfeld, 2016: 137).

De bevolking van Suriname is licht gegroeid de laatste jaren. Tussen de twee laatstgehouden volkstellingen, gehouden in 2004 en 2012, zien we een bevolkingsgroei van 9.9 procent (Sno & Ritfeld, 2016: 81). Suriname telt momenteel iets meer dan een half miljoen inwoners (ABS, 2015: 16). De ratio tussen jongens en meisjes is min of meer gelijk. Suriname heeft een vrij jonge bevolking, want 52.0 procent is jonger dan 30 jaar en maar 10.7 procent is ouder dan 60 jaar (ABS, 2015: 17). In relatie tot de bevolkingsgrootte was het sterftecijfer van de bevolking in 2012 minder dan 1 procent (6.8 per 1.000 inwoners). Verder registreerde Suriname een lage kindersterfte van

---

6 2.7 procent andere etniciteiten.

15.9 per 1.000 levendgeborenen in 2012 (Sno & Ritfeld, 2016: 90) en dit cijfer is verder gedaald naar 14.7 per 1.000 levendgeborenen in 2015 (CBB, 2016).

De twee meest dichtbevolkte districten van Suriname zijn de hoofdstad Paramaribo (1.323,8 inwoners per km²) gevolgd door het district Wanica (266.9 inwoners per km²), waar meer dan tweederde van de bevolking woont (Tabel 2.1).

Tabel 2.1: Totaal aantal bewoners en huishoudens per district

TYPE GEBIED	DISTRICT	AANTAL BEWONERS	AANTAL HUISHOUDENS
Urbaan	Paramaribo	240 924	62 160
	Wanica	118 222	28 939
Ruraal	Nickerie	34 233	9 827
	Coronie	3 391	1 091
	Saramacca	17 480	4 840
	Commewijne	31 420	8 344
	Para	18 294	5 750
	Marowijne	24 700	4 358
Binnenland	Brokopondo	15 909	4 658
	Sipaliwini	37 065	10 400
Totaal		541 638	140 367

Bron: Census 2012, ABS 2014 + eigen bewerking

Een gemiddelde van 39.9 procent van de kinderen tussen 5 en 17 jaar oud woont in Paramaribo, en 21.7 procent in Wanica (Tabel 2.2). De doelgroep van deze studie maakt 23.3 procent uit van de gehele bevolking van Suriname (de twee niet-bevraagde districten inbegrepen). Jongens maken 51.5 procent en meisjes 48.5 procent deel uit van de doelgroep. Het gemiddelde huishouden bestaat uit 3.9 personen. De meerderheid van de huishoudens (64.9 procent) woont in de urbane districten, gevolgd door 21.3 procent die in de rurale gebieden woont en 13.8 procent in het binnenland (De Abreu-Kisoensingh, Sobhie & Dekkers, 2016: 254).

Tabel 2.2: Kinderen 5-17 jaar per district per type gebied

TYPE GEBIED	DISTRICT	KINDEREN 5-17 JAAR	IN %
Urbaan	Paramaribo	50 334	39.9
	Wanica	27 309	21.7
Ruraal	Nickerie	7 436	5.9
	Coronie	908	0.7
	Saramacca	4 038	3.2
	Coronie	6 895	5.5
	Para	7 030	5.6
Binnenland	Marowijne	5 785	4.6
	Brokopondo	4 389	3.5
	Sipaliwini	11 885	9.4
Totaal		126 009	100.0

Bron: Census 2012, ABS 2014 + eigen bewerking

2.2 Economische kenmerken en arbeidsmarkt

De Republiek Suriname heeft een kleine, maar zeer open economie die vooral beheerst wordt door de mineralensector (ongeveer 69 procent in 2016 van de verwachte totale export). De Stichting Planbureau Suriname (SPS) gaf in haar halfjaarlijkse rapportage (2017: 6) dat de economische groei afnam in 2015 en 2016 met respectievelijk 2.7 procent en 10.4 procent (SPS schatting; reële BBP groei).

De economische groei is vooral afhankelijk van de ontwikkelingen in de mineralensector en de overheidsuitgaven die op haar beurt invloed uitoefenen op de economische activiteiten in de andere sectoren. Het aandeel van de mineralensector in het Bruto Binnenlands Product (BBP) was in de laatste tien jaar het hoogst in 2008 met 33 procent. Dit aandeel is verminderd tot 13 procent in 2015 en is ingeschat voor 2016 op 18 procent. Het gemiddelde marktaandeel van de overheid in het BBP is 22 procent voor 2006-2016.

De recente investeringen in de mineralensector zijn voornamelijk de uitbereiding van de olieraffinaderij van het nationale bedrijf Staatsolie N.V. (2012-2014) van ongeveer USD 800 miljoen, en het recent opgestarte bedrijf van Newmont Suriname (2014-2016) van ongeveer USD 750 miljoen. Buitenlandse directe investeringen (FDI) worden gedomineerd door de goudmijnbedrijven.

De factoren die de inkrimping van de economie hebben beïnvloed zijn de gedaalde exportopbrengsten uit de mineralensector als gevolg van een daling van de prijs van de producten goud en olie op de wereldhandelsmarkt, de verlaagde economische activiteiten binnen de bauxietsector, het sluiten van de aluinaardefabriek van de Suralco in 2016, alsmede ook een daling in overheidsinvesteringen. De SPS heeft voor 2017 een daling van de economie voorspeld van ongeveer 0.2 procent en in de daaropvolgende jaren een jaarlijkse groei van gemiddeld 2.5 procent. Volgens de SPS zijn die voorspellingen voor economische groei gebaseerd op een significante groei in de goudexport en de verwachte overheidsinvesteringen in lopende projecten en programma's voor 2018-2021. Hoewel er een positieve groei verwacht wordt in de mineralensector, zal dit naar verwachting onvoldoende zijn om de groei van de rest van de economie te stimuleren.

Ondanks dat Suriname bekend staat als een importland, is er een verschuiving in 2016 van de verhouding tussen export en import van goederen en diensten. De ratio voor 2016 bedraagt 92 procent, en 71 procent voor 2015. De verbetering in deze verhoudingen is het gevolg van een fikse daling van de importen (32 procent) ten opzichte van de exporten (12 procent). Volgens verwachtingen van de SPS (2017:10) zullen de import- en exportcijfers toenemen in de komende jaren. De export/import ratio van 2017 van 101 procent, zal dalen tot 87 procent in 2021. Deze verbetering zal voortduren in de periode 2018-2021, voor wanneer het aandeel van import en export in het BBP geprojecteerd is op 55-57 procent voor de export, en 54-65 procent voor de import. Deze trend zal voortduren gedurende 2017 en is geprojecteerd voor de periode 2018-2021.

De verminderde koopkracht van de bevolking als gevolg van een hoge (jaareinde-)inflatie van 52.4 procent, voornamelijk door de wisselkoersdepreciatie van ongeveer 85 procent en een toename van de brandstoftoeslag in het afgelopen jaar, die geresulteerd hebben in afname van de vraag naar goederen, wat verder van invloed was op de afname van importen. De SPS verwacht meer investeringen, die de economische situatie in Suriname zullen stabiliseren. In de volgende tabel zijn basis macro-economische gegevens van Suriname weergegeven.

Tabel 2.3: Suriname macro-economische indicatoren (2012-2016*)

	2012	2013	2014	2015	2016*
Productie					
BBP marktprijzen (SRD milj.)	16 433.70	16 980.70	17 294.40	16 669.30	22 552.40
Reële BBP groei (%)	3.3	2.9	0.4	-2.7	-10.4
BBP per capita (USD)	9 336	9 496	9 523	8 821	6 358
Wisselkoers en inflatie					
Officiële aankoopkoers (SRD per USD)	3.25	3.25	3.25	3.96	6.17
Officiële verkoopkoers (SRD per USD)	3.35	3.35	3.35	4.04	6.29
Jaargemiddelde inflatie (%)	5.0	1.9	3.4	6.9	55.5
Jaareinde inflatie (%)	4.3	0.6	3.9	25.1	52.4

Bron: CBvS, Ministerie van Financiën, Bureau voor de Staatsschuld, ABS & SPS.

*) CBvS geschatte cijfers.

In de laatste volkstelling (2012) staat gerapporteerd dat de werkzame bevolking (15-64 jaar) zo een 64.5 procent (349.583 personen) uitmaakt van de totale bevolking (541.638). De ratio tussen de seksen is min of meer gelijk; 32.0 procent jongens en 32.5 procent meisjes. Aangaande de leeftijdsverdeling, zit het grootste deel van de economisch actieve bevolking in de leeftijdsklasse 25-49 jaar, dit zijn tevens de meest economisch actieve personen op de arbeidsmarkt (werkzame bevolking). Het economisch actieve deel van de bevolking bedraagt 60.0 procent. Van deze laatste groep is 53.8 procent werkelijk werkzaam, en 6.2 procent werkloos.

Het aantal werkzame meisjes is relatief lager dan het aantal jongens, respectievelijk 69.484 (36.9 procent) en 118.745 (63.1 procent). Dezelfde situatie geldt voor werkloze meisjes tegenover de werkloze jongens, respectievelijk 12.986 (60.4 procent) en 8.526 (39.6 procent). Het hoogst aantal werklozen is gemeten in de urbane gebieden (6.5 procent), in de rurale gebieden 2 procent aan werklozen en in het binnenland bedroeg dat 1.7 procent. In het algemeen was het werkloosheidscijfers in Suriname 10.3 procent in 2012, in vergelijking met de 2004 volkstelling, toen het werkloosheidscijfers 9.5 procent was. Meer dan twee-derde van de economisch actieve bevolking woont in de urbane districten Paramaribo en Wanica (70.3 procent), in de rurale districten woont 20.6 procent en in het binnenland bedraagt dat percentage maar 9.1 procent.

Suriname telt 12.475 bedrijven (ABS, 2017: 79), waarvan 2.7 procent in de primaire sector, 64.7 procent in de secundaire en 32.6 procent in de tertiaire sector. De meeste bedrijven zijn in de urbane omgeving gesitueerd (62.1 procent), gevolgd door het binnenland met 19.1 procent en de rurale gebieden met 18.8 procent. Ongeveer de helft van de economisch actieve bevolking is werkzaam in de secundaire sector (52.8 procent), zo'n 40.8 procent in de tertiaire sector en 6.4 procent in de primaire sector.

Er zijn ook buitenlandse arbeiders op contractbasis werkzaam op onze arbeidsmarkt met een werkvergunning van het Ministerie van Arbeid. Data uit 2014 laat zien dat de meeste van deze tot de arbeidsmarkt toegelaten buitenlanders afkomstig zijn uit Azië, de Amerika's en Europa (ABS, 2015: 30).

2.3 Structuur van het Onderwijs

In Suriname zijn alle kinderen tussen 7 en 12 jaar leerplichtig. Slechts het lager onderwijs is verplicht. Op dit moment werkt de overheid aan wetgeving om de leeftijden aan te passen en de schoolplicht gelijk te trekken met de leerplicht tot 16 jaar. Het doel van deze wet is om een gemeenschappelijke leeftijd vast te stellen voor het starten met werk en het beëindigen van verplicht onderwijs.

Het onderwijssysteem in Suriname bestaat uit drie niveaus (MinOWC, 2017: 8-9):

1. Primair onderwijs. Dit niveau bestaat uit:

- a. voorschoolse educatie (optioneel): twee jaar vroege stimulatie van kinderen van 4 en 5 jaar oud, ook bekend als kleuterschool, en
- b. gewoon lager onderwijs (GLO, verplicht): zes jaar primair onderwijs voor kinderen van 6 tot 12 jaar oud.

3. Secundair onderwijs (optioneel). Dit niveau bestaat uit:

- a. Voortgezet onderwijs voor junioren (VOJ) voor 13 tot 16 jaar oud;
- b. Voortgezet beroepsonderwijs voor junioren (VOJ) voor 13 tot 16 jaar oud;
- c. Voortgezet onderwijs voor senioren (VOS). Er zijn twee richtingen voor kinderen van 17 tot 19 jaar oud;
- d. Voortgezet beroepsonderwijs voor kinderen van 17 tot 19 jaar oud.

5. Tertiair onderwijs (optioneel). dit niveau is voor alle studenten van 19 jaar en ouder, die een bachelor-, master- of doctoraalstudie (PhD) willen volgen aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname of aan één van de educatieve instituten die bacheloropleidingen aanbieden.

Er zijn ook privéscholen op alle schoolniveaus en andere informele educatieve instellingen. Deze informele educatieve instituten (MinOWC, 2017: 14) bieden vooral beroepsgerichte en Basic Life Skills programma's voor schoolverlaters (drop-outs en jeugdige ex-gedetineerden) aan. Het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (MinOWC) coördineert alle onderwijsinstituten.

Volgens de laatste volkstelling (2012) heeft de Surinaamse bevolking een alfabetiseringsgraad van 93 procent (Schalkwijk, 2016: 231). Dit wordt bevestigd door de meest recente UNESCO statistieken van 2012, die een alfabetiseringsgraad van 92.9 procent presenteren. De ratio tussen jongens en meisjes in de populatie 15 jaar en ouder is respectievelijk 94.9 procent om 91 procent. De best geletterde groep bevindt zich qua leeftijdsgroep tussen 15 en 24 jaar, met een alfabetiseringsgraad van 97.7 procent (98.1 procent man en 97.3 procent vrouw). Deze groep heeft één of andere vorm van formeel onderwijs in Suriname gevolgd.⁷

7 Het MinOWC definieert formeel onderwijs als alle regulier onderwijs bestaande uit de drie niveaus van het educatiesysteem.

Censusgegevens tonen aan dat in 2012 bijna een-derde van de bevolking formele scholing heeft gehad (Schalkwijk, 2016: 235). In vergelijking met de 2004 census is het aantal geschoolde mensen zelfs licht vooruitgegaan in 2012. Ook al is dit zichtbaar op alle niveaus, toch heeft twee-derde van de gehele bevolking slechts het VOJ afgerond. De deelname van vrouwen aan het onderwijsproces is toegenomen gedurende de afgelopen jaren. Vrouwen domineren zelfs alle onderwijsniveaus in vergelijking met mannen. Alleen in het Gewoon Lager Onderwijs waren er wat meer jongens in 2013 en 2014, maar dit aantal neemt af bij de hogere onderwijsniveaus (MinOWC, 2017).

De best geschoolde mensen wonen in de urbane districten en de minst geschoolde in het binnenland. Afgemeten naar etnische groepen, hebben de Inheemsen en Marrons een lager opleidingsniveau dan andere etnische groepen (Schalkwijk, 2016: 238). Dit betekent geenszins dat deze twee etnische groepen de laatste jaren niet een inhaalslag hebben gemaakt.

In de schoolperioden over de afgelopen jaren (2009/2010-2015/2016) is de gemiddelde inschrijving voor alle kinderen die deelnamen aan primair of secundair onderwijs geweest: 12.7 procent kleuterschool, 50.5 procent basisschool, 27,4 procent VOJ niveau en 9.4 procent VOS niveau.⁸

De ratio tussen jongens en meisjes was respectievelijk voor de kleuterschool 13.2 procent en 12.3 procent en voor het basisonderwijs respectievelijk 53.5 procent en 47.6 procent. De gemiddelde inschrijving voor jongens is hoger voor het GLO, maar dit verandert voor het secundair onderwijs. De ratio voor jongens en meisjes voor secundair onderwijs is voor het VOJ respectievelijk 26.7 procent en 28.1 procent en voor het VOS respectievelijk 6.7 procent en 11.9 procent. De data geeft aan dat op hogere onderwijsniveaus het aantal ingeschreven jongens afneemt.

De afname van het aantal jongens dat participeert aan onderwijs is af te meten aan de meest recente drop-out cijfers van de jaren 2013 en 2014. In deze twee gemeten jaren is het percentage van niet schoolgaande jeugd op het basisschoolniveau gestegen met 0.8 procentpunten (respectievelijk 7.2 procent en 8.0 procent). Aan de andere kant is op secundair niveau een afname te merken van het aantal drop-outs, waarbij het drop-out percentage daalde van 21.4 procent naar 18.6 procent in 2013-2014. Tijdens beide schooljaren verlieten meer jongens de schoolbanken dan meisjes. Opmerkelijk is dat het aantal meisjes dat stopte met school toenam met 0.9 procentpunten in het schooljaar 2013-2014. Drop-out percentages zijn hoog in alle districten. Op primair niveau zijn in de twee binnenlandsdistricten en in het urbane district Paramaribo percentages hoger dan het gemiddelde drop-out percentage van 8.0 procent. Dezelfde situatie doet zich voor op secundair niveau (18.6 procent) in districten waar het hoogste aantal aan niet-schoolgaande jeugd is geteld.

Op zowel primair als secundair niveau maken minder jongens de school af (respectievelijk 67.6 procent en 52.9 procent) en is er een hoger percentage zittenblijvers (respectievelijk 16.9 procent en 24.4 procent). Meisjes doen het beter op school (gemiddeld 71 procent primair en 12.4 procent secundair niveau) ondanks dat ze vaker muteren (ze worden geplaatst op een andere school gedurende het schooljaar) voor beide schoolniveaus (respectievelijk 8.8 procent en 10.4 procent). Volgens de inspectie doet dit verschijnsel zich voor vooral als gevolg van verhuizingen naar een ander district of ressort, overplaatsing naar een school dicht bij huis (de school ligt dan op een grote afstand en de ouders kunnen de stijgende transportkosten niet meer betalen) of doordat het kind zich heeft misdragen.

Op het vlak van overgang van primair naar secundair onderwijs en van VOJ naar VOS, laten de laatste zeven jaren zien dat de percentages nogal schommelen door de jaren heen. Het bereik ligt tussen de 50 en 70 procent, voor beide niveaus van onderwijs.

⁸ Niet alle data was voorhanden voor het VOS voor de periode 2013-2016 (geschatte data).

2.4 Kinderarbeid in Suriname

Suriname staat nog steeds voor een aantal uitdagingen in de strijd voor uitbanning van kinderarbeid. Eén van de meest zichtbare vormen van kinderarbeid is, kinderen die economische activiteiten ontplooiën op straat. Kinderen, vaak niet ouder dan 10 jaar, verkopen fruit langs de drukke straten. Deze kinderen worden uitgebuit door hun eigen ouders/verzorgers die vaak in de buurt verblijven en het fruit verpakken ter verkoop. Deze activiteiten vinden plaats gedurende en na schooluren. De Surinaamse gemeenschap heeft haar bezorgdheid getoond door middel van het aanbieden van een petitie aan de overheid met betrekking tot dit fenomeen (Bruce: 2017). Hiermee werd de overheid gesommeerd de kinderrechten te bewaken zodat zij kunnen leren en spelen. Overheidsinstanties beriepen zich op de noodzaak tot efficiënte wetgeving om deze kinderen van de straat te houden.

Diverse studies naar kinderarbeid zijn uitgevoerd sinds 2000. In 2002 hebben Schalkwijk en Van den Berg een ILO 'rapid' assessment uitgevoerd naar het voorkomen van de ergste vormen van kinderarbeid. Het onderzoek wees uit dat naar schatting ongeveer 300 kinderen in Suriname worden blootgesteld aan de ergste vormen van kinderarbeid. Dit waren voornamelijk kinderen van Marronafkomst (Schalkwijk & Van den Berg, 2002: 3.106). Ze zijn meestal werkzaam in de mijnbouwsector, landbouw en visserij, verkoop en hosselen, in de bouw en als sjouwer in de transportsector. Deze activiteiten kwamen meestal voor in de binnenlandsdistricten Brokopondo, Marowijne en in het rurale district Nickerie (Schalkwijk & Van den Berg, 2002: 31).

De redenen om te werken zijn in twee categorieën onderverdeeld; zoals persoonlijke motieven (voor mezelf zorgen, kleren kopen, geld sparen voor een bepaald doel, heb geld nodig, verveling, wil graag werken etc.) of familiegerichte motieven (moeder helpen, vader, grootmoeder, broers en zussen etc.). Volgens de werkende kinderen zijn beide categorieën even belangrijk voor hen (Schalkwijk & Van den Berg, 2002: 33).

Een studie naar straat- en zwerfkinderen⁹ die door het Ministerie van Sociale Zaken en Volkshuisvesting (SoZaVo) in de districten Paramaribo en Wanica is uitgevoerd in 2006, wees uit dat bijna de helft (42,9 procent) van de ondervraagde kinderen in hun eigen levensonderhoud moesten voorzien (IMWO zoals geciteerd in SoZaVo, 2013: 52).

De meest recente Multiple Indicator Cluster Survey (MICS 2010) is in opdracht van het Ministerie van SoZaVo uitgevoerd door het ABS, met assistentie van het IMWO voor de data-invoer. Uit dit onderzoek bleek dat 10 procent van de Surinaamse kinderen tussen de 5 en 14 jaar (n=5.607) op de een of andere wijze betrokken is bij kinderarbeid.¹⁰ Ondanks dat er zich geen opvallende verschillen tussen de seksen voordoen, zijn wel opvallende variaties zichtbaar in de verschillende districten en urbane/rurale gebieden van Suriname. In districten zoals Sipaliwini (30 procent), Brokopondo (20 procent), Para (10 procent) en Marowijne (13 procent) is het voorkomen van kinderarbeid veel vaker geconstateerd dan het nationale gemiddelde van 10 procent. In de overige districten is het voorkomen van kinderarbeid lager ingeschat dan het nationale gemiddelde, met een laagste aantal van 4 procent in het district Nickerie.

Een ander opvallend verschil tekent het voorkomen van kinderarbeid in urbane of rurale gebieden, waarbij de schatting voor de laatste hoger uitpakt (17 procent) dan in de verstedelijkte gebieden (5 procent). In het rurale binnenland komt kinderarbeid bij 27 procent voor, terwijl in het rurale kustgebied het geschat is op 8 procent. De prevalentie van kinderarbeid bij jeugdigen van 5 tot 14 jaar is verbonden met de sociaaleconomische status en de scholing die de moeder heeft genoten (Ministry of Social Affairs and Housing & Bureau of Statistics, 2013: 136, 137).

9 Dit zijn kinderen die meestal economische activiteiten uitvoeren en aan het eind van de dag naar huis gaan en een kleine groep zwerfkinderen met weinig of geen contact met de familie en later in een weeshuis werden geplaatst.

10 In tegenstelling tot de SCLS zijn huishoudactiviteiten opgenomen in de meting van kinderarbeid.

De resultaten van de studie naar kinderarbeid, uitgevoerd door Heemskerk and Duijves in 2012, betreft de kleinschalige goudmijnindustrie in Suriname en laat zien dat de meeste kinderen die daar werken zo een 14-15 jaar oud zijn.¹¹ De geobserveerde kinderen voerden taken uit zoals kleren wassen, keukenwerkzaamheden (vaatwassen, koken), werk in de mijnen, met name het verwijderen van stenen en puin, en werken in een winkel. Verder zijn er geen tekenen van verbaal geweld of slechte behandeling geconstateerd. Ook is er niet opgetekend dat er aanwijzingen zijn dat de kinderen werden beperkt in hun bewegingsvrijheid. Het was in feite zo, dat kinderen die betrokken waren bij ondersteunende activiteiten zoals koken en kleren wassen zelfs een grotere vrijheid genoten om rond te lopen en hun vrije tijd in te richten dan de volwassenen of kinderen die deel uitmaakten van een mijnbouwteam dat in de mijnbouwput werkzaam was. In deze studie zijn 167 kinderen ondervraagd, van wie 97.6 procent jongens, die in de goudmijnen werkten. De gemiddelde leeftijd van deze kinderen was 13.4 jaar oud. De jongste jongen werkzaam in de goudindustrie (goud ophalen met pannen -baté) was 7 jaar oud en de oudste 17. De vier meisjes die door het onderzoeksteam zijn geïnterviewd varieerden in leeftijd van 7 tot 12 jaar (Heemskerk & Duijves, 2012: 43, 45).

Het rapport 'Findings on the Worst Forms of Child Labour' gepubliceerd in 2015 door de United States Department of Labour (USDOL), rapporteert dat er in Suriname kinderarbeid wordt verricht, onder meer in de mijnbouw. In het rapport werd geconcludeerd dat er inderdaad sprake is van deelname aan de ergste vormen van kinderarbeid, onder andere in commercieel sekswerk, soms als gevolg van mensenhandel, met inbegrip van informele mijnbouwkampen in het verre binnenland van Suriname (USDOL, 2016: 970). Verdere resultaten in dit rapport geven aan dat er voornamelijk jongens werkzaam zijn in kleinschalige goudmijnen, in de vorm van het sjouwen van zware lasten en het riskeren van blootstelling aan kwik, geluidsoverlast, extreme temperaturen en instortende zandwallen.

Al deze studies laten zien dat het vraagstuk van kinderarbeid nog steeds een dringende zaak is, die om verder onderzoek vraagt en daaropvolgende acties vanuit de overheid. Het blijkt dat vooral in de goudmijnen en in de landbouw de kinderen blootgesteld worden aan ongunstige en soms zelf levensbedreigende werkomstandigheden. Suriname is verplicht om, volgens de vastgelegde internationale verdragen, genoemd in Hoofdstuk 1 en 4, kinderarbeid, gedwongen arbeid en mensenhandel uit te bannen.

¹¹ De steekproefstrategie die bij dit onderzoek is gebruikt, is een combinatie van een gemakssteekproef en de sneeuwbal effectmethode. In totaal zijn 167 werkende kinderen tussen 7 en 17 jaar geïnterviewd.

HOOFDSTUK 3

ONDERZOEKSMETHODOLOGIE

3.1 Scope en bereik van de survey

De SCLS is een huishoud-survey, waarbij het standaard ILO/SIMPOC vragenformulier is gebruikt. De vragenlijst is na een pre-test enigszins aangepast.

De doelgroep van de SCLS zijn huishoudens met kinderen van 5-17 jaar oud. De respondenten zijn het hoofd van het huishouden of het best geïnformeerde huishoudlid en kinderen tussen 5-17 jaar. De focus ligt op deze leeftijdsgroep vanwege de arbeidswetgeving en de wetgeving op de leerplicht. Volgens het arbeidsrecht mogen kinderen werken vanaf de leeftijd van 14 jaar en educatie is verplicht tot en met de leeftijd van 12 jaar. Wetgevende instanties zijn momenteel bezig om nieuwe wetten te slaan om zo de leeftijd voor zowel arbeid als de leerplicht gelijk te trekken.

De SCLS beslaat de districten Paramaribo, Wanica, Nickerie, Coronie, Saramacca, Commewijne, Marowijne en Para. De districten Sipaliwini en Brokopondo zijn niet meegenomen in het onderzoek vanwege de hoge kosten voor onderzoek in het binnenland en het moeilijke bereik van de doelgroep, rekening houdend met de tijd uitgetrokken voor de datacollectie.

3.2 Vragenlijst

De SCLS vragenlijst is gefinaliseerd na een pilottest. Na de test zijn aanpassingen gedaan die te maken hebben met de formulering van vragen en antwoordopties. Hierbij is ook in acht genomen om de interviewtijd terug te brengen zonder dat de validiteit van de vragenlijst in gevaar werd gebracht. De finale vragenlijst heeft drie delen met een totaal van tien secties (I-X). Een copie van de vragenlijst is opgenomen in Bijlage I.

Deel 1:

Vragenlijst aan volwassenen (bestemd voor de best geïnformeerde persoon in het huishouden).

Sectie I: De huishoudsamenstelling en kenmerken van alle huishoudleden.

In dit deel is demografische informatie verzameld van alle huishoudleden. Aan elk lid van het huishouden is een volgnummer toegekend, steeds beginnende met het hoofd van het huishouden als nummer 1.

Sectie II: De onderwijsstatus van alle huishoudleden van 5 jaar en ouder.

In dit gedeelte zijn de onderwijsgegevens van de verschillende huishoudleden opgenomen, zoals schoolbezoek, niet schoolgaand, en de scholingsgraad van ouders of verzorgers.

Sectie III: De economische status van alle huishoudleden van 5 jaar en ouder gedurende de afgelopen 7 dagen

Deze sectie is in twee delen verdeeld, en wel:

 A: werk

 B: werkzoekende kinderen van 10-17 jaar oud.

In deel A is informatie verzameld over het soort uitgevoerde werkzaamheden en de werktijden, maar ook gegevens over het inkomen en de redenen waarom kinderen werken.

Deel B meet of een kind actief op zoek is naar werk en zijn of haar beschikbaarheid.

Sectie IV: De arbeidssituatie van alle huishoudleden van 5-17 jaar gedurende de afgelopen 12 maanden.

Deze sectie bevat dezelfde vragen als Sectie III, deel A, met dien verstande dat de referentieperiode nu 12 maanden beslaat.

Sectie V: De huishoudelijke taken verricht door kinderen van 5-17 jaar.

Informatie over het meeste huishoudelijk werk van kinderen en tijd daaraan gespendeerd voor elke dag van de week is opgenomen in deze sectie.

Sectie VI: De percepties/observaties van ouders/verzorgers over werkende kinderen van 5-17 jaar.

In deze sectie geeft een volwassene zijn of haar mening weer over de werkende kinderen in het huishouden, met medeneming wat het meest in het belang van het kind is en eventuele problemen die samenhangen met de werkomstandigheden van dat kind.

Deel 2:

Karakteristieken van het huishouden (geadresseerd aan best geïnformeerde persoon in het huishouden).

Sectie VII: De behuizing en huishoudkenmerken.

Sectie VIII De socio-economische status van het huishouden.

De bedoeling van deze sectie is om informatie te verzamelen over de socio-economische kenmerken van het huishouden en recente verandering daarin.

Deel 3:

Kindervragenlijst (beantwoord door het kind)

Sectie IX: De gezondheids- en veiligheidsaspecten van werkende kinderen (5-17 jaar).

Gedetailleerde informatie over de werkcondities die te maken hebben met de gezondheid en veiligheid van werkende kinderen, is verzameld in dit gedeelte.

Sectie X: De huishoudelijke taken van kinderen (5-17 jaar).

Informatie over het huishoudelijk werk en de tijd daarmee gemoeid voor elke dag van de week is hier verzameld. Hier zijn de gegevens verstrekt door de kinderen zelf, in plaats van door de volwassene in Sectie V.

3.3 Steekproefontwerp en uitvoering

De steekproef voor de SCLS is getrokken door het Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS).

Steekproefkader en steekproefgrootte

Het steekproefkader is afgeleid uit de Suriname Census 2012 (Census 8) data en bestaat de huishoudens van de acht voornoemde districten. Een twee-staps steekproef is gebruikt en de steekproef is getrokken met een gelijke waarschijnlijkheidskans. In Tabel 3.1 staat een overzicht van het aantal huishoudens naar district. Voor elk startadres (PA) is een quotum gesteld van 12 huishoudens met kinderen 5-17 jaar. De steekproefgrootte is 3.600 huishoudens. Deze grootte is voornamelijk bepaald door de beschikbaarheid van financiële middelen, gerelateerd aan de kosten voor datacollectie. Steekproefcalculaties gebaseerd op nauwkeurigheid waren hierdoor, om twee factoren niet mogelijk. Allereerst, het ontbreken van data over werkende kinderen in de leeftijdsgroep 5-17 jaar en de confidentialiteit/het 'non-disclosure' beleid (van ABS) ten aanzien van populatiedata van de getrokken Enumeratie gebieden (EA's). Ten tweede, het ontbreken van voorgaande relevante statistische informatie, aangezien dit de eerste survey van zijn soort is over kinderarbeid in Suriname.

Tabel 3.1: Steekproefgrootte en verdeling van de Surinaamse CLS

DISTRICT	# EA'S IN STEEKPROEF	# PA'S	PA'S BEREIKT	TOTALE POPULATIE HH*	# HH IN STEEKPROEF EA	STEELPROEF SCLS
Paramaribo	47	153	146	62 160	6 016	1 836
Wanica	21	69	67	28 939	2 791	828
Nickerie	7	24	22	9 827	889	288
Coronie	1	3	3	1 091	ND**	36
Saramacca	3	12	12	4 840	420	144
Commewijne	6	12	18	8 344	968	216
Marowijne	3	18	9	4 358	344	108
Para	4	9	12	5 750	693	144
Totaal	92	300	289	125 309		3 600

*) Huishouden(s)

**) niet openbare individuele EA-informatie

Steekproefontwerp

Zoals eerder aangegeven is de steekproef getrokken door het ABS. ABS heeft een policy dat een maximum van 10 procent van het totaal aan 970 EA's ter inzage ligt voor het publiek.

Allereerst zijn er per district willekeurige EA's gekozen. Daarna, zijn de huishoudadressen in elk van de EA's op volgnummer van de EA geordend. En als laatste, zijn 'Pointer Addresses' (PA's) willekeurig getrokken uit de EA's.

De geselecteerde PA's zijn gebruikt voor de huishoudregistratie; het systematisch selecteren van de 3.600 huishoudens met kinderen 5-17 jaar. Op EA niveau stelt het ABS geen statistieken over de populatie beschikbaar, waardoor niet kan worden vastgesteld of subgroepen van de populatie (van de geselecteerde EA's) oververtegenwoordigd zijn.

De subgroepen in het onderzoek zijn jongens en meisjes in de leeftijdsgroepen 5 jaar, 6-13 jaar en 14-17 jaar naar district. De leeftijdsgroepen zijn vastgesteld op basis van voorzieningen in de nationale wetgeving over leerplicht en minimum leeftijd om te mogen werken.

De kaarten van de geselecteerde EA's zijn ook door het ABS aangeleverd.

3.4 Pilot test

Een pilot test is uitgevoerd op 22 februari 2017 en er zijn toen 100 huishoudens in de districten Paramaribo en Wanica ondervraagd. Een belangrijke uitkomst van deze test was de grote non-respons (niet thuis, voor zowel volwassenen aan het werk en kinderen op school). In de planning van de dataverzameling zijn deze factoren meegenomen door de uren van dataverzameling uit te breiden naar de late middag.¹² Ook werden er interviews afgenomen op de zaterdagen, wanneer er waarschijnlijk meer mensen bereikt zouden worden dan gedurende de week.

Tijdens de pilot werd het ook duidelijk dat sommige vragen in de kindervragenlijst te moeilijk waren voor het niveau van de kinderen. Voor deze vragen heeft het IMWO pictogrammen ontworpen (Bijlage 2). Na de pilot test, is de vragenlijst aangepast en enigszins ingekort, omdat de lengte/duur van het interview een invloed zou kunnen hebben op de response graad. Om de interviewtijd in te korten zijn vragen die in andere secties al waren gesteld, nu weggelaten.

3.5 Training enquêteurs en supervisors, en veldwerk

Huishoudregistratie

Ter invulling van de huishoudregistratie is er een speciale training ontwikkeld voor de enquêteurs. In twee lokale dagbladen is een advertentie geplaatst voor enquêteurs, waarop in totaal 57 personen reageerden. Na gesprekken met de kandidaten zijn er 44 geselecteerd.

De training van de enquêteurs was verdeeld in twee sessies (twee trainingsdagen). De eerste sessie betrof een teach-in voor de huishoudregistratie en de tweede was een praktijk dag van de huishoudregistratie. Na evaluatie van de sessies zijn de handleiding en het formulier bijgewerkt. Vlak voor de start van de huishoudregistratie is weer een teach-in gehouden voor de enquêteurs. Met de huishoudregistratie is een aanvang gemaakt op 2 december 2016 en duurde tot 16 december 2016. De huishoudregistratie is uitgevoerd door vijf teams van elk 5-6 enquêteurs, en is gestart in Paramaribo. Het resultaat van deze registratie is gepresenteerd in Tabel 3.2.

Gedurende de eerste twee dagen van de enquête-afname werd het duidelijk dat in sommige delen van Paramaribo het streefgetal van 12 huishoudens met kinderen tussen 5-17 jaar per PA niet zou worden gehaald. Dit is het gevolg van het geringe aantal huishoudens met kinderen 5-17 jaar in sommige van de EA's en de non-respons van huishoudens met kinderen 5-17 jaar (niet thuis of geen medewerking).

Om dit probleem aan te pakken is besloten om het aantal huishoudens met kinderen van 5-17 jaar te verhogen naar 15 voor de overige PA's in Paramaribo en de andere districten.¹³ Ondanks deze verhoging is zeker voor Paramaribo het vooropgestelde aantal niet behaald.

¹² Voor de veiligheid van de enquêteurs mochten zij na 7 p.m. geen werk verrichten.

¹³ IMWO heeft contact gemaakt met het ABS over dit probleem. Aangezien het niet mogelijk was om de EA te vervangen, heeft het ABS de aanbeveling gedaan om het quotum te verhogen.

Tabel 3.2: Resultaat van de 'household listing'

DISTRICT	POPULATIE ¹⁴		LISTING	
	HH	KINDEREN 5-17 JAAR	HH KINDEREN 5-17 JAAR	TARGET
Paramaribo	62.160	50.334	1.585	1.836
Wanica	28.939	27.309	894	828
Nickerie	9.827	7.436	293	288
Coronie	1.091	908	35	36
Saramacca	4.840	4.038	150	144
Commewijne	8.344	6.895	263	216
Marowijne	5.750	7.030	134	108
Para	4.358	5.785	181	144
Totaal	125.309	109.735	3.535	3.600

HH = huishouden

Bron: ABS, 2014.

Dataverzameling SCLS

Voorafgaande aan de dataverzameling zijn de enquêteurs en supervisors gedurende vier dagen (14-17 februari) getraind. In totaal waren het 50 enquêteurs. Uit deze groep zijn er 16 geselecteerd om op basis van hun ervaring te fungeren als supervisors. Voor de dataverzameling zijn vier groepen van acht personen gevormd, en werd elke groep overzien door twee supervisors. De dataverzameling is op 7 maart 2017 gestart en beëindigd in de laatste week van april 2017.

Het aantal huishoudens en PA's verschilt van de huishoudregistratie. De verklaring van het verhoogde aantal huishoudens is, dat na de tweede screening van de data meer geschikte huishoudens aangemerkt zijn. Zoals eerder aangegeven, is door de selectie van de EA's het aantal PA's verlaagd van 300 naar 289 (Tabel 3.1).

De meeste problemen die zijn ervaren tijdens de dataverzameling hebben te maken met de huishoudregistratie. Dit is vooral gerelateerd aan de onduidelijke of onvolledige beschrijving van de topografie van het huishouden tijdens de registratie. Ook zijn de volgende problemen geconstateerd:

✎ Enkele adressen waren moeilijk te vinden en de beschikbare kaarten waren niet bijgewerkt.

✎ Non-respons als gevolg van:

- De duur van het interview (30-60 minuten). Halverwege het interview haakte de respondent af.
- Ouders gaven geen toestemming om hun kinderen te interviewen.
- Niet thuis ondanks diverse herhalingsbezoeken.
- Tegenstrijdige huishoudinformatie (geen kinderen tussen 5-17 jaar, hoewel bij de huishoudregistratie het huishouden was geregistreerd met kinderen 5-17 jaar).

14 Algemeen Bureau voor de Statistiek (ABS). (2014). Suriname census 2012. Districtsresultaten volume 1-3. Achtste Volks- en Woning telling in Suriname, et al.

3.6 Dataverwerking

Ter voorbereiding van de data-invoer zijn de vragenlijsten gecontroleerd door controleurs.

De controle bestond onder meer uit het toekennen van codes aan de antwoorden en registratie van het PA nummer en de huishoudnummers. De vragenlijsten zijn gesorteerd volgens het PA nummer en opgeslagen in dozen met de vermelding van die PA nummers en het aantal vragenlijsten (huishoudens).

Er is besloten om de data-invoer te doen in CSPro, een computerprogramma dat ontwikkeld is door het Censusbureau van de Verenigde Staten. Er is een consultant ingehuurd door de ILO voor het ontwerp van het CSPro data-invoerdokument en die heeft het IMWO- team getraind en ondersteund in de periode van 23-31 maart 2017.

Nadat het data-invoerdokument was ontworpen, zijn de personen die de data in zouden voeren getraind in het gebruik van het data-invoerformulier. In de periode 8 mei tot 15 juni 2017 heeft de data-invoer plaatsgevonden. De data-invoer is geverifieerd door dubbele invoer van de gegevens op de vragenlijst. Voor het geval dat er verschillen waren, is dit gecorrigeerd door de data-invoerbeheerder al naar gelang de gegevens die op de formulieren stonden. De dubbele invoerperiode ving aan op 21 juni 2017 en werd afgerond op 12 juli 2017.

Respons en weging

De responsgraad voor de SCLS is 76.2 procent. Slechts in Paramaribo was de respons lager dan 75 procent. Er zijn in totaal 2.711 huishoudinterviews afgerond en 12.646 respondenten geïnterviewd. In Tabel 3.3 is de (non)-respons van dataverzameling per district gepresenteerd. Om de responsgraad te verhogen, zijn huishoudens tot driemaal toe bezocht.

Tabel 3.3: Respons van de huishoudens per district

RESULTAAT VAN DE INTERVIEWS	DISTRICT																TOTAAL	
	PARAMARIBO		WANICA		NICKERIE		CORONIE		SARAMACCA		COMMEWIJNE		MAROWIJNE		PARA			
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Afgerond	1166	73.1	697	77.4	234	79.6	29	82.9	125	81.7	207	78.7	109	81.3	144	79.1	2711	76.2
Geen huishoud lid of geen bekwaam huishoud lid thuis tijdens het bezoek	170	10.7	89	9.9	10	3.4	3	8.6	12	7.8	24	9.1	17	12.7	5	2.7	330	9.3
Huishouden afwezig voor langere periode	18	1.1	3	0.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.7	0	0.0	22	0.6
Weigering	46	2.9	22	2.4	5	1.7	0	0.0	3	2.0	7	2.7	0	0.0	4	2.2	87	2.4
Huis onbewoond/ geen huis op adres	8	0.5	9	1.0	4	1.4	0	0.0	0	0.0	2	0.8	2	1.5	6	3.3	31	0.9
Huis niet gevonden	45	2.8	43	4.8	18	6.1	1	2.9	7	4.6	6	2.3	4	3.0	17	9.3	141	4.0
Anders (specificeer)	143	9.0	38	4.2	23	7.8	2	5.7	6	3.9	17	6.5	1	0.7	6	3.3	236	6.6
Totaal	1596	100.0	901	100.0	294	100.0	35	100.0	153	100.0	263	100.0	134	100.0	182	100.0	3558	100.0

*)'Anders' betrof een deelantwoord, een onvolledig formulier, helemaal geen kinderen of geen kinderen tussen 5-17 jaar oud binnen het huishouden, de kinderen zijn nu boven de 18, overlapping met andere huishoudserie-nummers of leden van het huishouden, het geregistreerde huishouden is verhuisd of er is een taalbarrière.

Zoals eerder vermeld worden bevolkingsgegevens op het niveau van de EA niet geopenbaard aan derden door het ABS. Daarom is de bevolking ingedeeld naar district, leeftijd en geslacht.

De weging is als volgt berekend en de wegingsfactoren gepresenteerd in Tabel 3.4:

Populatie naar district, leeftijdsklasse en geslacht / Steekproef naar district, leeftijdsklasse en geslacht

Tabel 3.4: Steekproefgewicht SCLS 2017

DISTRICT	JONGENS			MEISJES		
	5 JR	6-13 JR	14-17 JR	5 JR	6-13 JR	14-17 JR
Paramaribo	22.5	22.8	26.0	20.5	21.8	21.9
Wanica	18.8	23.7	18.5	18.3	23.1	20.3
Nickerie	9.8	18.8	23.5	15.9	20.7	21.0
Coronie	30.0	20.7	10.6		35.1	11.7
Saramacca	16.1	17.2	19.8	20.0	21.5	21.6
Commewijne	15.2	19.7	19.8	16.5	19.7	17.4
Marowijne	17.0	24.9	12.3	16.5	23.8	20.2
Para	33.1	19.9	22.0	21.7	19.6	24.0

Het gewogen resultaat gepresenteerd in de tabellen betreft de acht districten.¹⁵

3.7 Beperkingen

Bereik

Het onderzoek heeft zich beperkt tot acht van de tien districten van Suriname. Een nationaal onderzoek heeft de voorkeur, maar door het beschikbare budget voor het onderzoek zijn de districten Brokopondo en Sipaliwini uitgesloten. Bij dit besluit is ook rekening gehouden met een voorgaande studie van Heemskerk & Duijves (2012) over kinderarbeid in Suriname, waarbij de focus vooral gericht was op deze districten en de WFCL. Alhoewel dit onderzoek kwalitatief van aard was, geeft het enig inzicht in (de ernstige vormen van) kinderarbeid in het binnenland.

Volgens de ABS districtenclassificatie behoort Marowijne tot het binnenland. In dit onderzoek wordt Marowijne gerekend tot een ruraal district, waarbij alleen de kustvlakte van dit district is meegenomen in het onderzoek.

Wegingsfactoren

Vanwege het beleid van het ABS en geen toegang tot populatiedata op EA niveau kan niet vastgesteld worden of subgroepen van de populatie onder- of oververtegenwoordigd zijn. De weging van de onderzoeksresultaten zijn daarom op basis van de populatiedata per district.

¹⁵ Het kustgebied van Marowijne is onderzocht.

Non-respons

Gedurende de dataverzameling zijn 2.711 huishoudens bereikt (Tabel 3.3). De meeste onderliggende redenen voor non-response zijn van het type 'missing completely at random' (MARC). De categorie non-respons die voor enige vertekening van de schattingen zou kunnen zorgen is 'weigering' welke globaal 2.4 procent bedraagt en daarom niet zorgwekkend is.

Er is niet gezorgd voor een vervanging bij non-response, omdat er hiervoor strenge eisen worden gesteld, waaronder dat de uitvoerende instantie van het onderzoek regelmatig onderzoek verricht met soortgelijke steekproefprocedures. Dit is niet het geval voor het IMWO, dat de SCLS uitvoert.

In het district Paramaribo stonden in sommige buurten de respondenten wat wantrouwig tegenover benadering. Een verklaring hiervoor luidde dat recentelijk inbrekers zich uitgaven voor politiebeambten of metercontroleurs. Dit heeft effect gehad op de respons, voornamelijk in Paramaribo. Hoewel het IMWO advertenties had geplaatst in de dagbladen, om het publiek te informeren, bleek dit toch onvoldoende.

Schattingen van kinderarbeid

De uitgesloten districten Sipaliwini en Brokopondo hebben hoge drop-out cijfers, respectievelijk 9.5 procent en 9.8 procent op primair niveau en 21.2 procent en 18.3 procent op secundair niveau.¹⁶ Dit kan een indicatie zijn voor een hoge prevalentie van kinderarbeid in deze districten. Het nationaal drop-out cijfer voor primair en secundair onderwijs is respectievelijk 8.0 procent en 18.6 procent. Met in achtneming van deze cijfers, kan de prevalentie van kinderarbeid in Suriname hoger liggen dan het resultaat van de SCLS, indien deze districten waren meegenomen in het onderzoek, vooral bij kinderen in de leeftijdsgroep 14-17 jaar. Daarnaast, is bij de SCLS gebleken dat kinderarbeid vooral voorkomt onder Hindostanen, Marrons en Gemengde groepen. In de uitgesloten districten maken Marrons ongeveer 80 procent uit van de districtspopulatie en dit zou ook een indicator kunnen zijn voor een hoge prevalentie van kinderarbeid.

Rekening houdend met de voornoemde beperkingen zal met enige voorzichtigheid naar de schattingen van kinderarbeid van de SCLS moeten worden verwezen.

Additionele resultaten zijn opgenomen in Bijlage III.

¹⁶ Jaar 2014, bron MinOWC.

KERNBEGRIPPEN EN DEFINITIES

4.1 Internationale werkstandaarden

Zoals aangegeven in de Introductie, zijn Internationale werkstandaarden voor kinderarbeid en de bescherming van de Rechten van het Kind gedefinieerd in een aantal UN en ILO conventies, in het bijzonder de 'United Nations Convention on the Rights of the Child 1989' (geratificeerd door Suriname in 1993). Ook is er de ILO's 'Minimum Age Convention 1973' (No. 138) en de ILO's 'Worst Forms of Child Labour Convention 1999' (No. 182). Suriname heeft laatstgenoemde in 2006 geratificeerd.

4.1.1 Conventie over de Rechten van het Kind

Artikel 1 van de Verenigde Naties Conventie over de Rechten van het Kind definieert een 'kind' als iedereen onder de 18 jaar.

Artikel 32 van deze conventie erkent het recht van elk kind op bescherming tegen economische exploitatie en het verrichten van welk werk dan ook dat mogelijkgevaarlijk kan zijn, of de scholing van het kind kan beletten, schadelijk is voor de gezondheid van een kind of de psychische, mentale, spirituele of sociale ontwikkeling. Volgens ditzelfde artikel, verplichten de Staten die partij zijn zich de volgende voorzieningen treffen in acht nemende andere internationale akten:

- a. een minimumleeftijd of minimumleeftijden voor de toelating tot betaald werk voor te schrijven;
- b. voorschriften te geven voor een passende regeling van werktijden en arbeidsvoorwaarden;
- c. passende straffen of andere maatregelen voor te schrijven ter waarborging van de daadwerkelijke uitvoering van dit artikel.

4.1.2 Minimumleeftijd Conventie 1973

De ILO's Minimum Age Convention 1973 (No. 138) bevat standaarden voor lidstaten om de minimumleeftijd vast te stellen waarop kinderen worden toegelaten tot het arbeidsproces. Volgens Artikel 2 mag de minimumleeftijd om toegelaten te worden tot de arbeidsmarkt niet lager zijn dan de leeftijd waarop de leerplicht eindigt. Niettegenstaande deze voorwaarden, kan een lidstaat waarvan de economie en de onderwijsinstellingen onvoldoende ontwikkeld zijn, de uiteindelijke minimumleeftijd vaststellen op 14 jaar.

Artikel 3 definieert een volgende belangrijke voorwaarde, namelijk: de minimumleeftijd voor toelating tot iedere vorm van arbeid die krachtens de aard van de arbeid en de omstandigheden waaronder ze worden uitgevoerd, mogelijkgevaarlijk de gezondheid, veiligheid of de zedelijkheid van jeugdige personen kan schaden, (meestal

benoemd als gevaarlijk werk), niet lager mag zijn dan 18 jaar. Nationale wetgeving of besluiten van de bevoegde overheidsinstantie kan de autorisatie geven om werken vanaf de leeftijd 16 jaar toe te staan, onder de voorwaarde dat de gezondheid, veiligheid en het moraal van de desbetreffende jonge personen volledig beschermd zijn en dat de jonge personen adequate specifieke instructies of beroepstraining hebben gehad voor de uit te voeren activiteit.

Ofschoon Artikel 5 lidstaten in staat stelt de toepassingsfeer van dit verdrag te beperken, zijn de voorzieningen minstens toepasbaar op de volgende sectoren: de winning van bodemschatten; industrie; constructie, elektriciteit, gas en water; sanitaire diensten, transport; goederenopslag en communicatie; plantages en andere landbouwondernemingen die hoofdzakelijk voor handelsdoeleinden worden geëxploiteerd, met uitzondering van familie- en kleinschalige bedrijven welke voor plaatselijk gebruik produceren en niet regelmatig arbeiders in loondienst hebben.

In enkele gevallen laat de Conventie wat flexibiliteit toe met betrekking tot de minimum leeftijd. Bij voorbeeld, landen kunnen personen in de leeftijdsklasse 13-15 jaar (of het kan zelfs in de leeftijdsklasse 12-14 jaar voor ontwikkelingslanden) toestaan 'lichte' arbeid te verrichten als het betreft arbeid:

- a. die niet schadelijk is voor hun gezondheid of ontwikkeling, en
- b. van zodanige aard is, dat het hen niet verhindert de school regelmatig te bezoeken, of hun deelname aan programma's voor beroepskeuze en voorlichting of programma's voor beroepsopleidingen.

4.2 Nationale wetgeving

Diverse overheidsinstanties zijn betrokken bij de bescherming van kinderrechten in Suriname. Met betrekking tot arbeid gerelateerde aangelegenheden en de implementatie van internationale arbeidstandaarden in het algemeen en kinderarbeid in het bijzonder, is het Ministerie van Arbeid de verantwoordelijke instantie. Arbeidsregelingen die betrekking hebben op kinderarbeid zijn geregeld in de Arbeidswet van 1963, gewijzigd bij Staatsbesluit in 1983. In Suriname zijn de rechten van het kind en kinderarbeid gereguleerd door de grondwet en de wetgeving van de Republiek Suriname.

In de Artikelen 35 tot 39 van de Grondwet is bepaald dat elk kind recht heeft op bescherming, gezondheidszorg en scholing.

De Arbeidswet (1963) verbiedt arbeid door kinderen in elke onderneming al dan niet tegen beloning. Volgens de Arbeidswet is de minimumleeftijd voor kinderen om te werken 14 jaar. In 2010 is er een 'Besluit Gevaarlijke Arbeid voor Jeugdige personen (BGA)' geslagen waarin de vormen van gevaarlijk werk die niet uitgevoerd mogen worden door jongeren, zijn gespecificeerd (Piroe, 2016: 70-72).

De Leerplichtwet (Lager Onderwijswet 1960), Artikel no. 20, verplicht ouders van kinderen in de leeftijdsgroep 7-12 jaar ervoor te zorgen dat hun kinderen onderwijs genieten.

In 2009 heeft de overheid de 'Nationale Commissie voor de Uitbanning van Kinderarbeid' geïnstalleerd met de taak om een geïntegreerd overheidsbeleid om kinderarbeid te bestrijden te ontwikkelen in samenwerking met andere ministeries.

In 2015 is het Wetboek van Strafrecht aangepast, en kunnen wettelijke vertegenwoordigers van kinderen onder de 12 jaar gestraft worden als ze het kind dat onder hun toezicht is geplaatst arbeid laten verrichten die schadelijk is voor hun gezondheid. In de wetgeving zijn enkele bepalingen toegevoegd die betrekking hebben op de ergste vormen van kinderarbeid.

Deze zijn onder meer:

- a. De toepasbaarheid van de Surinaamse wet op Surinamers die zich buiten schuldig maken aan het tonen of aanbieden van pornografisch materiaal, kinderpornografie, besmetting met hiv, verkrachting, gemeenschap met een bewusteloze of onmachtige, gemeenschap met kinderen of jeugdigen, feitelijke aanranding, ontucht en vleselijke gemeenschap met een bewusteloze of onmachtige, seksuele exploitatie, jeugdprostitutie, het participeren aan seksshows door minderjarigen, ontucht met eigen kinderen of afhankelijken en koppelarij gepleegd ten aanzien van een persoon jonger dan 16 jaar.
- b. Het tonen of aanbieden van pornografisch materiaal aan jeugdigen, kinderpornografie, gemeenschap met kinderen en jeugdigen, ontucht met bewusteloze of onmachtige, seksuele exploitatie, jeugdprostitutie, participeren aan seksshows door minderjarigen, ontucht met eigen kinderen of afhankelijken waaronder minderjarige werknemers en koppelarij.
- c. Het toedienen van bedwelmende drank en het afstaan van kinderen (Piroe, 2016: 146).

De leeftijden om de grens te bepalen met betrekking tot het bovenstaande, zijn afwisselend gesteld op 12, 16, 17 en 18 jaar.

4.2.1 Kinderen

De Arbeidswet (1963, 1983) maakt onderscheid tussen kinderen en jeugdige personen. Kinderen zijn personen die de leeftijd van 14 jaar nog niet bereikt hebben en jeugdige personen zijn zij die liggen in de leeftijdsklasse 14 en 18 jaar. In de Leerplichtwet (Gouvernementsblad 1960, no. 108) is gesteld dat kinderen in de leeftijdsklasse 7-12 jaar verplicht zijn onderwijs te genieten. Belangrijk op te merken is dat er tussen de Leerplichtwet (7-12 jaar) en de Arbeidswet (minimumleeftijd 14 jaar) een leeftijd gap is. Eén van de stappen om deze discrepantie op te heffen en kinderarbeid effectief te bestrijden is het harmoniseren van de nationale wetgeving en deze in lijn brengen met de geratificeerde ILO Conventies No.138 en No. 182. De overheid heeft een nieuwe Arbeidswet voorbereid die wacht op goedkeuring van de Nationale Assemblée (DNA).

Voor de SCLS, in lijn met het 1989 UN Verdrag inzake de Rechten van het Kind en de 1999 ILO Conventie No.182 met betrekking tot de Ergste Vormen van Kinderarbeid, wordt een kind gedefinieerd als iemand die onder de 18 jaar is.

4.2.2 Kinderarbeid

Volgens de Arbeidswet (zoals geciteerd in Piroe, 2016: 69) zijn er enkele uitzonderingen waarin het aan kinderen toegestaan is te werken:

- In gezinnen waar het kind wordt opgevoed, scholen, opvoedingsgestichten, werkplaatsen, crèches en soortgelijke instituten, indien het werk niet in de eerste plaats is voor het behalen van geldelijk voordeel en voorts een opvoedkundig karakter heeft.
- In landbouw, tuinbouw en veeteelt voor het gezin, behalve waar het werk uitgevoerd wordt in fabrieken of werkplaatsen of met toestellen met een groter vermogen dan twee paardenkracht.

Uitzonderingen op het verbod kunnen worden toegestaan voor kinderen vanaf 12 jaar, om arbeid te verrichten die niet gevaarlijk is, lichamelijk of geestelijk geen hoge eisen stelt, en noodzakelijk is voor het leren van een beroep. De te verrichten werkzaamheden moeten wel bij staatsbesluit zijn vastgesteld, hetgeen nog niet het geval is. In zeer bijzondere gevallen kan onder voorwaarden een verdergaande uitzondering op het algemeen verbod van Art. 17 worden toegestaan door het Hoofd van de Arbeidsinspectie op verzoek van het gezinshoofd en in het belang van het kind (Piroe, 2016: 69).

Jeugdige personen zijn volgens de Arbeidswet personen die de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt maar nog niet die van 18 jaar. Arbeid - betaald of onbetaald - die gevaarlijk is voor de gezondheid, de moraal of het leven of arbeid gedurende de nacht, is verboden voor jeugdige personen. Wat gevaarlijk is voor gezondheid, moraal of leven moet bij staatsbesluit worden geregeld, hetgeen geschiedde in 2010 (Besluit Gevaarlijke Arbeid voor Jeugdige Personen, 2010 zoals geciteerd in Piroe, 2016: 70). Bepaalde soorten van nachtarbeid, of arbeid onder bepaalde omstandigheden kunnen bij staatsbesluit wel worden toegestaan voor bepaalde specifieke ondernemingen of op verzoek van de werkgever.

Artikel 1 van de Arbeidswet laat zien dat de geboden en verboden meestal alleen gelden als er een overeenkomst is tussen de werkgever en de werknemer. Als de voorwaarden te maken hebben met kinderen en jeugdige personen, is de Arbeidswet ook geldig wanneer er geen sprake is van een arbeidsovereenkomst tussen de kinderen of jeugdige personen en hun werkgever. In de wetgeving is het opnemen van speciale werk- en rusttijden van jeugdige werknemers gewenst.

Het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat de werkgever gehouden is ten aanzien van minderjarige werknemers om de arbeid dusdanig te regelen dat zij in de gelegenheid gesteld zijn de lessen te volgen in richtlijnen voor godsdienst-, voortgezet-, herhalings-, of vakonderwijs.

4.2.3 Gevaarlijke arbeid

Ieder land beschikt over een lijst van gevaarlijke, schadelijke beroepen die verboden zijn voor personen onder de 18 jaar. Het is volgens de Arbeidswet verboden voor kinderen om arbeid te verrichten die schadelijk is voor hun gezondheid of moraal. Zoals bovenstaand aangegeven, is de besluitenlijst van schadelijke arbeid opgesteld en vastgelegd door de overheid van de Republiek Suriname in het 'Besluit Gevaarlijke Arbeid voor Jeugdige Personen (BGA)' (2010 zoals geciteerd in Piroe, 2016: 70).

Het Besluit verdeelt gevaarlijke arbeid in twee hoofdcategorieën:

1. Gevaren naar de aard van het werk.
2. Gevaarlijke arbeid naar werkomstandigheden.

Deze categorieën zijn verdeeld in subcategorieën.

Ad.1. Gevaren naar de aard van het werk zijn:

1. Ongeluksgesvaren – grote kans op zwaar lichamelijk letsel.
2. Biologische gevaren – blootstelling aan zieke dieren, insecten, giftige planten, bacteriën, virussen, parasieten, en schimmels.
3. Chemische gevaren – chemische schadelijke stoffen met risico's voor veiligheid en gezondheid.
4. Ergonomische gevaren – slechte werkomstandigheden, het sjouwen van zware lasten.
5. Lichamelijke gevaren – extreme temperaturen, geluid, trillingen en bestraling.
6. Psychosociale gevaren – stress als gevolg van arbeid zoals 'het vullen' van flessen (eentonig werk) en het slachten van dieren.

Ad.2. Gevaarlijke arbeid naar werkomstandigheden:

1. Het niet naleven van veiligheidsvoorschriften.
2. Een ongezond werkmilieu.
3. Klimatologische omstandigheden.

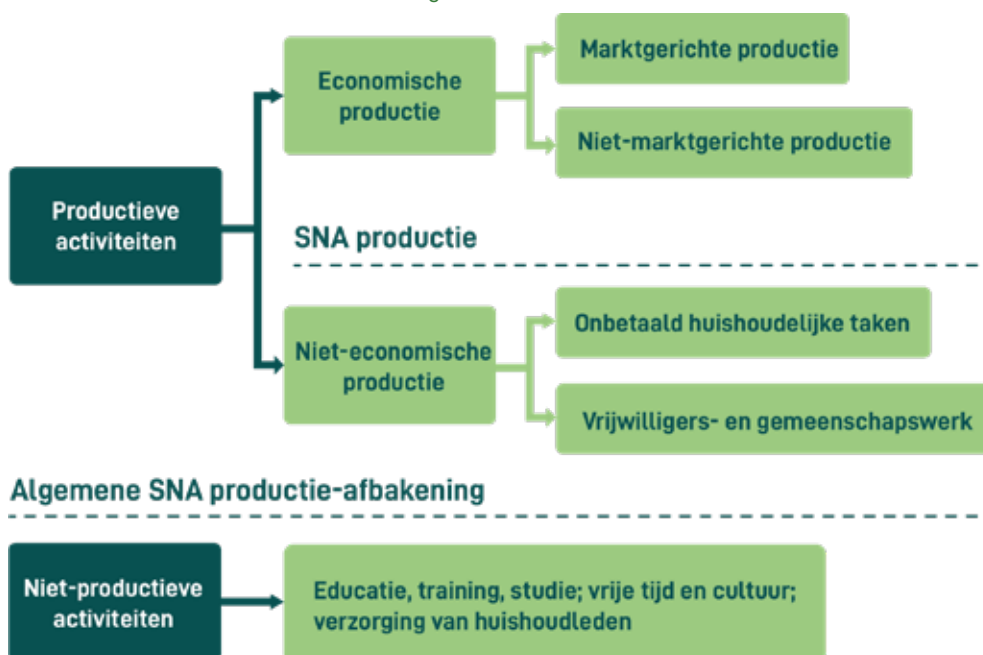
4.3 Concepten en definities gebruikt binnen het onderzoeksgebied

In deze sectie zijn de internationale concepten, standaarden en criteria opgenomen, zoals gedefinieerd door de nationale wetgeving en die gebruikt zijn in dit onderzoek om statistische metingen van kinderarbeid/-werk mogelijk te maken.

4.3.1 Productieve en niet-productieve activiteiten

De methodologie van het 'UN System of National Accounts' (SNA 2008) definieert typen van productieve en niet-productieve activiteiten. Het 'raamwerk van productieactiviteiten van de SNA' omvat de economische productie van goederen en diensten die een markt waarde hebben. Volgens de SNA-methodologie wordt de productie van alle diensten ten behoeve van de eigen consumptie binnen het huishouden, beschouwd als een niet-productieve activiteit. Dit omvat de onbetaalde activiteiten uitgevoerd door de leden van dat huishouden, zoals het onderhouden en beheren van dat huishouden inclusief kleine reparaties, schoonmaak, reparatie van eigen huishoudelijke apparatuur en ook de bereiding en het opdienen van maaltijden die gebruikt worden door het huishouden, huiswerkbegeleiding, het verzorgen van kinderen en (of) zieke, huishoudleden met een beperking in het huishouden, transport van familieleden en zo meer (Figuur 4.1). Het 'algemene raamwerk van productieactiviteiten' omvat de niet-productieve activiteiten bovenop de activiteiten die vallen onder het 'raamwerk van productieactiviteiten van de SNA'.

Figuur 4.1: Classificatie van activiteiten volgens SNA

Bron: ILO, 2008

Om de aangewezen activiteiten te begrijpen zijn de volgende definities van belang:

Een huishouden. Een persoon of groep van personen die samenwonen in hetzelfde huis of een deel van het huis of in een 'groep van huizen', die samen in hun levensonderhoud voorzien door alle of delen van hun (financiële) fondsen bijeen te brengen. De huishoudleden hoeven geen bloedverwanten van elkaar te zijn.

Schoolgaande kinderen. Dit verwijst naar het bezoek van kinderen aan elke willekeurige onderwijsinstelling, of het nou een openbare, privé of speciale onderwijsinstelling is, voor formele academische scholing en niet formele scholing (technische en beroepsgerichte) ten tijde van uitvoering van het onderzoek.

Werkzoekende kinderen. Kinderen die tussen de 10 en 17 jaar zijn en geen werk hadden in de laatste vier weken vóór het onderzoek, maar wel op zoek zijn naar werk.

Economisch actieve bevolking. De economisch actieve populatie (arbeidskrachten) zijn zowel werkende als niet-werkende personen, die de toestroom van de factor arbeid in de arbeidsmarkt garanderen voor de productie van goederen en diensten, gedurende de referentieperiode.

Arbeid/Werk. Elke economische activiteit die wordt uitgevoerd op basis van betaling, (zowel een geldelijke vergoeding als in natura) in welke instelling dan ook, economie, privéhuis of een economische activiteit in een familiebedrijf met een winstoogmerk met een onbetaalde basis. Tegelijkertijd wordt tot arbeid ook gerekend activiteiten uitsluitend bestemd voor de eigen consumptie van het huishouden gedurende de referentieperiode (zoals tuinieren, verbouwen van groenten, kweken en verzorgen van huisdieren, vissen, het bouwen van een eigen huis of bedrijfspand enzovoorts), en wanneer de geproduceerde goederen een significant deel uitmaken van de consumptie-economie.

Huishoudelijke taken. Huishoudelijke taken zijn individuele diensten die een kind uitvoert in het eigen huishouden en die niet als een economische activiteit worden gezien. Huishoudelijke taken kunnen zijn: het klaarmaken van voedsel, afwassen, strijken, de alledaagse boodschappen, het verzorgen van kleine kinderen of zieke leden van het huishouden, schoonmaak, eigen kleine reparaties aan het huis, en reparatie en onderhoud van huishoudelijke apparaten en goederen die het huishouden toebehoren.

Onbetaalde familiearbeider. De persoon die werkt in een bedrijf die aan de familie of een lid van het huishouden toebehoort (familielid, vriend) en die geen geldelijke beloning of beloning in natura ontvangt voor zijn diensten.

Vrijwilligerswerk. Deze activiteiten zijn niet gedefinieerd als een economische activiteit en worden niet gezien als werk, maar als werk zonder winstoogmerk: het is een onbetaalde activiteit die wordt uitgevoerd voor andere huishoudens of organisaties, deelconstructies of reparaties van eigen woning en huishoudelijk werk.

Een persoon wordt als **werkend** beschouwd als hij betaalde of niet-betaalde arbeid heeft verricht tijdens de referentie week, ongeacht het feit of dat werk permanent was, seizoensgebonden, tijdelijk of vrijblijvend. Zelf als werk slechts een uur betrof in de week van het onderzoek. Mensen die om welke reden dan ook tijdelijk afwezig waren van het werk, worden ook als werkenden gezien.

4.3.2 Raamwerk voor het meten van kinderarbeid

Kinderen

Volgens de ILO 'Worst Forms of Child Labour' 1999, Convention No. 182 en de UN 'Child Rights Convention' (1989), wordt een 'kind' gedefinieerd als een persoon onder de leeftijd van 18 jaar. De doelgroep voor dit onderzoek naar kinderarbeid in de survey zijn kinderen in de leeftijd 5-17 jaar. Verder zijn er voor de definities van de terminologie met betrekking tot gevaarlijk werk, verboden activiteiten, de volgende drie subgroepen gebruikt: 5 jaar, 6-13 jaar en 14-17 jaar. Deze classificatie is gebaseerd op internationale standaarden en de bepalingen uit de Surinaamse wetgeving (De Arbeidswetgeving 1963, 1983 en de Leerplichtwet, 1963).

Werkende kinderen

Kinderen die betrokken zijn bij de productie van goederen en diensten, binnen het raamwerk van productieactiviteiten, met het doel deze te verhandelen of te gebruiken voor de eigen consumptie, worden beschouwd als werkende kinderen. Het raamwerk van productieactiviteiten is gedefinieerd op basis van de UN SNA (Figuur 4.1).

Voor dit onderzoek zijn er gegevens verzameld over zowel marktgerichte als niet marktgerichte economische activiteiten door kinderen (zoals het sjouwen van water voor huishoudelijk gebruik, het verzamelen van brandhout en dergelijke); waarvan het uitsluiten kan leiden tot een te lage schatting van de betrokkenheid van kinderen bij werk. Tegelijkertijd sluit de definitie 'werkende kinderen', zoals aangegeven door het 'raamwerk van productieactiviteiten van de SNA', alle kinderen uit die niet-productieve activiteiten ontplooiën, zoals niet betaalde huishoudelijke taken en diensten, die worden verricht binnen het huishouden en ten behoeve van eigen consumptie van de huishoudleden.

Voor de SCLS, moet een kind bij tenminste één van de genoemde economische activiteiten betrokken zijn geweest, voor elke willekeurige dag in de week voorafgaand aan het onderzoek, om aangemerkt te kunnen worden als een werkend kind. Kinderen die betrokken zijn bij enige activiteit, maar tijdens de referentieperiode tijdelijk niet werkten om welke reden dan ook (zoals ziekte, slecht weer of vakantie), werden ook als werkenden aangemerkt.

De referentieperiode is gedefinieerd als zijnde tenminste een uur werk gedurende de zeven dagen voorafgaand aan het onderzoek. De economische activiteiten van kinderen zijn voor de afgelopen 12 maanden ook geregistreerd om de reguliere werkzaamheden in beeld te brengen. Het doel hiervan is om een holistisch beeld te verkrijgen van de werkomstandigheden van het kind, en om de invloed daarvan op scholing, gezondheid en vrije tijd te kunnen beoordelen.

4.3.3 Kinderarbeid

De term kinderarbeid geeft de betrokkenheid van kinderen aan bij verboden arbeid, en meer in het algemeen de vormen van arbeid die zowel volgens de nationale wetgeving als volgens de ILO Minimum Age Convention, 1973 (No.138), en de Worst Forms of Child Labour Convention, 1999 (No.182), en de respectieve aanvullende Recommendations (No. 146 en 190) uitgebannen zouden moeten worden als sociaal en moreel ongewenst. De operationele definitie voor statistische metingen van kinderarbeid zoals gebruikt in dit rapport is in overeenstemming met de richtlijnen zoals vervat in de resolutie over de statistieken over kinderarbeid, die aangenomen zijn in 2008 tijdens de 18de International Conference of Labour Statisticians (18th ICLS) en de nationale wetgeving van Suriname.

Voor statistische metingen verrichten kinderen kinderarbeid wanneer zij gedurende een specifieke referentieperiode, betrokken zijn bij één of meerdere van de volgende categorieën van activiteiten:

- in elke economische activiteit voor tenminste één uur tijdens de referentieweek en 5-13 jaar oud zijn;
- bij gevaarlijke arbeid voor kinderen van 5-17 jaar oud.

In dit onderzoek, zoals vooraf aangegeven, worden huishoudelijke taken uitgevoerd door kinderen in hun eigen huishouden niet beschouwd als kinderarbeid en zijn daarom uitgesloten bij de criteria voor bepaling van werkende kinderen en kinderarbeid.

De SCLS, een standaard huishoudsurvey, meet geen ernstige vormen van kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk (ook wel genoemd 'unconditional worst forms of child labour').

Gevaarlijke arbeid is gedefinieerd als werk dat, door haar aard of de omstandigheden onder welke zij wordt uitgevoerd, schadelijk kan zijn voor de gezondheid, veiligheid of het moraal van kinderen. In overeenstemming met ILO Recommendation No. 190, zijn de volgende criteria in acht genomen bij het vaststellen van schadelijke werkomstandigheden op nationaal niveau:

- werk waarbij kinderen worden blootgesteld aan fysiek, psychisch of seksueel misbruik;
- werk onder de grond, onder water, op gevaarlijke hoogten of in gesloten ruimten;
- werk met gevaarlijke machines, uitrustingen en gereedschappen, of het tillen of transporteren van zware lasten;
- werk in een ongezonde omgeving waar kinderen kunnen worden blootgesteld aan bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen, middelen of processen, of aan temperaturen, geluid of trillingen die schadelijk zijn voor hun gezondheid;
- werk onder bijzonder moeilijke omstandigheden zoals werk gedurende vele uren achtereen of gedurende de nacht of werk waarbij het kind ten onrechte wordt gebonden aan het werkterrein van de werkgever.

In dit rapport is gevaarlijk werk gedefinieerd met in achtneming van de volgende criteria:

- kinderen die meer dan 48 uur per week werken en
- kinderen die werken onder gevaarlijke omstandigheden, waaronder het tillen en transporteren van zware lasten, het besturen van zware machines, nachtwerk en blootstelling aan stof/damp, vuur/gas/vlammen of hard geluid.

Tabel 4.1 is het algemeen raamwerk voor het meten van kinderarbeid bij de SCLS.

Tabel 4.1: Raamwerk voor het meten van kinderarbeid en kinderen in gevaarlijk werk

SNA PRODUCTION BOUNDARY			
ERGSTE VORMEN VAN KINDERARBEID			
Leeftijdsgroep/ Type werk	Regulier werk (≤ 48 uren wekelijks) (niet- gevaarlijk werk)	Gevaarlijk werk: Werken >48 uren wekelijks. Aangewezen gevaarlijk werk (industrie). 'ja' geantwoord op V. C4, C5, C7, (gevaarlijke omstandigheden). Nacht werk (V. A41)	Ergste vormen van kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk
5 jaar	A	D	Niet onderzocht door Suriname CLS
6-13 jaar	B	E	
14-17 jaar	C (toegestaan werk)	F	

De criteria voor het meten van gevaarlijke arbeid en de algoritmen zijn bepaald volgens de Surinaamse wetgeving en International Methodology en hun integrale versie, gebruikmakend van het raamwerk van de SCLS. Deze worden in onderstaande tabel gepresenteerd (Tabel 4.2).

Tabel 4.2: Criteria voor gevaarlijk werk: SCLS

VARIABELE	# VAN DE VRAAG IN DE VRAGENLIJST	LEEFTIJD VAN DE KINDEREN
		5-13 JAAR EN 14 -17 JAAR
Werkuren per week	A39	> 48 uren
Industrie	A30	Geen classificatie
Beroep	A29 & C2	Geen classificatie
Werk omstandigheden	C4 – C5	Fysieke werkbelasting: werk zwaar, zware machines*
	C7	▪ Ongeluksgedaren (het risico op zware lichamelijk letsel) ▪ Chemische gedaren (chemisch gevaarlijke stoffen met het risico voor veiligheid en de gezondheid) ▪ Lichamelijke gedaren (extreme temperaturen, geluid, vibratie, en radiatie) ▪ Biologische gedaren (virussen, bacteriën, schimmels en parasieten) ▪ Ergonomische gedaren (lange werkdagen, ongunstige werkomstandigheden, zware lasten) ▪ Psychosociale gedaren (geestdodende werkzaamheden, emotionele stress en risico's)
	A41	▪ Nachtwerk

*) Voor 5-13 jaar werken op machines voor meer dan 2 paardenkracht (pk).

HOOFDSTUK 5

ACTIVITEITEN UITGEVOERD DOOR KINDEREN

Dit hoofdstuk bevat het demografische profiel van werkende kinderen, de voornaamste redenen waarom ze werken en de huishoudelijke taken die zijn uitgevoerd gedurende de referentieperiode. In dit rapport worden kinderen als werkend aangemerkt op basis van hun antwoorden op een reeks van vragen over uitgevoerde activiteiten gedurende de week vóór het onderzoek. Indien een kind betrokken was bij een economische activiteit in de referentieweek, inclusief activiteiten zoals tuinieren, zorgen voor kippen, bouw- of andere grote reparaties, visvangst voor eigen consumptie, dan is het kind beschouwd als werkende.

5.1 Karakteristieken van de populatie

In 2017 wonen er ongeveer 109.509 kinderen in de leeftijdsgroep 5-17 jaar in de districten langs de kustvlakte. Van deze zijn 51.1 procent jongens en 48.9 procent meisjes. 7.4 procent heeft de leeftijd van 5 jaar, 61 procent valt binnen de leeftijdsgroep van 6-13 jaar en 31.6 procent is 14-17 jaar oud (Tabel 5.1).

Wat woonplaats betreft, resideert de meerderheid (71 procent) van deze kinderen in de urbane gebieden, namelijk in de districten Paramaribo en Wanica. De drie meest voorkomende etnische groepen zijn de Hindostanen (23,6 procent), de Marrons (23,4 procent) en de Gemengden (21,4 procent).

Tabel 5.1: Aantal en percentage kinderen

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	55 986	51.1	53 523	48.9	109 509	100.0
Leeftijdsgroepen						
5 jaar	4 224	52.0	3 907	48.0	8 131	7.4
6-13 jaar	34 233	51.2	32 572	48.8	66 805	61.0
14-17 jaar	17 529	50.7	17 044	49.3	34 573	31.6
Type gebied						
Urbain	39 734	51.2	37 934	48.8	77 668	70.9
Ruraal	16 252	51.0	15 589	49.0	31 841	29.1

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	55 986	51.1	53 523	48.9	109 509	100.0
District						
Paramaribo	26 149	51.9	24 188	48.1	50 337	46.0
Wanica	13 585	49.7	13 746	50.3	27 331	25.0
Nickerie	3 787	50.9	3 651	49.1	7 438	6.8
Coronie	478	54.6	398	45.4	876	0.8
Saramacca	2 181	53.9	1 863	46.1	4 044	3.7
Commewijne	3 460	50.2	3 434	49.8	6 894	6.3
Marowijne	2 763	49.7	2 797	50.3	5 560	5.1
Para	3 583	51.0	3 446	49.0	7 029	6.4
Etniciteit						
Kaukasisch	150	0.1	86	0.1	236	0.2
Chinees	485	0.4	275	0.3	760	0.7
Creool	8 736	8.0	7 965	7.3	16 701	15.3
Gemengd	11 719	10.7	11 709	10.7	23 428	21.4
Hindostaan	13 379	12.2	12 520	11.4	25 899	23.6
Inheems	2 175	2.0	2 117	1.9	4 292	3.9
Javaan	6 176	5.6	6 110	5.6	12 286	11.2
Marron	13 034	11.9	12 574	11.5	25 608	23.4
Anders	133	0.1	167	0.2	300	0.3

Tabel 5.2 toont dat 90 procent van de kinderen in een priv  huis woont met een gemiddelde oppervlakte van 40 tot 69 m². De meeste huizen (68 procent) hebben uitsluitend een toilet binnenshuis. Bijna elk huis (98 procent) heeft toegang tot elektriciteit en 82 procent van de populatie heeft een aansluiting op de waterleiding.

Tabel 5.2: Huishoudkenmerken van de kinderen

HUISHOUD KARAKTERISTIEKEN	URBAAN		RURAAL		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	77 668	70.9	31 841	29.1	109 509	100.0
Type woning						
Appartement	3 375	86.8	514	13.2	3 889	3.6
Op zichzelf staande woning	69 324	70.3	29 350	29.7	98 674	90.1
Deel van een op zichzelf staande woning	4 554	76.3	1 415	23.7	5 969	5.5
Onderkomen niet bedoeld om te wonen	196	48.8	205	51.2	401	0.4
Hut/barak	155	36.3	273	63.7	428	0.4
Anders	63	43.1	84	56.9	147	0.1

Huishoud karakteristieken	URBAAN		RURAAL		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	77 668	70.9	31 841	29.1	109 509	100.0
Grootte van de woning						
Minder dan 20 m ²	4 847	54.7	4 010	45.3	8 857	8.1
20 tot 39 m ²	13 508	71.1	5 481	28.9	18 989	17.3
40 tot 69 m ²	21 209	67.2	10 359	32.8	31 568	28.8
70 tot 99 m ²	21 009	75.2	6 944	24.8	27 953	25.5
100 m ² of meer	17 095	77.2	5 048	22.8	22 143	20.2
Toiletfaciliteiten						
Uitsluitend binnenshuis	56 723	75.8	18 136	24.2	74 859	68.4
Binnenshuis en wordt gedeeld	7 847	74.9	2 627	25.1	10 474	9.6
Uitsluitend buitenshuis (op het erf)	9 705	52.2	8 896	47.8	18 601	17.0
Buitenshuis en wordt gedeeld	2 463	59.4	1 683	40.6	4 147	3.8
Zowel binnen- als buitenshuis	770	71.2	311	28.8	1 081	1.0
Niet aanwezig	160	43.4	208	56.6	368	0.3
Voornaamste bron van energie						
Elektriciteit	76 284	71.4	30 566	28.6	106 850	97.6
Zonne-energie	390	49.7	395	50.3	785	0.7
Petroleum/Kerosine	637	49.3	654	50.7	1 291	28.0
Anders	357	61.2	226	38.8	583	0.5
Belangrijkste bron van drinkwater						
Leidingwater in huis (SWM/NH)	58 280	77.0	17 422	23.0	75 702	69.1
Leidingwater op het erf (SWM/NH)	9 207	65.9	4 770	34.1	13 977	12.8
Watertruck	252	48.3	269	51.7	521	0.5
Oppervlaktewater (rivier, kreek, meer, kanaal)	0	0.0	743	100.0	743	0.7
Openbare kraan/standpijp	842	97.3	24	2.7	866	0.8
Put	1 853	51.2	1 767	48.8	3 620	3.3
Boorgat met pomp/waterbron	46	37.0	79	63.0	125	0.1
Regenwater opvangen	6 325	49.4	6 470	50.6	12 795	11.7
Anders	863	74.4	297	25.6	1 160	1.1

5.2 Betrokkenheid van kinderen bij economische activiteiten

De focus van de SCLS is de betrokkenheid van kinderen bij werk. De vraag is gesteld aan kinderen of zij de laatste 7 dagen vóór het onderzoek gewerkt hebben en ook of zij gewerkt hebben in de afgelopen 12 maanden. Deze resultaten zijn weergegeven in Tabel 5.3.

Voor de acht districten hebben zo een 3.606 kinderen gerapporteerd dat zij ten minste één uur hebben gewerkt in de afgelopen 7 dagen voor het onderzoek. Dat is 3.3 procent van het totale aantal kinderen van 5-17 jaar. De resultaten wijzen ook uit dat 2.963 kinderen (2.7 procent) gewerkt heeft in de afgelopen 12 maanden.

Tabel 5.3: Aantal en percentage werkende kinderen tijdens de referentieperiode

KARAKTERISTIEKEN		WERKENDE KINDEREN AFGELOPEN WEEK		WERKENDE KINDEREN AFGELOPEN 12 MAANDEN	
		N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN
		3 606	3.3	2 963	2.7
Totaal					
Jongens	5 jaar	35	0.0	35	0.0
	6-13 jaar	604	0.6	548	0.5
	14-17 jaar	1 873	1.7	1 545	1.4
Meisjes	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	598	0.5	401	0.4
	14-17 jaar	496	0.5	434	0.4
Totaal	5 jaar	35	0.0	35	0.0
	6-13 jaar	1 202	1.1	949	0.9
	14-17 jaar	2 369	2.2	1 979	1.8
Urbaan					
Jongens	5 jaar	19	0.0	19	0.0
	6-13 jaar	279	0.3	279	0.3
	14-17 jaar	1 153	1.1	986	0.9
Meisjes	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	361	0.3	228	0.2
	14-17 jaar	331	0.3	269	0.2
Totaal	5 jaar	19	0.0	19	0.0
	6-13 jaar	640	0.6	507	0.5
	14-17 jaar	1 484	1.4	1 255	1.1
Ruraal					
Jongens	5 jaar	16	0.0	16	0.0
	6-13 jaar	325	0.3	269	0.2
	14-17 jaar	720	0.7	559	0.5

KARAKTERISTIEKEN		WERKENDE KINDEREN AFGELOPEN WEEK		WERKENDE KINDEREN AFGELOPEN 12 MAANDEN	
		N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN
		3 606	3.3	2 963	2.7
Meisjes	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	237	0.2	173	0.2
	14-17 jaar	165	0.2	165	0.2
Totaal	5 jaar	16	0.0	16	0.0
	6-13 jaar	562	0.5	442	0.4
	14-17 jaar	885	0.8	724	0.7
Etniciteit					
Kaukasisch	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	0	0.0	0	0.0
	14-17 jaar	20	0.02	20	0.02
Chinees	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	45	0.04	23	0.02
	14-17 jaar	45	0.04	19	0.02
Creool	5 jaar	19	0.0	19	0.02
	6-13 jaar	82	0.1	82	0.1
	14-17 jaar	257	0.2	257	0.2
Gemengd	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	242	0.2	132	0.1
	14-17 jaar	563	0.5	425	0.4
Hindostaan	5 jaar	16	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	308	0.3	252	0.2
	14-17 jaar	668	0.6	584	0.5
Inheems	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	0	0.0	0	0.0
	14-17 jaar	97	0.1	57	0.1
Javaan	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	126	0.1	62	0.1
	14-17 jaar	192	0.2	180	0.2
Marron	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	399	0.4	399	0.4
	14-17 jaar	527	0.5	437	0.4
Totaal	5 jaar	35	0.03	19	0.02
	6-13 jaar	1 202	1.1	950	0.9
	14-17 jaar	2 369	2.2	1 979	1.8

Het percentage werkende kinderen in de urbane gebieden in de afgelopen week (2 procent) en in de afgelopen 12 maanden (1.8 procent) is in vergelijking met de rurale gebieden (respectievelijk 1.3 procent en 1.1 procent) hoger.

Bij een vergelijking van jongens met meisjes, zijn er meer jongens (2.3 procent en 1.9 procent) werkzaam geweest dan meisjes (1 procent en 0.8 procent) in de afgelopen zeven dagen en 12 maanden. Kijkend naar de etniciteit van de werkende kinderen gedurende de afgelopen zeven dagen en 12 maanden blijkt dat de Hindostanen (0.9 procent en 0.7 procent), Marrons (0.9 procent en 0.8 procent) en Gemengden (0.7 procent en 0.5 procent) de drie etnische groepen zijn met de meeste werkende kinderen.

De grootste concentratie werkende kinderen is gevonden in district Wanica (1 procent) (Tabel 5.4).

Tabel 5.4: Werkende kinderen die hebben gewerkt tijdens de referentieperiode

KARAKTERISTIEKEN	WERKENDE KINDEREN AFGELOPEN WEEK		WERKENDE KINDEREN AFGELOPEN 12 MAANDEN	
	N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN
Totaal	3 606	3.3	2 963	2.7
District				
Paramaribo	975	0.9	714	0.7
Wanica	1 168	1.1	1 067	1.0
Nickerie	281	0.3	216	0.2
Coronie	67	0.1	67	0.1
Saramacca	413	0.4	252	0.2
Commewijne	235	0.2	215	0.2
Marowijne	399	0.4	386	0.4
Para	68	0.1	46	0.0

De prevalentie van werkende kinderen in de leeftijdsgroep 14-17 jaar bedraagt 41 procent (n=1.463) en 41 procent (n=452) van de werkende meisjes woont in het district Wanica. Als er gekeken wordt naar geslacht en etniciteit, dan zijn de Hindostanen (n=826) en de Marrons (n=595) de twee grootste groepen met werkende jongens en voor de meisjes geldt dat voor de Gemengden (n=344) en de Marrons (n=332) (Tabel 5.5).

Tabel 5.5: Distributie kinderen in economische activiteiten

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	2 512	69.7	1 094	30.3	3 606	100.0
Leeftijdsgroepen						
5 jaar	35	100.0			35	100.0
6-13 jaar	604	50.3	598	49.7	1 202	100.0
14-17 jaar	1 873	79.1	496	20.9	2 369	100.0
Type gebied						
Urbain	1 451	67.7	692	32.3	2 143	100.0
Ruraal	1 061	72.5	402	27.5	1 463	100.0

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	2 512	69.7	1 094	30.3	3 606	100.0
District						
Paramaribo	735	75.4	240	24.6	975	100.0
Wanica	716	61.3	452	38.7	1 168	100.0
Nickerie	240	85.2	42	14.8	281	100.0
Coronie	32	47.5	35	52.5	67	100.0
Saramacca	305	73.9	108	26.1	413	100.0
Commewijne	217	92.6	17	7.4	235	100.0
Marowijne	223	55.8	176	44.2	399	100.0
Para	44	64.7	24	35.3	68	100.0
Etniciteit						
Kaukasisch	20	100.0	0	0.0	20	100.0
Chinees	45	50.0	45	50.0	90	100.0
Creool	277	77.6	80	22.4	357	100.0
Gemend	460	57.3	345	42.7	805	100.0
Hindostaan	826	83.2	167	16.8	993	100.0
Inheems	77	79.4	20	20.6	97	100.0
Javaan	212	66.9	105	33.1	317	100.0
Marron	595	64.2	332	35.8	927	100.0

5.3 Werkzoekende kinderen

Het resultaat in Tabel 5.6 geeft aan dat 1.9 procent van het totaal aantal kinderen werkzoekend is. Van deze groep:

- ✎ is 1.2 procent jongens;
- ✎ woont 1.5 procent in de urbane gebieden;
- ✎ is bijna de helft (0.8 procent) Marron.

Tabel 5.6: Werkzoekende kinderen

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN
Totaal	1 362	1.2	713	0.7	2 074	1.9
Leeftijdsgroepen						
10-13 jaar	236	0.2	65	0.1	301	0.3
14-17 jaar	1 126	1.0	647	0.6	1 773	1.6
Type gebied						
Urbaan	1 040	0.9	599	0.5	1 638	1.5
Ruraal	322	0.3	114	0.1	436	0.4
Etniciteit						
Kaukasisch	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Chinees	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Creool	224	0.2	153	0.1	377	0.3
Gemengd	240	0.2	147	0.1	387	0.4
Hindostaan	265	0.2	0	0.0	265	0.2
Inheems	18	0.02	0	0.0	18	0.02
Javaan	96	0.1	57	0.1	153	0.1
Marron	519	0.5	356	0.3	875	0.8

Noot: De focus van de survey was op werkzoekende kinderen tussen 10-17 jaar.

5.4 Schoolbezoek

Er is een klein verschil gedetecteerd in de aanwezigheid op school tussen jongens (50.6 procent) en meisjes (49.4 procent) (Tabel 5.7). De meerderheid (62 procent) van de kinderen die de school bezoekt zit in de leeftijdsgroep 6-13 jaar. In de leeftijdsgroep 14-17 jaar bezoeken iets meer meisjes (30.6 procent) de school dan jongens (29.7 procent). Dit verschil is vooral opvallend in de districten Wanica, Nickerie, Commewijne en Marowijne.

Paramaribo (46,4 procent) en Wanica (24.9 procent) zijn de twee urbane gebieden met het grootste deel van kinderen die de school bezoeken met 71 procent (n=75.452). De drie etnische groepen Hindostanen (23.5 procent), Marrons (23.1 procent) en Gemengden (21.6 procent) hebben de meeste schoolgaande kinderen.

Tabel 5.7: Schoolgaande kinderen

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	53 632	100	52 274	100	105 906	100.0
Leeftijdsgroepen						
5 jaar	4 115	7.7	3 867	7.4	7 982	7.5
6-13 jaar	33 594	62.6	32 392	62.0	65 986	62.3
14-17 jaar	15 923	29.7	16 015	30.6	31 938	30.2
Type gebied						
Urbaan	38 371	71.5	37 081	70.9	75 451	71.2
Ruraal	15 261	28.5	15 193	29.1	30 454	28.8
District						
Paramaribo	25 405	47.4	23 706	45.3	49 111	46.4
Wanica	12 966	24.2	13 375	25.6	26 341	24.9
Nickerie	3 467	6.5	3 588	6.9	7 055	6.7
Coronie	468	0.9	398	0.8	866	0.8
Saramacca	2 069	3.9	1 798	3.4	3 867	3.7
Commewijne	3 243	6.0	3 365	6.4	6 607	6.2
Marowijne	2 540	4.7	2 692	5.1	5 232	4.9
Para	3 475	6.5	3 352	6.4	6 828	6.4
Etniciteit						
Kaukasisch	150	0.3	64	0.1	214	0.2
Chinees	466	0.9	275	0.5	741	0.7
Creool	8 415	15.7	7 900	15.1	16 315	15.4
Gemengd	11 389	21.2	11 476	22.0	22 865	21.6
Hindostaan	12 705	23.7	12 198	23.3	24 903	23.5
Inheems	2 071	3.9	2 029	3.9	4 100	3.9
Javaan	5 983	11.2	60 13	11.5	11 996	11.3
Marron	12 338	23.0	12 172	23.3	24 510	23.1
Anders	115	0.2	147	0.3	262	0.2

5.5 Huishoudelijke taken verricht door kinderen

60 procent van het totaal aantal kinderen voert huishoudelijke taken uit en zij zit vooral in de leeftijdsgroepen 6-13 en 14-17 jaar. Het aantal jongens en meisjes dat hieraan deelneemt is min of meer gelijk, zowel bij het totaal aantal kinderen als in de urbane gebieden. In de rurale gebieden echter voeren de meisjes (9.1 procent of 9.983) meer huishoudelijke taken uit dan jongens (8.3 procent of 9.130) (Tabel 5.8).

Tabel 5.8: Kinderen die huishoudelijke taken uitvoeren

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN
Totaal						
5 jaar	633	0.6	586	0.5	1 219	1.1
6-13 jaar	18 177	16.6	18 136	16.6	36 313	33.2
14-17 jaar	14 107	12.9	14 522	13.3	28 630	26.1
Totaal	32 917	30.1	33 245	30.4	66 162	60.4
Urbain						
5 jaar	461	0.4	474	0.4	936	0.9
6-13 jaar	13 206	12.1	12 645	11.5	25 851	23.6
14-17 jaar	10 120	9.2	10 143	9.3	20 262	18.5
Totaal	23 787	21.7	23 262	21.2	47 049	43.0
Ruraal						
5 jaar	172	0.2	112	0.1	283	0.3
6-13 jaar	4 971	4.5	5 491	5.0	10 462	9.6
14-17 jaar	3 988	3.6	4 380	4.0	8 367	7.6
Totaal	9 130	8.3	9 983	9.1	19 113	17.5

Tabel 5.9 toont dat meisjes gemiddeld zeker één uur langer besteden aan huishoudelijke taken dan jongens. In de leeftijdsgroep 6-13 jaar zijn meisjes gemiddeld een half uur langer bezig met huishoudelijke klusjes dan jongens, en in de leeftijdsgroep 14-17 jaar loopt dat zelfs op tot twee uur langer, ongeacht het woongebied.

Tabel 5.9: Gemiddeld aantal uren per week besteed aan huishoudelijke taken

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	GEMIDDELD	N	GEMIDDELD	N	GEMIDDELD	N
Totaal						
5 jaar	2.4	633	2.4	586	2.4	1 219
6-13 jaar	3.4	18 177	3.9	18 136	3.7	36 313
14-17 jaar	4.9	14 107	6.7	14 522	5.9	28 630
Totaal	4.1	32 917	5.1	33 245	4.6	66 162
Urbaan						
5 jaar	2.2	461	2.3	474	2.3	936
6-13 jaar	3.4	13 206	3.9	12 645	3.7	25 851
14-17 jaar	4.9	10 120	6.6	10 143	5.8	20 262
Totaal	4.0	23 787	5.1	23 262	4.6	47 049
Ruraal						
5 jaar	2.7	172	2.7	112	2.7	283
6-13 jaar	3.5	4 971	4.0	5 491	3.8	10 462
14-17 jaar	5.0	3 988	6.8	4 380	5.9	8 367
Totaal	4.2	9 130	5.2	9 983	4.7	19 113

73 procent (n= 48.097) van de kinderen die huishoudelijke taken uitvoert, besteedt hier 1-6 uur per week aan. Zoals eerder aangegeven maken meisjes in de leeftijdsgroepen 6-13 en 14-17 jaar meer uren in het huishouden dan jongens. Ook in de hogere bestede uren-categorieën is er een groter aantal meisjes dan jongens dat huishoudelijk werk verricht (Tabel 5.10).

Tabel 5.10: Kinderen die huishoudelijk werk verrichten naar uren-categorie

KARAKTERISTIEKEN	1- 6 UUR	7-13 UUR	14 – 23 UUR	≥ 24 UUR	TOTAAL
Totaal					
5 jaar	1 043	158	18	0	1 219
6-13 jaar	28 519	6 285	1 353	159	36 314
14-17 jaar	18 537	7 114	2 491	489	28 629
Totaal	48 097	13 557	3 863	648	66 162
Jongens					
5 jaar	538	95	0	0	633
6-13 jaar	14 620	2 942	569	47	18 177
14-17 jaar	9 843	3 158	946	159	14 107
Totaal	25 001	6 195	1 515	206	32 917

KARAKTERISTIEKEN	1- 6 UUR	7-13 UUR	14 – 23 UUR	≥ 24 UUR	TOTAAL
Meisjes					
5 jaar	505	63	18	0	586
6-13 jaar	13 899	3 343	782	112	18 136
14-17 jaar	8 692	3 956	1 545	329	14 522
Totaal	23 096	7 362	2 346	442	33 245

Meer dan 45 procent van de kinderen dat huishoudelijk werk doet, verricht die arbeid overdag (6:00-18:00 uur). Er is geen wezenlijk verschil tussen jongens of meisjes wat betreft het tijdstip van de dag waarop huishoudelijke taken worden uitgevoerd (Tabel 5.11).

Tabel 5.11: Tijdstippen van de dag waarop huishoudelijke taken worden uitgevoerd

KARAKTERISTIEKEN		6-18U		18-24U		6-24U		6-17U OF 17-19U		TOTAAL
		N	%	N	%	N	%	N	%	
		23 921	45.2	5 588	10.6	10 177	19.2	13 223	25.0	52 909
Totaal										
Jongens	5 jaar	258	49.7	48	9.1	23	4.3	191	36.8	519
	6-13 jaar	7 009	44.8	1 504	9.6	3 164	20.2	3 959	25.3	15 637
	14-17 jaar	5 023	44.2	1 372	12.1	2 256	19.9	2 707	23.8	11 357
Meisjes	5 jaar	212	36.2	35	6.0	100	17.1	238	40.7	584
	6-13 jaar	7 104	46.6	1 344	8.8	2 569	16.9	4 218	27.7	15 234
	14-17 jaar	4 315	45.1	1 286	13.4	2 066	21.6	1 911	19.9	9 578
Totaal	5 jaar	470	42.6	82	7.5	122	11.1	429	38.9	1 103
	6-13 jaar	14 113	45.7	2 848	9.2	5 733	18.6	8 177	26.5	30 871
	14-17 jaar	9 338	44.6	2 657	12.7	4 322	20.6	4 617	22.1	20 934
Urbaan										
Jongens	5 jaar	222	59.0	23	6.0	23	6.0	109	29.0	375
	6-13 jaar	5 127	46.3	1 101	9.9	2 129	19.2	2 728	24.6	11 085
	14-17 jaar	3 461	43.9	1 047	13.3	1 611	20.4	1 769	22.4	7 887
Meisjes	5 jaar	157	36.3	18	4.2	80	18.4	178	41.0	433
	6-13 jaar	4 672	45.6	821	8.0	1 855	18.1	2 899	28.3	10 246
	14-17 jaar	2 767	38.8	1 007	14.1	1 504	21.1	1 856	26.0	7 133
Totaal	5 jaar	379	46.9	41	5.0	102	12.6	287	35.4	809
	6-13 jaar	9 799	45.9	1 922	9.0	3 984	18.7	5 627	26.4	21 332
	14-17 jaar	6 228	41.5	2 053	13.7	3 114	20.7	3 625	24.1	15 020

KARAKTERISTIEKEN		6-18U		18-24U		6-24U		6-17U OF 17-19U		TOTAAL
		N	%	N	%	N	%	N	%	
		23 921	45.2	5 588	10.6	10 177	19.2	13 223	25.0	52 909
Ruraal										
Jongens	5 jaar	37	25.4	25	17.4	0	0.0	82	57.2	144
	6-13 jaar	1 882	41.3	404	8.9	1 035	22.7	1 231	27.0	4 551
	14-17 jaar	1 562	45.0	325	9.4	645	18.6	938	27.0	3 470
Meisjes	5 jaar	54	35.9	17	11.0	20	13.3	60	39.8	151
	6-13 jaar	2 432	48.8	523	10.5	714	14.3	1 319	26.4	4 988
	14-17 jaar	1 548	63.3	279	11.4	563	23.0	55	2.2	2 445
Totaal	5 jaar	91	30.8	42	14.1	20	6.8	142	48.3	294
	6-13 jaar	4 314	45.2	926	9.7	1 749	18.3	2 550	26.7	9 539
	14-17 jaar	3 110	52.6	604	10.2	1 208	20.4	993	16.8	5 914

Wanneer het gaat om het type huishoudelijke taken, blijken meer jongens boodschappen te doen, kleine reparaties te verrichten, naast andere klusjes. Meisje daarentegen domineren als het gaat om eten koken, schoonmaken, kleren wassen en verzorgende taken (Tabel 5.12).

Tabel 5.12: Type huishoudelijke taken uitgevoerd door kinderen

KARAKTERISTIEKEN		BOODSCHAPPEN HALEN VOOR HET HUISHOUDEN		REPAREREN VAN HUISHOUDELIJKE APPARATUUR		KOKEN		SCHOONMAKEN VAN SPULLEN/ HUIS		WASSEN VAN KLEREN		ZORGEN VOOR KINDEREN/ BEJAARDEN/ ZIEKEN		ANDERE HUISHOUDELIJKE TAKEN	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Totaal		35 948	100.0	3 534	100.0	23 086	100.0	55 977	100.0	31 818	100.0	9 399	100.0	1 313	100.0
Jongens	5 jaar	347	74.0	23	100.0	62	100.0	532	54.4	41	41.1	83	59.7	19	54.2
	6-13 jaar	9 992	55.4	628	75.9	3 230	41.9	14 693	47.8	5 385	42.3	1 853	41.7	595	65.7
	14-17 jaar	10 037	57.6	2 320	86.5	5 952	38.9	11 298	46.5	8 021	42.2	1 867	38.7	212	56.9
Meisjes	5 jaar	122	26.0	0	0.0	0	0.0	446	45.6	59	58.9	56	40.3	16	45.8
	6-13 jaar	8 049	44.6	200	24.1	4 476	58.1	16 023	52.2	7 347	57.7	2 587	58.3	310	34.3
	14-17 jaar	7 402	42.4	363	13.5	9 367	61.1	12 985	53.5	10 965	57.8	2 954	61.3	161	43.1
Totaal	5 jaar	468	1.3	23	0.6	62	0.3	977	1.7	101	0.3	139	1.5	35	2.6
	6-13 jaar	18 040	50.2	828	23.4	7 706	33.4	30 716	54.9	12 732	40.0	4 440	47.2	905	68.9
	14-17 jaar	17 439	48.5	2 683	75.9	15 318.6	66.4	24 283	43.4	18 986	59.7	4 821	51.3	373	28.4
Urbaan															
Jongens	5 jaar	281	77.9	23	100.0	45	100.0	375	51.3	41	41.1	68	78.7	19	100.0
	6-13 jaar	7668	56.4	437	73.8	2 281	42.6	10 570	48.7	4 089	45.4	1 343	43.9	419	67.6
	14-17 jaar	7 234	58.8	1 566	83.9	4 262	39.4	8 165	47.6	5 739	43.4	1 242	38.0	111	57.3
Meisjes	5 jaar	80	22.1	0	0.0	0	0.0	356	48.7	59	58.9	18	21.3	0	0.0
	6-13 jaar	5 926	43.6	155	26.2	3 071	57.4	11 138	51.3	4 908	54.6	1 718	56.1	201	32.4
	14-17 jaar	5 076	41.2	300	16.1	6 548	60.6	8 995	52.4	7 496	56.6	2 025	62.0	83	42.7
Totaal	5 jaar	361	1.4	23	0.9	45	0.3	731	1.8	101	0.5	86	1.3	19	2.3
	6-13 jaar	13 594	51.8	592	23.9	5 351	33.0	21 708	54.8	8 997	40.3	3 061	47.7	621	74.5
	14-17 jaar	12 310	46.9	1 866	75.2	10 809.9	66.7	17 160	43.3	13 235	59.3	3 267	50.9	194	23.3
Ruraal															
Jongens	5 jaar	65	61.0	0	0.0	17	100.0	157	63.5	0	0.0	15	28.8	0	0.0
	6-13 jaar	2 324	52.3	192	81.2	949	40.3	4 123	45.8	1 296	34.7	510	37.0	176	61.8
	14-17 jaar	2 803	54.7	754	92.3	1 691	37.5	3 134	44.0	2 283	39.7	625	40.2	101	56.4
Meisjes	5 jaar	42	39.0	0	0.0	0	0.0	90	36.5	0	0.0	38	71.2	16	100.0
	6-13 jaar	2 123	47.7	45	18.8	1 405	59.7	4 885	54.2	2 440	65.3	869	63.0	109	38.2
	14-17 jaar	2 326	45.3	63	7.7	2 818	62.5	3 990	56.0	3 469	60.3	930	59.8	78	43.6
Totaal	5 jaar	107	1.1	0	0.0	17	0.2	247	1.5	0	0.0	53	1.8	16	3.3
	6-13 jaar	4 446	45.9	236	22.4	2 354	34.2	9 008	55.0	3 735	39.4	1 379	46.2	284	59.4
	14-17 jaar	5 129	53.0	817	77.6	4 509	65.5	7 123	43.5	5 751	60.6	1 555	52.1	179	37.4

Noot: Meerdere antwoorden mogelijk. Totaal is geen 100. Percentages en aantallen zijn gebaseerd op de gegeven antwoorden.

5.6 Kinderen gegroepeerd naar uitgevoerde activiteiten

De combinatie van taken waarmee kinderen zich bezighouden is ook van belang, en daarom is de kinderopopulatie van 5-17 jaar opgedeeld in acht niet-overlappende activiteitengroepen die betrekking hebben op economische activiteit, huishoudtaken en onderwijs. In Tabel 5.13 zijn de bevindingen uit het onderzoek naar de combinatie van voornaamste activiteiten van kinderen opgenomen.

Het onderzoek toont dat van de jongste leeftijdsgroep van 5 jaar, 83 procent van deze populatie alleen de school bezoekt en zich niet bezig houdt met andere activiteiten. Dit ligt voor de hand want maar weinig 5 jaar oude kinderen verrichten huishoudelijk werk of verrichten arbeid.

Zo een 14.5 procent gaat naar school en verricht huishoudelijk werk, terwijl 2 procent geen noemenswaardige activiteiten uitvoert. Het schoolgaande segment van de kinderopopulatie neemt af naarmate de leeftijd stijgt. Daarnaast moet geconstateerd worden dat het aandeel in huishoudelijk werk toeneemt naarmate de leeftijd stijgt. Van de leeftijdsgroep 14-17 jaar verricht 4 procent slechts huishoudelijk werk (geen arbeid en niet schoolgaand). Dit gedeelte is ongeveer evenredig verdeeld onder jongens (53 procent) en meisjes (47 procent) (Tabel 5.13 en 5.14).

Tabel 5.13: Kinderen verdeeld naar status van de activiteiten en leeftijdsgroep (werk/school)

ACTIVITEITENSTATUS	% DISTRIBUTIE PER ACTIVITEIT			AANTAL KINDEREN
	5 JAAR	6-13 JAAR	14-17 JAAR	5-17 JAAR
	100	100	100	109 509
Alleen werk		0.1	0.9	342
Alleen school	83.2	45.0	14.7	41 909
Alleen huishoudelijke taken	0.3	0.4	4.3	1 751
Werk en school	0.2	0.1	0.7	352
Werk en huishoudelijke taken	0.0	0.1	1.4	569
School en huishoudelijke taken	14.5	52.1	73.1	61 302
Werk, school en huishoudelijke taken	0.2	1.5	3.9	2 343
Geen van deze activiteiten	1.5	0.7	1.0	914

Het andere opmerkelijke kenmerk is dat in de leeftijdsgroep 6-13 en 14-17 jaar een klein percentage alleen werkt (respectievelijk n=44 en n=298) en de meeste zijn jongens (Tabel 5.14). De meeste kinderen in deze groep zijn schoolgaand, of gaan naar school in combinatie met het uitvoeren van arbeid of huishoudtaken.

Tabel 5.14: Kinderen verdeeld naar status van de activiteiten (werk/huishoudelijke taken/school)

ACTIVITEITENSTATUS	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
	55 986	51.1	53 523	48.9	109 509	100.0
Totaal						
Alleen werk	299	88.2	42	11.8	342	100
Alleen school	21 981	52.0	19 928	48.0	41 909	100
Alleen huishoudelijke taken	956	53.0	822	47.0	1 778	100
Werk en school	307	87.5	45	12.5	352	100
Werk en huishoudelijke taken	487	85.7	83	14.3	569	100
School en huishoudelijke taken	29 925	48.2	31 377	51.8	61 302	100
Werk, school en huishoudelijke taken	1 419	62.5	924	37.5	2 343	100
Geen van deze activiteiten	612	68.2	302	31.8	915	100
5 jaar						
Alleen school	3 486	51.5	3 281	48.5	6 767	100
Alleen huishoudelijke taken	23	100.0	0	0.0	23	100
Werk en school	19	100.0	0	0.0	19	100
School en huishoudelijke taken	595	50.4	586	49.6	1 181	100
Werk, school en huishoudelijke taken	16	100.0	0	0.0	16	100
Geen van deze activiteiten	86	68.3	40	31.7	126	100
6-13 jaar						
Alleen werk	44	100.0	0	0.0	44	100
Alleen school	15 801	52.3	14 275	47.5	30 076	100
Alleen huishoudelijke taken	209	81.8	45	17.7	254	100
Werk en school	41	50.0	45	52.3	86	100
Werk en huishoudelijke taken	85	100.0	0	0.0	85	100
School en huishoudelijke taken	17 318	49.4	17 519	50.3	34 837	100
Werk, school en huishoudelijke taken	434	45.5	553	56.0	987	100
Geen van deze activiteiten	301	70.0	135	31.0	436	100
14-17 jaar						
Alleen werk	256	86.7	42	14.2	298	100
Alleen school	2 694	51.7	2 372	46.8	5 066	100
Alleen huishoudelijke taken	724	47.9	777	51.7	1 501	100
Werk en school	247	100.0	0	0.0	247	100
Werk en huishoudelijke taken	401	83.3	83	17.1	484	100
School en huishoudelijke taken	12 013	46.4	13 272	52.5	25 284	100
Werk, school en huishoudelijke taken	969	73.1	371	27.7	1 340	100
Geen van deze activiteiten	225	64.7	127	36.1	352	100

HOOFDSTUK 6

KENMERKEN WERKENDE KINDEREN

Dit hoofdstuk presenteert arbeidskenmerken van kinderen die hebben deelgenomen aan het onderzoek, zoals werkgelegenheid, hoofdberoep, arbeidsuren per week uitgevoerd, gemiddeld maandinkomen, en de belangrijkste overwegingen om te werken.

6.1 Industriële classificatie

De meeste kinderen die arbeid verrichten doen dit in de primaire en tertiaire sector. De primaire sector bestaat uit de volgende industrieën: landbouw, bosbouw, visserij en jacht. De tertiaire sector bestaat uit de volgende industrieën: huishoudelijke werk, groot- en detailhandel, restaurants & hotels en fabricage. Een klein deel van de kinderen is werkzaam in de secundaire sector die bestaat uit constructie en fabricage (Tabel 6.1), maar het grootste deel is werkzaam in landbouw, bosbouw, visserij en jacht (28.6 procent). Deze groep wordt gevolgd door 23.5 procent die werkt als hulp in de huishouding en 21.1 procent in de groot- en detailhandel, restaurants en hotels. Er zijn meer kinderen werkzaam in de landbouw in rurale dan in stedelijke gebieden, wat niet verwonderlijk is, omdat de meeste landbouwgronden (primaire sector) in de rurale gebieden van Suriname liggen. De meeste industriële bedrijven (secundaire sector) bevinden zich in de urbane gebieden.

Andere industrieën zijn onder meer watervoorziening, vervoer en opslag, administratieve en ondersteunende diensten, kunst, amusement en recreatie, plus overige dienstverlening.

Voor elke industrie is de ratio tussen jongens en meisjes weergegeven in Tabel 6.1.

Tabel 6.1: Werkende kinderen naar industrie

INDUSTRIE	JONGENS	MEISJES	5 JAAR	6-13 JAAR	14-17 JAAR	URBAAN	RURaal	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	%	%	N	%
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	25.7	35.3	0.0	35.2	25.7	21.2	39.4	1 020	28.6
Fabricage	11.1	5.2	0.0	8.0	10.1	8.0	11.2	331	9.3
Constructiewerken	14.6	0.0	0.0	0.0	15.5	14.1	4.3	360	10.1
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	20.2	23.0	46.1	15.6	23.5	20.6	21.8	750	21.1
Huishoudelijke hulp	19.4	32.6	53.9	37.7	15.7	25.1	21.2	836	23.5
Andere industrieën	9.0	3.9	0.0	3.5	9.5	11.1	2.2	264	7.4
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	3 561*	100.0

*) Afrondingsverschil.

Noot: Niet alle industrie-codes konden afgeleid worden van het type werk.

6.2 Beroepenclassificatie

De meeste kinderen vinden werk in elementaire beroepen (65.5 procent), gevolgd door dienstverlenend personeel en verkopers (17.3 procent) en vervolgens in ambachtslieden (11.6 procent). Van beide seksen werken de meeste kinderen in elementaire beroepen (1.569 jongens en 774 meisjes). De werkzaamheden zijn ook zo verdeeld over de leeftijdscategorieën. Dit is niet ongebruikelijk, verwijzend naar de vorige paragraaf. De meeste kinderen zijn werkzaam in de landbouw, bosbouw, visserij en jacht, maar ook in de groot- en detailhandel, restaurants en hotels en als huishoudelijke hulp. In zowel de urbane als rurale gebieden voeren de meeste kinderen een elementair beroep uit. De optie 'andere beroepen' bestaat o.a. uit administratief personeel (Tabel 6.2).

Tabel 6.2: Werkende kinderen naar beroep

BEROEP	JONGENS	MEISJES	5 JAAR	6-13 JAAR	14-17 JAAR	URBAAN	RURaal	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	%	%	N	%
Dienstverlenend personeel & verkopers	14.8	23.0	46.1	14.2	18.4	19.0	14.8	619	17.3
Geschoolde landbouwers, bosbouwers & vissers	5.4	4.2	0.0	3.8	5.7	3.1	7.9	180	5.0
Ambachtslieden	16.7	0.0	0.0	1.9	16.8	14.6	7.4	416	11.6
Elementaire beroepen	63.1	70.8	53.9	80.0	58.2	62.3	70.0	2 343	65.5
Andere beroepen	0.0	2.0	0.0	0.0	0.9	1.0	0.0	22	0.6
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	3 579*	100.0

*) Afrondingsverschil.

Noot: Niet alle beroepscodes konden afgeleid worden van het type werk.

6.3 Status van de arbeid

In totaal zijn er 3.606 werkende kinderen in deze studie. De urbane gebieden bevatten de hoogste aantallen werkende kinderen (2.143). Zoals aangegeven in Tabel 6.3, is 42 procent hiervan in dienst en verricht 41 procent onbetaalde arbeid voor familieleden. Verrassend genoeg initieert 15.3 procent van de werkende kinderen tussen 6 en 17 jaar hun eigen werkomgeving. Zij zijn werkzaam in de volgende industrieën: huishoudelijke hulp, groothandel en landbouw. Alle kinderen van 5 jaar oud verrichten onbetaald werk voor familieleden.

Tabel 6.3: Werkende kinderen naar status van het werk

WERKSITUATIE	JONGENS	MEISJES	5 JAAR	6-13 JAAR	14-17 JAAR	URBAAN	RURAAL	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	%	%	N	%
Werknemer	53.5	15.7	0.0	14.1	56.8	48.4	32.7	1 516	42.0
Zelfstandige ondernemer zonder personeel	16.1	13.5	0.0	7.2	19.6	12.6	19.3	552	15.3
Onbetaald familie-arbeider	28.0	70.7	100.0	76.8	21.9	36.7	47.2	1 477	41.0
Lid productie/ agrarische coöperatie	2.4	0.0	0.0	1.9	1.6	2.3	0.8	61	1.7
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	3 606	100.0

6.4 Arbeidsuren per week

Het gemiddelde aantal arbeidsuren besteed door kinderen is tussen 48 uur of minder (niet-gevaarlijke arbeid) en meer dan 48 uren (gevaarlijke arbeid). Uitgaande van de onderzoeksresultaten van de referentieweek, werken er twee keer zoveel jongens dan meisjes méér dan 48 uren. In het algemeen werken er van beide seksen geen kinderen van 5 jaar meer dan 48 uur. Verder zijn er geen meisjes geregistreerd van 6-13 jaar die meer dan 48 uren per week werken. Maar, er zijn wel meer meisjes dan jongens van 6-13 jaar, wonend in urbane gebieden, die 48 uur of minder werken.

Tabel 6.4: Bestede arbeidsuren per week door werkende kinderen

KARAKTERISTIEKEN		JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
ARBEIDSUREN PER WEEK	TOTAAL						
	LEEFTIJDGROEPEN	2 512	69.7	1 094	30.3	3 606	100.0
≤ 48 uur	5 jaar	35	100.0	0	0.0	35	100.0
	6-13 jaar	562	48.5	598	51.5	1 160	100.0
	14-17 jaar	1 623	77.3	476	22.7	2 099	100.0
	Totaal	2 221	67.4	1 074	32.6	3 294	100.0

KARAKTERISTIEKEN		JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
ARBEIDSUREN PER WEEK	TOTAAL						
	LEEFTIJDGROEPEN	2 512	69.7	1 094	30.3	3 606	100.0
> 48 uur	5 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	42	100.0	0	0.0	42	100.0
	14-17 jaar	249	92.5	20	7.5	270	100.0
	Totaal	291	93.5	20	6.5	311	100.0
≤ 48 uur	Urbaan						
	5 jaar	19	100.0	0	0.0	19	100.0
	6-13 jaar	256	41.5	361	58.5	617	100.0
	14-17 jaar	1 009	76.4	311	23.6	1 319	100.0
	Totaal	1 284	65.7	671	34.3	1 955	100.0
> 48 uur	5 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	23	100.0	0	0.0	23	100.0
	14-17 jaar	145	87.7	20	12.3	165	100.0
	Totaal	167	89.2	20	10.8	188	100.0
≤ 48 uur	Ruraal						
	5 jaar	16	100.0	0	0.0	16	100.0
	6-13 jaar	306	56.4	237	43.6	543	100.0
	14-17 jaar	615	78.9	165	21.1	780	100.0
	Totaal	937	70.0	402	30.0	1 339	100.0
> 48 uur	5 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	19	100.0	0	0.0	19	100.0
	14-17 jaar	105	100.0	0	0.0	105	100.0
	Totaal	124	100.0	0	0.0	124	100.0

De kinderen werken meestal 48 uur of minder in de drie grootste industrieën namelijk, landbouw, gevolgd door huishoudelijke hulp en groothandel (Tabel 6.5). De meeste meisjes werken 48 uur of minder in deze industrieën, en slechts een kleine groep (7.5 procent) werkt langer dan 48 uur in de groothandel. Jongens zijn vaker werkzaam voor langer dan 48 uur in de industrieën landbouw (34.8 procent) en in de groothandel (35.9 procent).

Tabel 6.5: Bestede arbeidsuren per week naar industrie van arbeid door werkende kinderen (n=3.561)

ARBEIDSUREN PER WEEK	KARAKTERISTIE- KEN	LANDBOUW, BOSBOUW, VISSERIJ & JACHT		FABRICAGE		CONSTRUCTIEWERKEN		GROOT- EN DETAILHANDEL, RESTAURANTS EN HOTELS		HUISHOUDELIJKE HULP		ANDERE INDUSTRIEËN	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
	Totaal (n)	1 020		331		360		750		836		264	
	Totaal (%)	28.6		9.3		10.1		21.1		23.5		7.4	
Geslacht													
≤ 48 uur	Jongens	532	24.4	226	10.4	323	14.8	394	18.1	480	22.0	222	10.2
> 48 uur		101	34.8	48	16.5	37	12.7	105	35.9	0	0.0	0	0.0
≤ 48 uur	Meisjes	387	36.0	57	5.3	0	0.0	231	21.5	357	33.2	42	3.9
> 48 uur		0	0.0	0	0.0	0	0.0	20	100.0	0	0.0	0	0.0
Leeftijdsgroepen													
≤ 48 uur	5 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0	16	46.1	19	53.9	0	0.0
	6-13 jaar	423	36.5	96	8.3	0	0.0	145	12.5	453	39.0	43	3.7
	14-17 jaar	496	24.1	186	9.1	323	15.7	464	22.6	365	17.8	222	10.8
> 48 uur	5 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0	42	100.0	0	0.0	0	0.0
	14-17 jaar	101	37.6	48	17.8	37	13.7	83	30.9	0	0.0	0	0.0
Type gebied													
≤ 48 uur	Urbaan	426	22.3	141	7.4	260	13.6	326	17.1	526	27.5	232	12.1
> 48 uur		19	9.9	26	13.9	37	19.7	106	56.6	0	0.0	0	0.0
≤ 48 uur	Ruraal	493	36.8	142	10.6	63	4.7	300	22.4	310	23.2	32	2.4
> 48 uur		83	67.0	22	17.8	0	0.0	19	15.2	0	0.0	0	0.0

Noot: Er waren geen kinderen werkzaam in 'Mijnbouw en delfstoffen' en 'Elektriciteit, gas en water voorziening'.

Slechts een kleine groep kinderen was niet schoolgaand (25.3 procent) gedurende de referentieweek. Er zijn veel meer jongens die werken en niet naar school gaan. Dit is niet verwonderlijk, gezien het feit dat de gepresenteerde onderwijsdata in Hoofdstuk 2 laten zien dat jongens eerder de school verlaten en vaker dan meisjes. Meisjes bezoeken zowel de school en verrichten arbeid voor 48 uur of minder. De meeste werkende kinderen die niet naar school gaan (Tabel 6.6) werken 48 uur of minder per week. De grootste groep kinderen die werkt en naar school gaat is 14-17 jaar oud.

Tabel 6.6: Arbeidsuren per week door alleen werkende kinderen en in combinatie werk en schoolbezoek

ARBEIDSUREN PER WEEK	KARAKTERISTIEKEN	WERK EN SCHOOL		ALLEEN WERK	
		N	%	N	%
	Totaal (n)		2 694		911
	Totaal (%)		74.7		25.3
Geslacht					
≤ 48u	Jongens	1 687	76.0	533	24.0
> 48u		38	13.2	253	86.8
≤ 48u	Meisjes	969	90.3	105	9.7
> 48u		0	0.0	20	100.0
Leeftijdsgroep					
≤ 48u	5 jaar	35	100.0	0	0.0
	6-13 jaar	1 072	92.5	87	7.5
	14-17 jaar	1 549	73.8	550	26.2
> 48u	5 jaar	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	0	0.0	42	100.0
	14-17 jaar	38	14.2	231	85.8
Type gebied					
≤ 48u	Urbaan	1 635	83.7	320	16.3
> 48u		19	9.9	169	90.1
≤ 48u	Ruraal	1 021	76.2	318	23.8
> 48u		20	16.0	104	84.0

6.5 Kinderen in niet-markt economische activiteiten

Het onderzoek wijst uit dat in relatie tot het totaal aantal kinderen in dit onderzoek, relatief weinig kinderen zijn betrokken bij niet-markt economische activiteiten. Dit is ongeveer 1 procent van alle jongens en meisjes (Tabel 6.7). Kinderen zijn bezig met het halen van water of het verzamelen van brandhout en het vervaardigen van goederen voor eigen consumptie. Meisjes schijnen eerder deel te nemen aan deze niet-markt economische activiteiten dan jongens. Kinderen tussen 6-13 jaar zijn hier de grootste groep en deze activiteiten vinden vooral plaats in de urbane gebieden (Tabel 6.8).

Tabel 6.7: Kinderen betrokken bij niet-markt economische activiteiten (a)

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	% VAN TOTALE KINDEREN	N		N	% VAN TOTALE KINDEREN
Totaal	273	0.49	289	0.54	562	0.51
Leeftijdsgroep						
5 jaar	19	0.03	0	0.0	19	0.02
6-13 jaar	177	0.3	248	0.5	425	0.39
14-17 jaar	77	0.1	41	0.1	118	0.11
Type gebied						
Urbaan	149	0.27	200	0.37	349	0.32
Ruraal	124	0.22	89	0.17	212	0.19
District						
Paramaribo	46	0.08	87	0.16	133	0.12
Wanica	103	0.18	113	0.21	216	0.20
Nickerie	0	0.00	21	0.04	21	0.02
Coronie	0	0.00	0	0.00	0	0.00
Saramacca	20	0.04	0	0.00	20	0.02
Commewijne	79	0.14	0	0.00	79	0.07
Marowijne	25	0.04	68	0.13	93	0.08
Para	0	0.00	0	0.00	0	0.00

Tabel 6.8: Kinderen betrokken bij niet-markt economische activiteiten (b)

KARAKTERISTIEKEN	HALEN VAN WATER OF VERZAMELEN VAN BRANDHOUT		VERVAARDIGEN VAN GOEDEREN VOOR EIGEN CONSUMPTIE	
	N	%	N	%
Totaal	514	100.0	70	100.0
Sex				
Jongens	249	48.4	24	33.9
Meisjes	265	51.6	46	66.1

KARAKTERISTIEKEN	HALEN VAN WATER OF VERZAMELEN VAN BRANDHOUT		VERVAARDIGEN VAN GOEDEREN VOOR EIGEN CONSUMPTIE	
	N	%	N	%
Totaal	514	100.0	70	100.0
Leeftijdsgroep				
5 jaar	19	3.7	0	0.0
6-13 jaar	378	73.6	70	100.0
14-17 jaar	117	22.8	0	0.0
Type gebied				
Urbain	302	58.7	70	100.0
Ruraal	212	41.3	0	0.0

Noot: Meerdere antwoorden mogelijk. Percentages en aantallen zijn gebaseerd op de gegeven antwoorden.

6.6 Kenmerken van inkomen

Gemiddeld is het maandelijks inkomen van jongens hoger dan dat van meisjes (Tabel 6.9). Meisjes zitten vooral in de inkomenscategorie 1 tot <400 Surinaamse dollar (SRD) per maand. Verder verdienen werkende kinderen in de leeftijdscategorie 14-17 jaar meer dan jongere kinderen, terwijl kinderen in de urbane gebieden veel meer geld verdienen dan kinderen in de rurale gebieden.

Tabel 6.9: Gemiddeld maandinkomen in SRD van werkende kinderen naar geslacht, leeftijdscategorie en woongebied

GEM. MAANDINKOMEN HOOFDBAAN	KARAKTERISTIEKEN	JONGENS	MEISJES	TOTAAL
	Totaal	1 399	298	1 697*
Leeftijdsgroep				
1-<400	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	155	23	178
	14-17 jaar	428	129	557
400-<800	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	19	0	19
	14-17 jaar	439	81	520
800-<1500	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	42	0	42
	14-17 jaar	206	44	250
1500-<3000	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	0	0	0
	14-17 jaar	110	22	132

GEM. MAANDINKOMEN HOOFDBAAN	KARAKTERISTIEKEN	JONGENS	MEISJES	TOTAAL
	Totaal	1 399	298	1 697*
Type gebied				
1-<400	Urbaan	371	107	478
	Ruraal	212	44	256
400-<800	Urbaan	256	81	337
	Ruraal	202	0	202
800-<1500	Urbaan	194	22	216
	Ruraal	55	22	77
1500-<3000	Urbaan	71	22	92
	Ruraal	40	0	40

*) Voor een aantal kinderen geldt dat het gemiddelde maandinkomen onbekend is.

De industrieën waar kinderen te werk zijn gesteld met de hoogste betalingen zijn groot- en detailhandel, landbouw en constructie (Tabel 6.10).

Tabel 6.10: Gemiddelde maandinkomen in SRD van werkende kinderen naar geslacht en industrie

GEM. MAAND-INKOMEN HOOFDBAAN	KARAKTERISTIEKEN	JONGENS	MEISJES	TOTAAL
Industrie				
1-<400	Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	99	43	142
	Constructiewerken	66	0	66
	Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	104	20	124
	Huishoudelijke hulp	136	44	180
	Fabricage	66	22	88
	Andere industrieën	95	22	116
400-<800	Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	121	0	121
	Constructiewerken	45	0	45
	Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	52	61	113
	Huishoudelijke hulp	63	0	63
	Fabricage	68	0	68
	Andere industrieën	83	20	103
800-<1500	Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	55	0	55
	Constructiewerken	37	0	37
	Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	60	44	103
	Fabricage	78	0	78
	Andere industrieën	19	0	19

GEM. MAAND-INKOMEN HOOFDBAAN	KARAKTERISTIEKEN	JONGENS	MEISJES	TOTAAL
1500-<3000	Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	40	0	40
	Constructiewerken	45	0	45
	Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	26	22	48

Noot: Voor een aantal kinderen is het gemiddelde maandinkomen onbekend.

De meeste werkende kinderen hebben een inkomen (71.5 procent) en ongeveer eenderde ontvangt geen inkomen. Binnen deze groep, ontvangt de meerderheid van meisjes (57 procent) en werkende kinderen tussen 6 en 13 jaar geen inkomen (60 procent). Er zijn kleine verschillen tussen de urbane en rurale gebieden (Tabel 6.11).

Tabel 6.11: Inkomen van kinderen naar type inkomen

KARAKTERISTIEKEN	ALLEEN INKOMEN (GELD)		GEEN INKOMEN		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	2 023*	71.5	806	28.5	2 829**	100.0
Geslacht						
Jongens	1 638	84.7	296	15.3	1 933	100.0
Meisjes	385	43.0	511	57.0	896	100.0
Leeftijdsgroep						
5 jaar	16	100.0	0	0.0	16	100.0
6-13 jaar	368	40.0	551	60.0	919	100.0
14-17 jaar	1 638	86.5	255	13.5	1 893	100.0
Type gebied						
Urbain	1 287	73.8	458	26.2	1 745	100.0
Ruraal	736	67.9	348	32.1	1 084	100.0

*) Voor een aantal kinderen is het gemiddelde maandinkomen onbekend.

**) Voor een aantal kinderen is de wijze van ontvangen verdiensten onbekend (ontbrekende data).

De werkende kinderen ontvangen hun inkomen voornamelijk op weekbasis, op stukwerk of dagelijks (Tabel 6.12). Opgemerkt dient te worden, dat een groot deel van de werkende kinderen (38 procent) de optie 'anders' heeft gekozen, maar dit zijn kinderen die geen inkomen ontvangen of die de vraag niet hebben beantwoord. Dit zijn vooral meisjes tussen 6 en 13 jaar oud en zij die wonen in de rurale gebieden.

Tabel 6.12: Inkomen van kinderen naar frequentie betaling van het inkomen

KARAKTERISTIEKEN	PER UUR	DAGELIJKS	WEKELIJKS	MAANDELIJKS	STUK WERK	BIJ AFRONDEN VAN HET WERK	ANDERS	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	%	%	N	%
Totaal	0.3	12.3	16.6	9.7	14.8	8.6	37.7	3 606	100.0
Geslacht									
Jongens	0.4	16.8	21.4	9.8	16.0	7.0	28.5	2 512	100.0
Meisjes	0.0	1.9	5.6	9.6	12.0	12.2	58.8	1 094	100.0
Leeftijdsgroep									
5 jaar	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	35	100.0
6-13 jaar	0.0	7.1	6.6	0.0	11.2	11.3	63.8	1 202	100.0
14-17 jaar	0.4	15.0	21.9	14.8	16.8	7.4	23.6	2 369	100.0
Type gebied									
Urbain	0.0	9.8	19.0	13.3	15.8	10.6	31.5	2 143	100.0
Ruraal	0.7	15.8	13.2	4.4	13.4	5.6	46.8	1 463	100.0

6.7 Redenen waarom kinderen werken

De SCLS toont dat eenderde van het inkomen van de werkende kinderen wordt aangewend ten eigen bate (eigen bestedingen), gevolgd door de optie dat ze al het geld aan hun ouders geven of sparen. Het wordt in mindere mate gebruikt om schoolspullen aan te schaffen of om te ondersteunen bij huishouduitgaven. In de categorie 'anders' zijn de volgende antwoorden gegeven: geen inkomen, krijgt geld van ouders om schoolspullen te kopen, weet niet wat het kind met het geld doet, of geen antwoord (Tabel 6.13). Ook de antwoorden: 'geeft alles aan vriend' of 'betaalt het schoolgeld' waren opgenomen in deze categorie. Kinderen tussen 6 en 17 jaar gebruiken de verdiensten voor zichzelf en minder om bij te dragen aan het huishouden. Deze kinderen wonen meestal in de urbane gebieden.

Tabel 6.13: Kinderen naar wijze van besteding van het inkomen

KARAKTERISTIEKEN	KOPEN VAN SPULLEN VOOR HET HUISHOUDEN	GEEFT ALLES OF EEN DEEL AAN DE OUDERS	KOPEN VAN SPULLEN VOOR MEZELF	SPAREN	KOPEN VAN SCHOOLSPULLEN	ANDERS	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	%	N	%
Total	6.5	13.0	32.3	12.5	7.6	28.0	4 848*	100.0
Geslacht								
Jongens	8.1	15.1	34.5	13.9	9.1	19.3	3 613	100.0
Meisjes	1.8	6.8	25.9	8.5	3.3	53.8	1 235	100.0

KARAKTERIS- TIEKEN	KOPEN VAN SPULLEN VOOR HET HUISHOUDEN	GEEFT ALLES OF EEN DEEL AAN DE OUDERS	KOPEN VAN SPULLEN VOOR MEZELF	SPA- REN	KOPEN VAN SCHOOLSPULLEN	ANDERS	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	%	N	%
Leeftijdsgroep								
5 jaar	0.0	16.2	16.2	16.2	16.2	35.1	99	100.0
6-13 jaar	1.4	4.6	23.6	7.7	4.4	58.3	1 308	100.0
14-17 jaar	8.6	16.2	36.1	14.2	8.6	16.4	3 441	100.0
Type gebied								
Urbaan	5.2	14.0	34.9	13.2	6.8	25.9	2 846	100.0
Ruraal	8.3	11.7	28.7	11.5	8.7	31.1	2 002	100.0

*) Meerdere antwoorden mogelijk.

De voornaamste redenen waarom kinderen werken is om een bijdrage te leveren aan het gezinsinkomen, om een vak te leren of om te helpen in het familiebedrijf (Tabel 6.14). Een bijdrage leveren aan het gezinsinkomen geldt meer voor kinderen tussen 14 en 17 jaar die in urbane gebieden wonen. Een kleine groep van 11.3 procent is niet geïnteresseerd in school. Dit betreft vaker jongens van 14-17 jaar oud, die in rurale gebieden wonen.

Tabel 6.14: Kinderen zoals ze hun loon ervaren naar gelang de redenen om te werken

KARAKTERISTIEKEN	AANVULLING OP GEZINS- INKOMEN	HELP MEE BETALEN VAN FAMILIESCHULD	AANLEREN VAN EEN VAK	GEEN INTERESSE IN SCHOOL	ANDERS**	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	N	%
Totaal	29.4	19.0	28.7	11.3	11.6	3 243	100.0
Geslacht							
Jongens	31.6	15.8	23.7	15.2	13.7	2 409	100.0
Meisjes	23.0	28.4	43.3	0.0	5.4	834	100.0
Leeftijdsgroep							
5 jaar	0.0	46.1	53.9	0.0	0.0	35	100.0
6-13 jaar	15.0	34.5	35.8	5.0	9.6	867	100.0
14-17 jaar	35.2	12.9	25.7	13.8	12.5	2 341	100.0
Type gebied							
Urbaan	29.7	13.9	34.5	9.4	12.4	2 010	100.0
Ruraal	28.8	27.3	19.3	14.4	10.2	1 232	100.0

*) Meerdere antwoorden mogelijk.

**) Samengevoegde categorieën 'familieschuld', 'geen interesse in school', 'kan schoolgeld niet betalen' en 'tijdelijk vervangen van een persoon die momenteel niet kan werken'.

6.8 Andere relevante kenmerken

Kinderen zijn werkzaam in diverse werkomgevingen (Tabel 6.15). Meestal werken ze in huiselijke sfeer (bij de familie). Ze werken ook in bedrijven, op boerderijen of in tuinen, bij de werkgever thuis of in een winkel. 4.5 procent heeft voor optie 'anders' gekozen, wat staat voor een lokaal dorp, een voetbalvereniging, en sommigen hebben geen antwoord gegeven op de vraag. Meisjes werken meestal in huiselijke sfeer of bij een familiebedrijf, terwijl jongens vaker buitenshuis werken (voor derden). Een grote groep jonge kinderen tussen 5 en 13 jaar werkt voor de familie onder ouderlijk toezicht. Het werken in huiselijke sfeer vindt plaats in zowel urbane als rurale gebieden, maar arbeid verrichten in een bedrijf, bij de werkgever thuis of in een winkel vindt meestal plaats in de urbane gebieden. Werken op een boerderij of bij een vijver zien we, zoals verwacht vaker in rurale gebieden.

De drie meest dominante etnische groepen zijn de Hindostanen, de Marrons en de Gemengden.

Tabel 6.15: Werkende kinderen naar werkplek, geslacht, leeftijdscategorie, woongebied en etniciteit

KARAKTERIS-TIEKEN	BIJ FAMILIE THUIS	BIJ KLANT THUIS	BEDRIJF/ ATELIER	BOERDERIJ/ TUIN	BOUWPLAATS	WINKEL/ KIOSK/ RESTAURANT/ HOTEL	VERSCHILLENDE PLAATSEN	VASTE STANDPLAATS	VIJVER/ MEER/ RIVIER	ANDERS	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	N	%
Totaal	33.2	11.5	15.6	13.5	3.6	7.2	2.9	3.5	4.5	4.5	3 606	100.0
Geslacht												
Jongens	24.8	12.9	22.4	13.5	5.2	5.1	3.3	3.4	3.8	5.5	2 512	100.0
Meisjes	52.6	8.2	0.0	13.6	0.0	11.8	1.9	3.7	6.1	2.1	1 094	100.0
Leeftijdsgroep												
5 jaar	53.9	0.0	46.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	35	100.0
6-13 jaar	59.1	2.0	6.5	13.6	0.0	3.7	0.0	3.6	6.0	5.5	1 202	100.0
14-17 jaar	19.8	16.5	19.8	13.7	5.5	9.0	4.4	3.5	3.9	4.0	2 369	100.0
Type gebied												
Urbain	34.3	12.0	17.5	8.7	5.0	9.2	4.2	2.8	1.1	5.1	2 143	100.0
Ruraal	31.6	10.7	12.9	20.5	1.6	4.1	0.8	4.6	9.6	3.5	1 463	100.0
Etniciteit												
Kaukasisch	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	20	100.0
Chinees	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	90	100.0
Creool	39.1	34.6	17.6	8.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	357	100.0
Gemengd	29.0	15.4	25.8	8.2	0.0	7.7	0.0	5.5	2.9	5.6	805	100.0
Hindostaan	31.8	4.2	14.6	23.6	5.0	2.0	6.5	3.7	4.0	4.4	993	100.0
Inheems	25.8	0.0	0.0	0.0	0.0	61.9	0.0	0.0	12.4	0.0	97	100.0
Javaan	57.9	17.9	10.1	6.0	0.0	8.2	0.0	0.0	0.0	0.0	317	100.0
Marron	32.3	7.3	12.4	14.8	8.8	0.0	4.1	4.9	7.4	8.0	927	100.0

Meestal werken de kinderen gedurende de dag (tussen 6:00u a.m. en 6:00u p.m.) en hebben gevarieerde werktijden, maar 26 procent schijnt in de avonduren of 's nachts te werken (tussen 18:00u en 6:00u) (Tabel 6.16).

Tabel 6.16 Werkende kinderen naar dagdeel werk verricht

KARAKTERISTIEKEN	6-18U**	18-24U	24-6U	6-17U OF 17-19U	TOTAAL	
	%	%	%	%	N	%
Totaal	58.4	10.7	15.3	15.6	3 254*	100.0
Geslacht						
Jongens	64.6	8.7	12.5	14.2	2 223	100.0
Meisjes	45.0	15.2	21.3	18.5	1 031	100.0
Leeftijdsgroep						
5 jaar	100.0	0.0	0.0	0.0	35	100.0
6-13 jaar	53.1	14.0	16.4	16.5	1 112	100.0
14-17 jaar	60.5	9.2	15.0	15.3	2 106	100.0
Type gebied						
Urbaan	57.3	9.8	16.1	16.8	1 868	100.0
Ruraal	59.9	11.9	14.2	14.0	1 385	100.0
Etniciteit						
Kaukasisch	0.0	100.0	0.0	0.0	20	100.0
Chinees	0.0	0.0	100.0	0.0	42	100.0
Creool	78.2	0.0	8.4	13.3	308	100.0
Gemengd	65.1	6.4	16.2	12.2	746	100.0
Hindostaan	74.4	14.1	9.4	2.2	874	100.0
Inheems	12.4	0.0	61.9	25.8	97	100.0
Javaan	40.9	14.1	25.4	19.6	291	100.0
Marron	44.7	13.3	10.6	31.4	877	100.0

*) Niet alle kinderen hebben deze vraag beantwoord (weet niet).

**) 6-18 uur is gedurende de dag; 18-24 uur is in de vooravond of gedurende de nacht; 24-6 uur is voor de gehele dag; 6-17u/17-19u is soms gedurende de dag of soms in de vooravond.

HOOFDSTUK 7

KINDERARBEID EN GEVAARLIJK WERK

7.1 Kinderarbeid

De focus in dit hoofdstuk ligt op jonge kinderen in Suriname die kinderarbeid verrichten. Gebaseerd op de Surinaamse wetgeving met betrekking tot kinderarbeid en de leerplicht, is er een raamwerk ontworpen voor het meten van kinderarbeid en kinderen die gevaarlijke arbeid uitvoeren, voor de SCLS (Hoofdstuk 4, Tabellen 4.1, 4.2).

Volgens dit raamwerk kan kinderarbeid onderverdeeld worden in twee exclusieve categorieën, volgens het aantal verrichte werkuren en het type arbeid/de werkomstandigheden:

Gevaarlijk werk

- Alle kinderen in de leeftijdsgroep van 5-17 jaar die meer dan 48 uur per week werken.
- Onder de kinderen in de leeftijdsgroep van 5-17 jaar die niet meer dan 48 uur per week werken, maar in een vastgestelde gevaarlijke industrie (namelijk, visserij), of beroepsgroep.
- Onder de kinderen in de leeftijdsgroep van 5-17 jaar die minder dan 48 uur per week werken noch in een vastgestelde gevaarlijke industrie of beroep, maar wel onder gevaarlijke omstandigheden.
- Onder de kinderen in de leeftijdsgroep van 5-17 jaar die minder dan 48 uur per week werken noch in een gevaarlijke industrie of beroep, maar wel gedurende de nacht.

Kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk

- Alle kinderen in de leeftijdscategorie 5-13 jaar die geen gevaarlijke arbeid verrichten en 48 uur per of minder per week werken.

Werkende kinderen die geen kinderarbeid verrichten zijn kinderen in de leeftijdsgroep 14-17 jaar die geen gevaarlijke arbeid verrichten en 48 uur of minder per week werken.

7.2 Belangrijkste kenmerken van kinderarbeid

Tabel 7.1 geeft een overzicht weer van kinderen in het onderzoek die kinderarbeid verrichten. Bijna 2 procent van de kinderen in de leeftijdscategorie 5-14 jaar verricht kinderarbeid. De meeste werkende kinderen zijn jongens die in de urbane gebieden wonen. Van de vier grootste etnische groeperingen in Suriname, zijn vooral de Hindostaanse en Marronkinderen betrokken bij kinderarbeid.

Werkende kinderen die geen kinderarbeid verrichten, zijn meestal ook jongens in de urbane gebieden. Naast de Hindostanen en Marrons verrichten vooral de kinderen van Gemengde oorsprong toegestane arbeid.

Tabel 7.1: Typen van werkende kinderen en niet-werkende kinderen

KARAKTE- RISTIEKEN	KINDERARBEID		WERKENDE KINDEREN NIET IN KINDERARBEID		NIET-WERKENDE KINDEREN		TOTALE KINDEREN	
	N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN	N	% VAN TOTALE KINDEREN
Totaal	2 432	2.2	1 174	1.1	105 903	96.7	109 509	100.0
Geslacht								
Jongens	1 666	68.5	846	72.1	53 474	50.5	55 986	51.1
Meisjes	766	31.5	328	27.9	52 429	49.5	53 523	48.9
Leeftijdsgroep								
5 jaar	35	1.4	0	0.0	8 096	7.6	8 131	7.4
6-13 jaar	1 202	49.4	0	0.0	65 603	61.9	66 805	61.0
14-17 jaar	1 195	49.1	1 174	100.0	32 204	30.4	34 573	31.6
Type gebied								
Urbaan	1 394	57.3	749	63.8	7 5525	71.3	77 668	70.9
Ruraal	1 038	42.7	425	36.2	30 378	28.7	31 841	29.1
Etniciteit								
Kaukasisch	19	0.8	0	0.0	216	0.2	235	0.2
Chinees	64	2.6	26	2.2	671	0.6	761	0.7
Creool	291	12.0	67	5.7	16 344	15.4	16 702	15.3
Gemengd	522	21.5	283	24.1	22 623	21.4	23 428	21.4
Hindostaan	696	28.6	296	25.2	24 907	23.5	25 899	23.7
Inheems	12	0.5	85	7.2	4 195	4.0	4 292	3.9
Javaan	205	8.4	113	9.6	11 968	11.3	12 286	11.2
Marron	623	25.6	304	25.9	24 681	23.3	25 608	23.4
Anders	0	0.0	0	0.0	298	0.3	298	0.3

In Tabel 7.2 zijn de aantallen en percentages van kinderen betrokken bij kinderarbeid verder gespecificeerd; meer jongens dan meisjes zijn betrokken bij kinderarbeid en vooral de jongens van 14-17 jaar vallen onder de noemer kinderarbeid (zowel in de urbane als in de rurale gebieden).

Tabel 7.2: Kinderen betrokken bij kinderarbeid

KARAKTERISTIEKEN		KINDERARBEID		
		N	% VAN TOTALE KINDEREN	% VAN TOTALE KINDEREN
Totaal				
Jongens	5 jaar	35	0.0	1.0
	6-13 jaar	604	0.6	16.7
	14-17 jaar	1 027	0.9	28.5
	Totaal	1 666	1.5	46.2
Meisjes	5 jaar	0	0.0	0.0
	6-13 jaar	598	0.5	16.6
	14-17 jaar	168	0.2	4.7
	Totaal	766	0.7	21.2
Totaal	5 jaar	35	0.0	1.0
	6-13 jaar	1 202	1.1	33.3
	14-17 jaar	1 195	1.1	33.1
Totaal		2 432	2.2	67.4
Urbaan				
Jongens	5 jaar	19	0.0	0.5
	6-13 jaar	279	0.3	7.7
	14-17 jaar	635	0.6	17.6
	Totaal	933	0.9	25.9
Meisjes	5 jaar	0	0.0	0.0
	6-13 jaar	361	0.3	10.0
	14-17 jaar	101	0.1	2.8
	Totaal	462	0.4	12.8
Totaal	5 jaar	19	0.0	0.5
	6-13 jaar	640	0.6	17.7
	14-17 jaar	736	0.7	20.4
Totaal		1 395	1.3	38.7
Ruraal				
Jongens	5 jaar	16	0.0	0.4
	6-13 jaar	325	0.3	9.0
	14-17 jaar	393	0.4	10.9
	Totaal	734	0.7	20.4
Meisjes	5 jaar	0	0.0	0.0
	6-13 jaar	237	0.2	6.6
	14-17 jaar	67	0.1	1.9
Totaal		304	0.3	8.4

KARAKTERISTIEKEN		KINDERARBEID		
		N	% VAN TOTALE KINDEREN	% VAN TOTALE KINDEREN
Totaal	5 jaar	16	0.0	0.4
	6-13 jaar	562	0.5	15.6
	14-17 jaar	460	0.4	12.8
	Totaal	1 038	0.9	28.8

Kinderarbeid komt vooral voor in de districten Paramaribo en Wanica, de twee dichtst bevolkte districten van Suriname (Tabel 7.3). De meeste kinderen die kinderarbeid verrichten verdienen tussen de SRD 1 - 800 per maand.¹⁷

Tabel 7.3: Kinderen in kinderarbeid naar district en gemiddeld maandelijks inkomen

KARAKTERISTIEKEN		KINDERARBEID		
		N	% VAN TOTALE KINDEREN	% VAN WERKENDE KINDEREN
Totaal		2 432	2.2	67.4
District				
Paramaribo		628	0.6	17.4
Wanica		766	0.7	21.2
Nickerie		211	0.2	5.9
Coronie		67	0.1	1.9
Saramacca		274	0.3	7.6
Commewijne		198	0.2	5.5
Marowijne		220	0.2	6.1
Para		68	0.1	1.9
Inkomenscategorieën (in SRD)				
1-400		449	0.4	12.5
400-<800		374	0.3	10.4
800-<1.500		176	0.2	4.9
1.500-<3.000		117	0.1	3.2

Ongeveer 7 van de 10 kinderen die kinderarbeid verrichten zijn betrokken bij gevaarlijk werk (Tabel 7.4). Dit geldt voor zowel werkende kinderen in de urbane als de rurale gebieden. Een onderverdeling van werkende kinderen naar leeftijdscategorie laat zien dat alle 5 jarigen en 14-17 jarigen betrokken zijn bij gevaarlijk werk. In alle districten van Suriname en bij alle etnische groepen komt gevaarlijk werk voor.

¹⁷ Niet alle kinderen die kinderarbeid verrichten hebben deze vraag beantwoord.

Tabel 7.4: Kinderen in kinderarbeid naar type kinderarbeid

KARAKTERISTIEKEN	KINDERARBEID ANDERS DAN HW					
	HW		KINDEREN 6-13 JR IN NIET-GEVAARLIJK WERK NOCH LICHT WERK		TOTAAL KINDERARBEID	
	% KINDEREN IN CL	N	% KINDEREN IN CL	N	N	% VAN TOTAAL IN CL
Totaal	69.9	1 701	30.1	731	2 432	100.0
Geslacht						
Jongens	77.7	1 294	22.3	372	1 666	100.0
Meisjes	53.1	407	46.9	359	766	100.0
Leeftijdsgroep						
5 jaar	100.0	35	0.0	0	35	100.0
6-13 jaar	39.2	471	60.8	731	1 202	100.0
14-17 jaar	100.0	1 195	0.0	0	1 195	100.0
Type gebied						
Urbaan	70.7	986	29.3	408	1 394	100.0
Ruraal	68.9	715	31.1	323	1 038	100.0
District						
Parmaribo	64.8	407	35.2	221	628	100.0
Wanica	75.7	580	24.3	186	766	100.0
Nickerie	81.6	173	18.4	39	212	100.0
Coronie	100.0	67	0.0	0	67	100.0
Saramacca	85.8	235	14.2	39	274	100.0
Commewijne	50.0	99	50.0	99	198	100.0
Marowijne	33.2	73	66.8	147	220	100.0
Para	100.0	68	0.0	0	68	100.0
Etniciteit						
Kaukasisch	100.0	20	0.0	0	20	100.0
Chinees	29.7	19	70.3	45	64	100.0
Creool	91.7	266	8.3	24	290	100.0
Gemengd	57.2	298	42.8	223	521	100.0
Hindostaan	79.2	551	20.8	145	696	100.0
Inheems	100.0	12	0.0	0	12	100.0
Javaan	71.2	146	28.8	59	205	100.0
Marron	62.3	389	37.7	235	624	100.0

CL= Kinderarbeid, HW= Gevaarlijk werk

7.3 Kinderen in gevaarlijk werk

In de Surinaamse wetgeving op arbeid is slechts specifiek gememoreerd dat het kinderen boven de 14 jaar is toegestaan werk te verrichten op vissersboten (1963, 1983). Sommige industrieën en de arbeidsomstandigheden zijn genoemd, maar niet in specifieke termen voor kinderen.

Dat is de reden waarom 'kinderen in gevaarlijk werk' bepaald is aan de hand van (i) lange uren werken, namelijk >48 uur per week, en (ii) de antwoorden die zijn gegeven op de vragen C4, C5 en C7 over werkomstandigheden inclusief nachtwerk.

In totaal zijn 1.701 kinderen betrokken bij gevaarlijk werk (Tabel 7.5).

Deze kinderen zijn voornamelijk blootgesteld aan gevaarlijke omstandigheden, anders dan lange werkuren, zoals 'tillen van zware lasten' en 'werken met gevaarlijk gereedschap'.

Tabel 7.5: Kinderen die gevaarlijke arbeid verrichten naar het type gevaarlijk werk

KARAKTERISTIEKEN	LANGE WERKUREN		ANDER HW CONDITIES*		TOTAAL GEVAARLIJK WERK	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	311	18.3	1 390	81.7	1 701	100.0
Geslacht						
Jongens	291	22.5	1 002	77.5	1 293	100.0
Meisjes	20	4.9	388	95.1	408	100.0
Leeftijdsgroep						
5 jaar	0	0.0	35	100.0	35	100.0
6-13 jaar	42	8.9	429	91.1	471	100.0
14-17 jaar	270	22.6	925	77.4	1 195	100.0
Type gebied						
Urbaan	188	19.1	798	80.9	986	100.0
Ruraal	124	17.3	591	82.7	715	100.0

*) Vragen C4, 5, 7 en A41 (nachtwerk).

Jongens werken vooral in 'groothandel, detailhandel, restaurant en hotels', gevolgd door de 'bouw', en 'landbouw, bosbouw, jacht en visserij' (Tabel 7.6). Aan de andere kant vinden meisjes meer emplooi in 'huishoudens' gevolgd door 'groothandel, detailhandel, restaurant en hotels' en 'landbouw, bosbouw, jacht en visserij'.

Tabel 7.6: Kinderen in gevaarlijke werkzaamheden naar voornaamste industrie (economische activiteit)

INDUSTRIE	JONGENS	MEISJES	5 JAAR	6-13 JAAR	14-17 JAAR	URBAAN	RURaal	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	%	%	N	%
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	18.2	21.2	0.0	18.0	19.8	8.4	33.1	316	28.1
Fabricage	12.5	8.6	0.0	16.3	10.0	7.8	16.7	194	17.2
Constructiewerken	19.2	0.0	0.0	0.0	20.8	20.8	6.0	243	21.6
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	21.2	25.9	45.7	26.1	20.1	17.8	28.3	373	33.1
Huishoudelijke hulp	17.4	39.4	54.3	34.6	17.1	27.9	16.0	381	33.8
Andere industrieën	11.5	4.9	0.0	4.9	12.3	17.3	0.0	166	14.7
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	1 126*	100,0

*) Niet van alle kinderen kon de industrie worden bepaald aan de hand van hun antwoord.

Meer dan de helft van de jongens en meisjes die gevaarlijk werk uitvoert, heeft een elementair beroep. Dit zien we ook verdeeld bij de drie leeftijdscategorieën en bij de urbane en de rurale gebieden (Tabel 7.7).

Tabel 7.7: Kinderen in gevaarlijk werk naar voornaamste beroep

BEROEP	JONGENS	MEISJES	5 JAAR	6-13 JAAR	14-17 JAAR	URBAAN	RURaal	TOTAAL	
	%	%	%	%	%	%	%	N	%
Dienstverlenend personeel & verkopers	16.8	20.4	45.7	22.7	14.8	18.3	16.8	296	17.7
Geschoolde landbouwers, bosbouwers & vissers	4.7	5.7	0.0	4.9	5.0	2.4	8.3	82	4.9
Ambachtlieden	21.7	0.0	0.0	4.9	21.6	22.1	8.8	275	16.4
Elementaire beroepen	56.9	74.0	54.3	67.5	58.6	57.2	66.2	1 022	61.0
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	1 675*	100.0

*) Niet van alle kinderen kon het beroep worden bepaald aan de hand van hun antwoord.

Van de 1.701 kinderen betrokken bij gevaarlijk werk, werken 311 hele lange uren (>50 uur per week) (Tabel 7.8), vooral kinderen in de leeftijdscategorie 14-17 jaar, die 61-85 uur per week werken. De distributie van deze kinderen is min of meer gelijk in de urbane en de rurale gebieden.

Tabel 7.8: Weekuren van arbeid uitgevoerd door kinderen in gevaarlijk werk

KARAKTERISTIEKEN		JONGENS	MEISJES	TOTAAL *
Totaal				
50-60 uur	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	40	0	40
	14-17 jaar	170	20	190
61-85 uur	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	0	0	0
	14-17 jaar	81	0	81
Urbaan				
50-60 uur	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	23	0	23
	14-17 jaar	107	20	127
61-85 uur	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	0	0	0
	14-17 jaar	38	0	38
Ruraal				
50-60 uur	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	19	0	19
	14-17 jaar	60	0	60
61-85 uur	5 jaar	0	0	0
	6-13 jaar	0	0	0
	14-17 jaar	44	0	44

*) Kinderen die gevaarlijk werk verrichten, onder gevaarlijke omstandigheden maar minder dan 50 uur werken zijn uitgesloten.

7.4 Kenmerken van kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk

Zowel jongens als meisjes (allen tussen 6-13 jaar oud) in kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk, zijn vooral in de 'landbouw, bosbouw, jacht en visserij' en 'huishoudelijke hulp' actief (Tabel 7.9). In verstedelijkte gebieden is de helft van de werkzame kinderen die niet met gevaarlijk werk bezig zijn, werkzaam in de 'landbouw, bosbouw, jacht en visserij', in vergelijking met 40.4 procent van hen die in de rurale gebieden woont.

Tabel 7.9: Kinderen 6-13 jaar in kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk naar industrie

INDUSTRIE	JONGENS		MEISJES		6-13 JAAR		URBAAN		RURAAL		TOTAAL	
	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	N	%
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	48.3	180	44.1	158	46.2	338	50.9	207	40.4	131	338	46.2
Fabricage	5.1	19	0.0	0	2.6	19	0.0	0	5.9	19	19	2.6
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	5.4	20	12.3	44	8.8	64	10.8	44	6.2	20	64	8.8
Huishoudelijke hulp	35.9	134	43.6	156	39.7	290	38.3	156	41.4	134	290	39.7
Andere industrieën	5.4	20	0.0		2.7	20	0.0	0	6.2	20	20	2.7
Totaal	100.0	373	100.0	358	100.0	731	100.0	407	100.0	324	731	100.0

Bijna alle jongens en meisjes in kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk, hebben een elementair beroep (Tabel 7.10). Ze vallen allen binnen de leeftijdsgroep 6-13 jaar en wonen in zowel urbane als rurale gebieden.

Tabel 7.10: Kinderen 6-13 jaar in kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk naar beroep

BEROEP	JONGENS		MEISJES		6-13 JAAR		URBAAN		RURAAL		TOTAAL	
	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	N	%
Dienstverlenend personeel & verkopers	5.1	20	12.6	45	8.8	65	11.0	45	6.2	20	65	8.8
Geschoolde landbouwers, bosbouwers & vissers	0.0	0	6.4	23	3.2	23	5.6	23	0.0	0	23	3.2
Elementaire beroepen	94.9	353	81.0	290	88.1	643	83.3	340	93.8	302	643	88.1
Totaal	100.0	373	100.0	358	100.0	731	100.0	408	100.0	322	731	100.0

Tabel 7.11 geeft een overzicht van het aantal kinderen in kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk, dat minder dan 48 uur per week werkt. In deze categorie werken er iets meer jongens dan meisjes en ze wonen vooral in de urbane gebieden.

Tabel 7.11: Kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS	MEISJES	TOTAAL
Totaal			
5 jaar	0	0	0
6-13 jaar	372	359	731
Urbain			
5 jaar	0	0	0
6-13 jaar	163	245	408
Ruraal			
5 jaar	0	0	0
6-13 jaar	209	114	323

HOOFDSTUK 8

KENMERKEN VAN EDUCATIE

In dit hoofdstuk is de nadruk gelegd op de relatie educatie en werkende kinderen in het algemeen, en kinderarbeid in het bijzonder. Zoals eerder vermeld is de leerplicht in Suriname gesteld op 12 jaar, terwijl kinderen de officiële arbeidsmarkt mogen betreden als ze de leeftijd van 14 hebben bereikt.¹⁸

8.1 Schoolbezoek

Tabel 8.1 toont een overzicht van zowel werkende als niet-werkende kinderen die de school bezoeken. Zo een 96.7 procent van het totaal aantal kinderen bezoekt de school (N=109.509). Voor werkende kinderen, is het schoolbezoek percentage ongeveer 75 procent versus 98 procent voor niet-werkende kinderen. Een vergelijking tussen jongens en meisjes laat zien dat meer meisjes naar school gaan. Werkende jongens in de leeftijdsgroep 14-17 jaar hebben het laagste schoolbezoek percentage.

Het percentage niet-werkende jongens en niet-werkende meisjes is bijna hetzelfde. Het schoolbezoek percentage van werkende kinderen is hoger in urbane gebieden dan in rurale, terwijl voor niet-werkende kinderen het percentage in beide gebieden ongeveer gelijk is.

Tabel 8.1: Het aantal en percentage werkende kinderen en niet-werkende kinderen die de school bezoeken

KARAKTERISTIEKEN		WERKENDE KINDEREN		NIET-WERKENDE KINDEREN		TOTAAL	
		N	%	N	%	N	%
Totaal							
Jongens	5 jaar	35	100.0	4 080	97.4	4 115	97.4
	6-13 jaar	475	78.6	33 119	98.5	33 594	98.1
	14-17 jaar	1 216	64.9	14 707	93.9	15 923	90.8
	Totaal	1 726	68.7	51 906	97.1	53 632	95.8

¹⁸ Er wordt momenteel nieuwe wetgeving ontwikkeld om dezelfde leeftijd vast te stellen voor zowel de leerplicht als het betreden van de arbeidsmarkt. Met deze aangepaste wetgeving zullen kinderen langer verplicht zijn in de schoolbanken te blijven, met de hoop dat dit kinderarbeid zal ontmoedigen of voorkomen.

KARAKTERISTIEKEN		WERKENDE KINDEREN		NIET-WERKENDE KINDEREN		TOTAAL	
		N	%	N	%	N	%
Meisjes	5 jaar	0	0.0	3 867	99.0	3 867	99.0
	6-13 jaar	598	100.0	31 794	99.4	32 392	99.4
	14-17 jaar	371	74.8	15 644	94.5	16 015	94.0
	Totaal	969	88.6	51 304	97.9	52 273	97.7
Totaal	5 jaar	35	100.0	7 947	98.2	7 982	98.2
	6-13 jaar	1 073	89.3	64 913	98.9	65 986	98.8
	14-17 jaar	1 587	67.0	30 351	94.2	31 938	92.4
	Totaal	2 695	74.7	103 211	97.5	105 906	96.7
Urbaan							
Jongens	5 jaar	19	100.0	2 972	97.3	2 991	97.3
	6-13 jaar	256	91.8	23 516	98.7	23 772	98.7
	14-17 jaar	772	67.0	10 836	95.0	11 608	92.4
	Totaal	1 047	72.2	37 324	97.5	38 371	96.6
Meisjes	5 jaar	0	0.0	2 733	99.3	2 733	99.3
	6-13 jaar	361	100.0	22 500	99.4	22 861	99.4
	14-17 jaar	247	74.6	11 241	94.8	11 488	94.3
	Totaal	608	87.9	36 474	97.9	37 082	97.8
Totaal	5 jaar	19	100.0	5 705	98.3	5 724	98.3
	6-13 jaar	617	96.4	46 016	99.1	46 633	99.0
	14-17 jaar	1 019	68.7	22 077	94.9	23 096	93.3
	Totaal	1 655	77.2	73 798	97.7	75 453	97.1
Ruraal							
Jongens	5 jaar	16	100.0	1 108	97.7	1 124	97.7
	6-13 jaar	219	67.4	9 603	97.9	9 822	96.9
	14-17 jaar	444	61.7	3 871	91.2	4 315	86.9
	Totaal	679	64.0	14 582	96.0	15 261	93.9
Meisjes	5 jaar		0.0	1 134	98.1	1 134	98.1
	6-13 jaar	237	100.0	9 294	99.5	9 531	99.5
	14-17 jaar	124	75.2	4 403	93.8	4 527	93.2
	Totaal	361	89.8	14 831	97.6	15 192	97.4
Totaal	5 jaar	16	100.0	2 242	97.9	2 258	97.9
	6-13 jaar	456	81.1	18 897	98.7	19 353	98.2
	14-17 jaar	568	64.2	8 274	92.6	8 842	90.0
	Totaal	1 040	71.1	29 413	96.8	30 453	95.6

Tabel 8.2 is een overzicht van het schoolbezoek van de diverse typen werk waar kinderen bij betrokken zijn. Het laagste schoolbezoek percentage is bij kinderen in gevaarlijk werk (67 procent).

Voor kinderen die werken in de verschillende typen van activiteiten is het schoolbezoek percentage hoger voor meisjes dan voor jongens. Bij jongens, is het laagste schoolbezoek percentage 55 procent voor zij in gevaarlijk werk en 6-13 jaar oud zijn, terwijl bij werkende meisjes niet betrokken bij kinderarbeid het percentage 74.1 procent is.

Het schoolbezoek percentage is vooral laag bij werkende kinderen die niet betrokken zijn bij kinderarbeid in urbane gebieden (24.8 procent). Het hoogste schoolbezoek percentage voor zowel urbane als rurale gebieden is bij kinderen betrokken in andere typen van kinderarbeid.

Tabel 8.2: Schoolbezoek aantal en percentage naar typen werkende kinderen

KARAKTERISTIEKEN		KINDEREN IN GEVAARLIJK WERK		KINDEREN IN ANDER TYPE KINDERARBEID		WERKENDE KINDEREN NIET IN KINDERARBEID	
		N	%	N	%	N	%
Totaal							
Jongens	5 jaar	35	100.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	127	55.0	348	93.5	0	0.0
	14-17 jaar	611	59.4	0	0.0	605	71.5
	Totaal	773	59.7	348	93.5	605	71.5
Meisjes	5 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	238	99.6	360	100.0	0	0.0
	14-17 jaar	128	76.2	0.0	0.0	243	74.1
	Totaal	366	89.9	360	100.0	243	74.1
Totaal	5 jaar	35	100.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	365	77.7	708	96.9	0	0.0
	14-17 jaar	739	61.8	0	0.0	848	72.2
	Totaal	1139	67.0	708	96.9	848	72.2
Urbane							
Jongens	5 jaar	19	100.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	96	82.8	160	98.2	0	0.0
	14-17 jaar	364	57.3	0	0.0	0	0.0
	Totaal	479	62.2	160	98.2	0	0.0
Meisjes	5 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	116	100.0	245	100.0	0	0.0
	14-17 jaar	61	60.4	0	0.0	186	80.9
	Totaal	177	81.6	245	100.0	186	80.9
Totaal	5 jaar	19	100.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	212	91.4	405	99.3	0	0.0
	14-17 jaar	425	57.7	0	0.0	186	24.8
	Totaal	656	66.5	405	99.3	186	24.8

KARAKTERISTIEKEN		KINDEREN IN GEVAARLIJK WERK		KINDEREN IN ANDER TYPE KINDERARBEID		WERKENDE KINDEREN NIET IN KINDERARBEID	
		N	%	N	%	N	%
Ruraal							
Jongens	5 jaar	16	100.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	34	29.6	185	88.5	0	0.0
	14-17 jaar	248	63.1	0	0.0	228	69.7
	Totaal	298	56.9	185	88.5	228	69.7
Meisjes	5 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	123	100.0	114	100.0	0	0.0
	14-17 jaar	67	100.0	0	0.0	45	45.9
	Totaal	190	100.0	114	100.0	45	45.9
Totaal	5 jaar	16	100.0	0	0.0	0	0.0
	6-13 jaar	157	66.0	299	92.6	0	0.0
	14-17 jaar	315	68.5	0	0.0	273	64.2
	Totaal	488	68.3	299	92.6	273	64.2

8.2 Niet-schoolgaande kinderen

8.2.1 Nooit de school bezocht

Een groep van 421 kinderen in de leeftijdsgroep 5-17 jaar heeft nooit de school bezocht (Tabel 8.3). Dit zijn allen niet-werkende kinderen. Van de 5-jarigen, hebben 111 de school nooit bezocht. Een verklaring hiervoor kan zijn, dat kinderen pas met 7 jaar leerplichtig zijn.

Het percentage kinderen dat nooit naar school is gegaan is hoger in verstedelijkte gebieden dan in rurale, vooral in de districten Paramaribo en Wanica. Niet-werkende kinderen die nog nooit naar school zijn gegaan, zijn vooral Inheemsen en Marrons.

Tabel 8.3: Kinderen die nooit de school hebben bezocht

KARAKTERISTIEKEN	NIET-WERKENDE KINDEREN	TOTAAL WERKENDE KINDEREN	KINDEREN IN HW	KINDEREN IN CL ANDERS DAN HW	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	AANTAL KINDEREN NOOIT DE SCHOOL BEZOCHT
	N	N	N	N	N	N
Totaal	421	0	0	0	0	421
Geslacht						
Jongens	286	0	0	0	0	286
Meisjes	135	0	0	0	0	135

KARAKTERISTIEKEN	NIET- WERKENDE KINDEREN	TOTAAL WERKENDE KINDEREN	KINDEREN IN HW	KINDEREN IN CL ANDERS DAN HW	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	AANTAL KINDEREN NOOIT DE SCHOOL BEZOCHT
	N	N	N	N	N	N
Leeftijdsgroepen						
5 jaar	111	0	0	0	0	111
6-13 jaar	288	0	0	0	0	288
14-17 jaar	22	0	0	0	0	22
Type gebied						
Urbaan	225	0	0	0	0	225
Ruraal	197	0	0	0	0	197
District						
Paramaribo	112	0	0	0	0	112
Wanica	112	0	0	0	0	112
Nickerie	10	0	0	0	0	10
Coronie	0	0	0	0	0	0
Saramacca	55	0	0	0	0	55
Commewijne	20	0	0	0	0	20
Marowijne	49	0	0	0	0	49
Para	64	0	0	0	0	64
Etniciteit						
Kaukasisch	0	0	0	0	0	0
Chinees	0	0	0	0	0	0
Creool	67	0	0	0	0	67
Gemengd	17	0	0	0	0	17
Hindostaan	97	0	0	0	0	97
Inheems	20	0	0	0	0	20
Javaan	38	0	0	0	0	38
Marron	182	0	0	0	0	182
Anders	0	0	0	0	0	0

De voornaamste redenen dat kinderen nooit de school hebben bezocht (allen niet-werkende kinderen) zijn gepresenteerd in Tabel 8.4. De belangrijkste redenen zijn een beperking hebben of ziekte, voor zowel jongens als meisjes.

Tabel 8.4: Kinderen die nooit de school hebben bezocht naar voornaamste reden

NOOIT DE SCHOOL BEZOCHT	JONGENS	MEISJES	URBAAN	RURAAL	TOTAAL	
	%	%	%	%	N	%
Totaal						
Te jong	67.2	32.8	28.4	71.6	67	100.0
Beperking/ziekte	53.3	46.7	47.7	52.3	195	100.0
Anders	86.3	13.7	70.8	29.2	161	100.0
Niet-werkende kinderen						
Te jong	67.2	32.8	28.4	71.6	67	100.0
Beperking/ziekte	53.3	46.7	47.7	52.3	195	100.0
Anders	86.3	13.7	70.8	29.2	161	100.0

Noot: Er waren geen werkende kinderen die nog nooit een school hadden bezocht.

De activiteiten van kinderen die nooit naar school zijn gegaan (allen niet-werkende kinderen) zijn aangegeven in Tabel 8.5. Het merendeel van de kinderen werkt niet en voert geen huishoudelijke taken uit.

Tabel 8.5: Kinderen die nooit naar school zijn gegaan naar uitgevoerde activiteiten

ACTIVITEITENSTATUS	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Niet-werkende kinderen						
Alleen huishoudelijke taken	68	19.2	0	0.0	68	13.9
Geen van deze activiteiten (geen werk en huishoudelijke taken)	218	61.6	135	100.0	353	72.2

Noot: Er waren geen werkende kinderen die nog nooit een school hadden bezocht.

8.2.2 Schoolverlaters (drop-out)

In Tabel 8.6 is het schoolverlaterspercentage van werkende en niet-werkende kinderen weergegeven. Het drop-out cijfer is hoger bij werkende kinderen dan bij niet-werkende kinderen. Ongeveer één op de vier kinderen verlaat vroegtijdig de school; meer jongens dan meisjes.

Het hoogste aantal schoolverlaters zijn vooral kinderen in de leeftijd 14-17 uit de rurale gebieden en dat geldt vooral voor zowel werkende als niet-werkende kinderen. Het district Nickerie heeft het hoogste schoolverlaterspercentage voor werkende kinderen, terwijl Commewijne het hoogst scoort voor niet-werkende kinderen. Werkende drop-outs zijn vooral Hindostanen, Inheemsen en Gemengden. Onder de niet-werkende kinderen hebben Kaukasisch en 'andere' etnische groepen de hoogste drop-out percentages.

Tabel 8.6: Werkende kinderen en niet-werkende kinderen die de school vroegtijdig hebben verlaten

KARAKTERISTIEKEN	WERKENDE KINDEREN		NIET-WERKENDE KINDEREN		AANTAL KINDEREN	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	911	25.3	2 271	2.1	3 182	2.9
Geslacht						
Jongens	786	31.3	1 282	2.4	2 068	3.7
Meisjes	125	11.4	989	1.9	1 114	2.1
Leeftijdsgroepen						
5 jaar	0	0.0	37	0.5	37	0.5
6-13 jaar	129	10.7	402	0.6	531	0.8
14-17 jaar	782	33.0	1 832	5.7	2 614	7.6
Type gebied						
Urbaan	489	22.8	1 503	2.0	1 992	2.6
Ruraal	422	28.8	768	2.5	1 190	3.7
District						
Paramaribo	171	17.5	942	1.9	1 113	2.2
Wanica	318	27.2	560	2.1	878	3.2
Nickerie	174	61.7	199	2.8	373	5.0
Coronie	0	0.0	11	1.4	11	1.3
Saramacca	59	14.3	63	1.7	122	3.0
Commewijne	40	17.0	228	3.4	268	3.9
Marowijne	127	31.9	152	2.9	279	5.0
Para	22	32.4	116	1.7	138	2.0
Etniciteit						
Kaukasisch	0	0.0	22	10.2	22	9.4
Chinees	0	0.0	19	2.8	19	2.5
Creool	75	20.9	244	1.5	319	1.9
Gemengd	204	25.3	342	1.5	546	2.3

KARAKTERISTIEKEN	WERKENDE KINDEREN		NIET-WERKENDE KINDEREN		AANTAL KINDEREN	
	N	%	N	%	N	%
Hindostaan	367	37.0	530	2.1	897	3.5
Inheems	33	34.0	140	3.3	173	4.0
Javaan	56	17.6	197	1.6	253	2.1
Marron	176	19.0	740	3.0	916	3.6
Anders	0	0.0	37	12.4	37	12.4

In Tabel 8.7 zijn de drop-out percentages voor de verschillende typen werkende kinderen gepresenteerd. Een vergelijking tussen de diverse typen laat zien dat het grootste drop-out percentage is onder kinderen die gevaarlijk werk doen en bij werkende kinderen die geen kinderarbeid uitvoeren. De meeste werkende kinderen die de school verlaten zijn jongens in de leeftijdsklasse 14-17 jaar.

In de rurale gebieden is het drop-out percentage onder werkende kinderen niet betrokken bij kinderarbeid tweemaal zo hoog dan in urbane gebieden. Kijkend naar de districten en de typen werk uitgevoerd door kinderen, laat zien dat drop-out percentages vooral hoog zijn bij kinderen die gevaarlijk werk doen en werkende kinderen niet betrokken bij kinderarbeid in het district Nickerie.

Tabel 8.7: Typen werkende kinderen die de school vroegtijdig verlaten

KARAKTERISTIEKEN	KINDEREN IN HW		KINDEREN IN CL ANDERS DAN HW		WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	559	32.9	24	3.3	327	27.9
Geslacht						
Jongens	519	40.1	24	6.5	242	28.6
Meisjes	40	9.8	0	0.0	85	25.9
Leeftijdsgroepen						
5 jaar	0	0.0	0	0.0	0	0.0
6-13 jaar	105	22.3	24	3.3	0	0.0
14-17 jaar	454	38.0	0	0.0	327	27.9
Type gebied						
Urbaan	333	33.8	0	0.0	155	20.7
Ruraal	226	31.6	24	7.4	172	40.5
District						
Paramaribo	127	31.2	0	0.0	44	12.6
Wanica	206	35.5	0	0.0	111	27.7
Nickerie	127	73.4	0	0.0	47	67.1
Coronie	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Saramacca	0	0.0	0	0.0	59	42.4
Commewijne	40	40.4	0	0.0	0	0.0

KARAKTERISTIEKEN	KINDEREN IN HW		KINDEREN IN CL ANDERS DAN HW		WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	
	N	%	N	%	N	%
Marowijne	37	50.7	24	16.3	65	36.3
Para	22	32.4	0	0.0	0	0.0
Etniciteit						
Kaukasisch	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Chinees	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Creool	64	24.1	0	0.0	12	17.9
Gemengd	115	38.6	24	10.8	62	21.9
Hindostaan	242	43.9	0	0.0	125	42.2
Inheems	12	100.0	0	0.0	21	24.7
Javaan	19	13.0	0	0.0	37	32.7
Marron	107	27.5	0	0.0	70	23.0

De voornaamste redenen waarom kinderen de school vroegtijdig verlaten, zijn opgenomen in Tabel 8.8. Over het algemeen is de belangrijkste reden dat het werkende kind niet geïnteresseerd is in de school en/of omdat het slecht leert. Voor drop-out werkende kinderen is een belangrijke reden ook omdat ze in het familiebedrijf werken. Dit is vooral het geval in de urbane gebieden.

Tabel 8.8: Kinderen die de school verlieten naar de voornaamste redenen

REDENEN VERLATEN SCHOOL	JONGENS	MEISJES	URBAAN	RURAAAL	TOTAAL
	N	N	N	N	N
Totaal					
Verplicht onderwijs afgerond	0	44	20	24	44
Te oud voor de school	26	20	46	0	46
Beperking/ziekte	118	110	179	49	228
Geen school/school te ver/geen leerkrachten	121	0	101	20	121
Kan school niet betalen	122	130	129	123	252
Familie heeft onderwijs niet toegestaan	20	0	0	20	20
Geen interesse in de school/leert slecht	956	359	747	568	1 315
Pesterij	76	42	98	20	118
Gedragsprobleem	72	20	92	0	92
Een vak leren	0	22	22	0	22
Werken in familiebedrijf	156	40	148	49	197
Helpen in het huishouden	19	0	19	0	19
Zwanger	0	142	84	58	142
Familie/huiselijke omstandigheden	90	42	72	60	132

REDENEN VERLATEN SCHOOL	JONGENS	MEISJES	URBAAN	RURAAL	TOTAAL
	N	N	N	N	N
Anders	149	122	155	115	270
Kinderarbeid					
Geen school/school te ver/geen leerkrachten	19	0	19	0	19
Kan school niet betalen	19	0	19	0	19
Geen interesse in de school/leert slecht	276	0	113	163	276
Pesterij	19	0	19	0	19
Werken in familiebedrijf	130	40	122	49	171
Helpen in het huishouden	19	0	19	0	19
Familie/huiselijke omstandigheden	40	0	0	40	40
Werkende kinderen niet in kinderarbeid					
Kan school niet betalen	0	42	22	20	42
Geen interesse in de school/leert slecht	173	0	74	99	173
Pesterij	38	0	18	20	38
Familie/huiselijke omstandigheden	26	20	26	20	46
Anders	12	22	22	12	34
Niet-werkende kinderen					
Verplicht onderwijs afgerond	0	44	20	24	44
Te oud voor de school	26	20	46	0	46
Beperking/ziekte	118	110	179	49	228
Geen school/school te ver/geen leerkrachten	102	0	82	20	102
Kan school niet betalen	103	88	88	103	191
Familie heeft onderwijs niet	20	0	0	20	20
Geen interesse in de school/leert slecht	507	359	560	306	866
Pesterij	19	42	61	0	61
Gedragsprobleem	72	20	92	0	92
Een vak leren	0	22	22	0	22
Werken in familiebedrijf	26		26	0	26
Zwanger	0	142	84	58	142
Familie/huiselijke omstandigheden	24	22	46	0	46
Anders	137	100	133	103	237

Noot: Niet alle drop-outs hebben de vraag beantwoord.

Tabel 8.9 toont de uitgevoerde activiteiten door werkende en niet-werkende kinderen die de school vroegtijdig hebben verlaten. De helft van de kinderen betrokken bij kinderarbeid is drop-out en doet huishoudelijk werk, terwijl het drop-out percentage van kinderen betrokken bij gevaarlijk werk ongeveer 60 procent is. Dit is ook het geval voor een klein percentage drop-outs betrokken bij kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk, evenals bij werkende kinderen betrokken bij toegestane arbeid (beide groepen verrichten ook huishoudelijk werk). De groep niet-werkende drop-out kinderen is meestal betrokken bij huishoudelijk werk.

Tabel 8.9: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen die de school verlieten naar uitgevoerde activiteiten

ACTIVITEITENSTATUS	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal						
Alleen werk	300	87.7	42	12.3	342	5.3
Alleen huishoudelijke taken	887	51.9	822	48.1	1709	26.6
Werk en huishoudelijke taken	487	85.6	82	14.4	569	8.9
Geen van deze activiteiten	394	70.1	168	29.9	562	8.7
Aantal kinderen in kinderarbeid						
Alleen werk	193	90.6	20	9.4	213	28.7
Werk en huishoudelijke taken	352	94.6	20	5.4	372	50.1
Kinderen in gevaarlijk						
Alleen werk	193	90.6	20	9.4	213	37.5
Werk en huishoudelijke taken	327	94.2	20	5.8	347	61.1
Kinderen in kinderarbeid anders dan gevaarlijk werk						
Alleen werk	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Werk en huishoudelijke taken	25	100.0	0	0.0	25	14.3
Werkende kinderen niet in kinderarbeid						
Alleen werk	107	82.9	22	17.1	129	7.6
Werk en huishoudelijke taken	135	68.5	62	31.5	197	11.6
Niet-werkende kinderen						
Alleen huishoudelijke taken	887	51.9	822	48.1	1709	42.9
Geen van deze activiteiten	394	70.1	168	29.9	562	14.1

8.3 Onderwijsprestaties van de kinderen

Als gevolg van inconsistenties in de datacollectie¹⁹ met betrekking tot het klasniveau, in het bijzonder van de GLO schoolkinderen, konden afwijkingen in het klasniveau bij de leeftijd en zittenblijvers niet worden vastgesteld.

In Tabel 8.10 is het hoogst behaalde schoolniveau van de werkende en niet-werkende kinderen aangegeven. Het resultaat laat zien dat de afgemaakte klas voor de meeste kinderen correspondeert met hun leeftijd. Dit is ook het geval voor niet-werkende kinderen.

Tabel 8.10: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen naar hun hoogst behaalde schoolniveau

AFGEROND SCHOOLNIVEAU	LEEFTIJD KLEUTERSCHOOL		LEEFTIJD BASISONDERWIJS		LEEFTIJD SECUNDAIR ONDERWIJS		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Totaal								
Kleuterschool	7 548	94.8	2 082	3.2	0	0.0	9 630	9.1
Lagere school	392	4.9	54 857	83.7	3 379	10.6	58 628	55.7
Basis Speciaal Onderwijs	0	0.0	1 145	1.7	333	1.0	1 478	1.4
VOJ	0	0.0	7 045	10.8	23 752	74.6	30 797	29.2
VSO	0	0.0	202	0.3	150	0.5	352	0.3
VOS	0	0.0	113	0.2	3 922	12.3	4 035	3.8
Universiteit/HBO	0	0.0	0	0.0	61	0.2	61	0.1
Anders	0	0.0	89	0.1	236	0.7	325	0.3
Kinderarbeid								
Kleuterschool	35	100.0	0	0.0	0	0.0	35	1.89
Lagere school	0	0.0	807	75.2	141	19.1	948	51.33
Basis Speciaal Onderwijs	0	0.0	71	6.6	0	0.0	71	3.84
VOJ	0	0.0	195	18.2	516	69.8	711	38.49
VSO	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.00
VOS	0	0.0	0	0.0	62	8.4	62	3.36
Universiteit/HBO	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.00
Anders	0	0.0	0	0.0	20	2.7	20	1.08
Werkende kinderen niet in kinderarbeid								
Kleuterschool	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Lagere school	0	0.0	0	0.0	13	1.5	13	1.5
Basis Speciaal Onderwijs	0	0.0	0	0.0	38	4.5	38	4.5
VOJ	0	0.0	0	0.0	708	83.4	708	83.4

¹⁹ Het klasniveau (leerjaar) is onlangs veranderd (van niveau A en B plus 1-6 naar groep 1-8) en dit heeft voor verwarring gezorgd bij de beantwoording van de vraag.

AFGEROND SCHOOLNIVEAU	LEEFTIJD KLEUTERSCHOOL		LEEFTIJD BASISONDERWIJS		LEEFTIJD SECUNDAIR ONDERWIJS		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%	N	%
VSO	0	0.0	0	0.0	12	1.4	12	1.4
VOS	0	0.0	0	0.0	78	9.2	78	9.2
Universiteit/HBO	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Anders	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Niet-werkende kinderen								
Kleuterschool	7 513	94.8	2 082	3.2	0	0.0	9 595	9.4
Lagere school	392	4.9	54 050	83.9	3 225	10.7	57 667	56.2
Basis Speciaal Onderwijs	0	0.0	1 074	1.7	295	1.0	1369	1.3
VOJ	0	0.0	6 850	10.6	22 528	74.5	29 378	28.6
VSO	0	0.0	202	0.3	138	0.5	340	0.3
VOS	0	0.0	113	0.2	3 782	12.5	3 895	3.8
Universiteit/HBO	0	0.0	0	0.0	61	0.2	61	0.1
Anders	0	0.0	89	0.1	216	0.7	305	0.3
Weet niet	23		453		102			

Noot: Er waren 5-jarige kinderen (21) die hebben aangegeven dat ze op de middelbare school zaten, deze zijn uit de tabel verwijderd.

In Tabel 8.11 zijn de resultaten gepresenteerd van de werkende en niet-werkende schoolgaande kinderen, die echter tijdelijk afwezig waren. Het absentiepercentage van werkende kinderen verschilt niet veel van niet-werkende. Voor werkende kinderen die geen kinderarbeid verrichten ligt het absentie-percentages lager dan 10 procent. Van deze groep zijn de meesten werkende jongens en werkende kinderen in de leeftijdsgroep 14-17 jaar. Het hoogste percentage absente werkende kinderen is gevonden in de districten Paramaribo en Wanica.

Tabel 8.11: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen die schoolgaand zijn, maar tijdelijk afwezig

KARAKTERISTIEKEN	KINDERARBEID		WERKENDE KINDEREN NIET IN KINDERARBEID		NIET-WERKENDE KINDEREN		AANTAL KINDEREN	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Totaal	223	18.0	191	8.1	15 525	14.7	15 939	14.6
Geslacht								
Jongens	203	100.0	150	78.5	8 345	53.8	8 698	54.6
Meisjes	20	0.0	41	21.5	7 180	46.2	7 241	45.4
Leeftijdsgroepen								
5 jaar	19	8.5	0	0.0	1 531	9.9	1 550	9.7
6-13 jaar	65	29.1	0	0.0	9 406	60.6	9 471	59.4
14-17 jaar	139	62.3	191	100.0	4 588	29.6	4 918	30.9
Type gebied								
Urbaan	118	52.9	99	51.8	11 158	71.9	11 375	71.4
Ruraal	105	47.1	92	48.2	4 367	28.1	4 564	28.6

KARAKTERISTIEKEN	KINDERARBEID		WERKENDE KINDEREN NIET IN KINDERARBEID		NIET-WERKENDE KINDEREN		AANTAL KINDEREN	
	N	%	N	%	N	%	N	%
District								
Paramaribo	23	10.3	78	40.8	7 665	49.4	7 766	48.7
Wanica	94	42.2	21	11.0	3 494	22.5	3 609	22.6
Nickerie	24	10.8	0	0.0	1 033	6.7	1 057	6.6
Coronie	0	0.0	0	0.0	97	0.6	97	0.6
Saramacca	37	16.6	59	30.9	472	3.0	568	3.6
Commewijne	20	9.0	0	0.0	1 037	6.7	1 057	6.6
Marowijne	25	11.2	33	17.3	589	3.8	647	4.1
Para	0	0.0	0	0.0	1 138	7.3	1 138	7.1
Etniciteit								
Kaukasisch	0	0.0	0	0.0	40	0.3	40	0.3
Chinees	0	0.0	0	0.0	144	0.9	144	0.9
Creool	19	8.5	0	0.0	2 487	16.0	2 506	15.7
Gemengd	42	18.8	0	0.0	3 413	22.0	3 455	21.7
Hindostaan	97	43.5	0	0.0	3 777	24.3	3 874	24.3
Inheems	0	0.0	40	20.9	536	3.5	576	3.6
Javaan	20	9.0	46	24.1	1 772	11.4	1 838	11.5
Marron	45	20.2	105	55.0	3 356	21.6	3 506	22.0

In Tabel 8.12 is de hoogst genoten opleiding van de ouders van werkende of niet-werkende kinderen weergegeven. De meeste ouders van kinderen die kinderarbeid verrichten hebben veelal slechts de lagere school doorlopen, in tegenstelling tot de ouders van werkende kinderen die geen kinderarbeid verrichten. Zij hebben een secundaire scholing afgerond.

Tabel 8.12: Typen werkende en niet-werkende kinderen naar de hoogst genoten schoolopleiding van ouders

HOOGSTE BEHAALDE OPLEIDING	KINDERARBEID		WERKENDE KINDEREN NIET IN CL		NIET-WERKENDE KINDEREN		AANTAL KINDEREN	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Vaders' onderwijsniveau								
Geen scholing	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Kleuterschool	0	0.0	0	0.0	22	2.4	22	1.5
Lagere school	345	81.9	41	31.1	505	55.3	891	60.7
Secundaire scholen (VOJ/VOS)	76	18.1	91	68.9	368	40.3	535	36.5
HBO/Universiteit	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Anders	0	0.0	0	0.0	19	2.1	19	1.3
Totaal	421	100.0	132	100.0	914	100.0	1 467	100.0
Moeders' onderwijsniveau								
Geen scholing	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Kleuterschool	0	0.0	0	0.0	68	3.7	68	2.6
Lagere school	345	77.2	119	45.6	981	52.8	1 445	56.3
Secundaire scholen (VOJ/VOS)	102	22.8	142	54.4	791	42.5	1 035	40.3
HBO/Universiteit	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Anders	0	0.0	0	0.0	19	1.0	19	0.7
Totaal	447	100.0	261	100.0	1859	100.0	2 567	100.0

ANDER RELEVANTE KENMERKEN

9.1 Socio-economische kenmerken van de huishoudens

Socio-economische kenmerken van een huishouden spelen een belangrijke rol in het leven van een kind, hun educatie en eventueel werk. Deze condities worden besproken in de navolgende paragrafen, waarbij er gekeken wordt naar werkende en niet-werkende kinderen.

9.1.1 Woon- en leefstandaarden

Meer dan 95 procent van de ondervraagde kinderen woont in een privé woning of een deel van een privé woning. Er is nauwelijks verschil in huishoudens van urbane en rurale gebieden. De verschillen zijn ook niet significant tussen huishoudens met kinderen betrokken bij kinderarbeid, met werkende kinderen niet betrokken bij kinderarbeid en met niet-werkende kinderen (Tabel 9.1)

De meerderheid van de kinderen uit urbane gebieden woont in een onderkomen met een oppervlakte tussen 70 en 99 m², terwijl de meerderheid van kinderen uit rurale gebieden woont op een kleiner oppervlakte, tussen 40 en 69 m². Het onderzoek toont ook dat 70 procent van de werkende kinderen en 78 procent van de niet-werkende kinderen toiletfaciliteiten binnenshuis heeft. Bijna alle huishoudens hebben elektriciteit als hoofdbron voor verlichting.

Ongeveer 72 procent van de werkende en 82 procent van de niet-werkende kinderen woont in een huishouden dat is aangesloten op een waterleidingsysteem. In overwegend rurale gebieden worden andere bronnen van water gebruikt zoals, een waterput en de rivier. Regenwater, een alternatieve bron, is slecht voor de gezondheid van kinderen, vanwege de luchtvervuiling vooral in urbane gebieden. Daarnaast is het zo dat als de waterreservoirs niet goed zijn afgesloten, de kinderen ook worden blootgesteld aan allerlei ziektes.

Tabel 9.1: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen naar voornaamste woonkenmerken

Huishoud karakteristieken	URBAAN			RURAAL			TOTAAL		
	KINDER- ARBEID	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	NIET- WERKENDE KINDEREN	KINDER- ARBEID	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	NIET- WERKENDE KINDEREN	KINDER- ARBEID	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	NIET- WERKENDE KINDEREN
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Type woning									
Appartement	3.7	0.0	4.4	5.5	0.0	1.5	4.5	0.0	3.6
Op zichzelf staande woning	93.0	96.5	89.1	85.8	87.5	92.4	89.9	93.3	90.1
Deel van een op zichzelf staande woning	1.6	3.5	6.0	8.7	12.5	4.2	4.6	6.7	5.5
Onderkomen niet bedoeld om te wonen	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.7	0.0	0.0	0.4
Hut/barak	1.7	0.0	0.2	0.0	0.0	0.9	1.0	0.0	0.4
Anders	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.1
Grootte van de woning									
Minder dan 20 m ²	4.9	5.2	6.3	9.5	9.2	12.7	6.9	6.6	8.1
20 tot 39 m ²	13.3	29.0	17.4	17.0	4.5	17.4	14.9	20.1	17.4
40 tot 69 m ²	22.0	19.3	27.5	32.9	50.4	32.3	26.7	30.5	28.9
70 tot 99 m ²	34.6	35.3	26.8	27.9	30.4	21.5	31.7	33.5	25.3
100 m ² of meer	25.3	11.4	22.1	12.6	5.6	16.1	19.9	9.3	20.3
Toiletfaciliteiten									
Uitsluitend binnenshuis	67.0	62.4	73.2	59.2	69.6	56.7	63.6	65.0	68.5
Binnenshuis en wordt gedeeld	6.2	9.5	10.2	2.0	0.0	8.6	4.4	6.1	9.7
Uitsluitend buitenshuis (op het erf)	22.1	22.2	12.2	38.2	14.8	27.8	28.9	19.5	16.7
Buitenshuis en wordt gedeeld	4.9	6.0	3.1	1.2	10.6	5.3	3.3	7.7	3.7
Zowel binnen- als buitenshuis	0.0	0.0	1.0	0.0	4.7	1.0	0.0	1.7	1.0
Niet aanwezig	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.7	0.0	0.0	0.3
Voornaamste bron van energie									
Petroleum/Kerosine	1.4	7.4	0.7	9.3	4.7	1.8	4.8	6.4	1.0
Gas	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	0.8
Elektriciteit	98.7	92.6	97.7	86.6	95.1	94.6	93.5	93.5	96.8
Zonne-energie	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	1.3	0.0	0.0	0.7
Anders	0.0	0.0	0.5	4.0	0.0	0.7	1.7	0.0	0.5
Belangrijkste bron van drinkwater									
Leidingwater in huis (SWM/NH)	66.7	56.1	75.3	52.2	76.0	54.5	60.5	63.3	69.3
Leidingwater op het erf (SWM/NH)	8.9	15.2	11.9	10.4	0.0	15.3	9.5	9.7	12.9
Watertruck	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.9	0.0	0.0	0.5

Oppervlakte water (rivier, kreek, meer, kanaal)	0.0	0.0	0.1	9.3	4.7	2.1	4.0	1.7	0.6
Openbare kraan/ standpijp	0.0	0.0	1.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.8
Put	1.4	4.9	2.4	9.0	2.8	5.5	4.6	4.2	3.3
Boorgat met pomp/ waterbron	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.1
Regenwater opvangen	23.1	20.9	7.7	19.2	16.5	20.4	21.4	19.3	11.4
Anders	0.0	2.9	1.1	0.0	0.0	1.0	0.0	1.9	1.1

Een gemiddelde van meer dan 63 procent van de huishoudens is eigenaar of mede-eigenaar van de woning. In urbane gebieden is het woningbezit hoger onder huishoudens met niet-werkende kinderen (54.6 procent) en in rurale gebieden onder huishoudens met werkende kinderen niet in kinderarbeid (63.3 procent) (Tabel 9.2). Huur van de woning is het tweede belangrijke kenmerk met 17.6 procent.

Meer huishoudens met kinderen in kinderarbeid wonen kosteloos/gratis in urbane gebieden (22.5 procent) alsook in rurale gebieden (36.9 procent) dan huishoudens met werkende kinderen niet in kinderarbeid (respectievelijk 8.4 procent en 9.4 procent) en huishoudens met niet-werkende kinderen (respectievelijk 12.7 procent en 13.8 procent).

Grondbezit is hoger onder huishoudens met werkende kinderen in rurale gebieden, vooral onder huishoudens met kinderen in kinderarbeid (23.2 procent).

Tabel 9.2: Typen werkende kinderen en niet-werkende kinderen naar woning- en grondbezit

WONING- & GRONDBEZIT	URBAAN			RURaal			TOTAAL		
	KINDER-ARBEID	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	NIET-WERKENDE KINDEREN	KINDER-ARBEID	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	NIET-WERKENDE KINDEREN	KINDER-ARBEID	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	NIET-WERKENDE KINDEREN
	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Status woningbezit									
Eigendom van een huishoud lid	45.2	43.6	54.6	33.6	63.3	59.1	40.4	50.7	55.9
Mede-eigenaar	18.3	16.4	13.0	6.7	19.8	12.1	13.5	17.6	12.8
Kosteloos/gratis	22.5	8.4	12.7	36.9	9.4	13.8	28.4	8.8	13.1
Gesubsidieerd door werkgever (dienstwoning)	0.0	0.0	0.2	6.1	0.0	1.0	2.5	0.0	0.4
Gehuurd	13.9	28.9	18.6	16.8	7.5	12.2	15.1	21.1	16.8
Eigendom van een familielid	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.7	0.0	0.0	0.3
Anders	0.0	2.7	0.7	0.0	0.0	1.1	0.0	1.7	0.8
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Grondbezit									
Ja	4.4	8.1	4.7	23.2	21.7	9.7	14.2	13.1	6.1
Nee	95.6	91.9	95.3	76.8	78.3	90.3	85.8	86.9	93.9
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

9.1.2 Huishoudinkomen, bezittingen en schulden

Tabel 9.3 toont dat de meeste kinderen in kinderarbeid niet worden betaald en de meeste werkende kinderen een inkomen hebben tussen SRD. 1 en 400. Dit is het geval bij 31.1 procent van werkende kinderen in kinderarbeid en 43.2 procent van werkende kinderen niet in kinderarbeid.

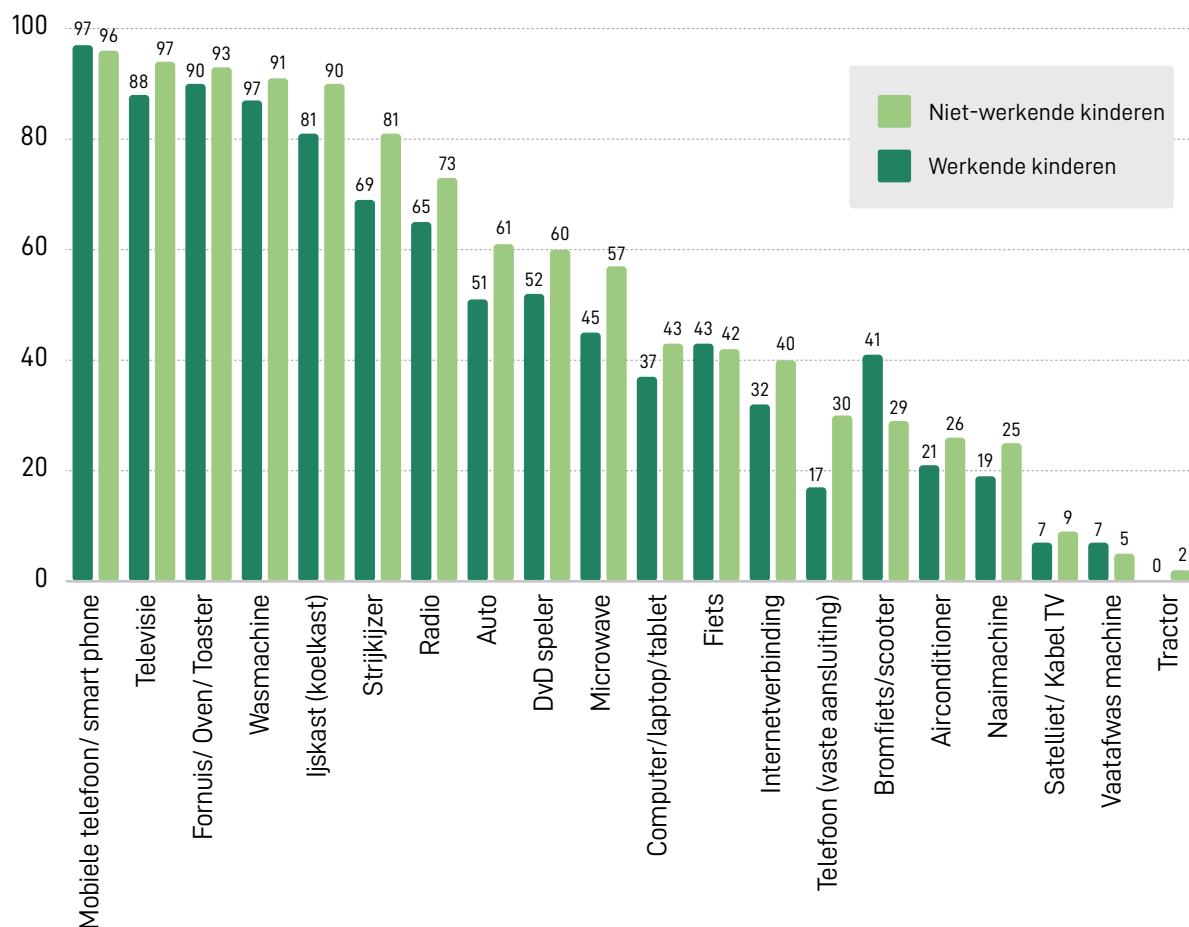
Tabel 9.3: Typen werkende kinderen naar inkomen

INKOMEN IN SRD.	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	CL	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	CL	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	CL	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL
	%	%	%	%	%	%
Totaal						
1 - 400	21.2	35.5	9.8	7.7	31.1	43.2
401 - 800	2.0	20.2	0.0	4.3	2.0	24.5
801 - 1.500	4.5	9.3	0.0	3.5	4.5	12.8
1.501 - 3.000	3.5	6.1	0.0	0.0	3.5	6.1
3.001 - 5.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.001 - 10.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
> 10.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Geen inkomen	19.6	5.9	39.3	7.5	58.9	13.4
Urbaan						
1 - 400	12.5	19.4	9.8	4.4	22.3	23.8
401 - 800	0.0	13.9	0.0	4.3	0.0	18.2
801 - 1.500	2.5	8.1	0.0	2.3	2.5	10.4
1.501 - 3.000	0.0	3.4	0.0	0.0	0.0	3.4
3.001 - 5.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.001 - 10.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
> 10.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Geen inkomen	14.9	19.7	21.3	4.3	36.3	6.2
Ruraal						
1 - 400	8.8	16.1	0.0	3.3	8.8	19.3
401 - 800	2.0	6.3	0.0	0.0	2.0	6.3
801 - 1.500	2.0	1.3	0.0	1.2	2.0	2.4
1.501 - 3.000	3.5	2.7	0.0	0.0	3.5	2.7
3.001 - 5.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.001 - 10.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
> 10.000	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Geen inkomen	4.7	4.0	17.9	3.2	22.6	7.2

Figuur 9.1 laat zien dat huishoudens met niet-werkende kinderen iets meer machines en huishoudapparaten hebben dan die met werkende kinderen. De resultaten tonen tevens aan dat essentiële apparatuur zoals mobiele telefoons, televisies, ovens of wasmachines beschikbaar zijn in de meerderheid van de huishoudens en wel onafhankelijk van de werkstatus van de kinderen in die huishoudens. Elk huishouden heeft mobiele telefoons (97 procent) en rond de 40 procent van de huishoudens beschikt over een computer.

Een groter deel van de huishoudens met werkende kinderen (41 procent) vergeleken met huishoudens met niet-werkende kinderen (29 procent) bezit een motorfiets. Als het op de beschikbaarheid van tractoren aankomt, is slechts 2 procent van de huishoudens met niet-werkende kinderen in het bezit van één, waarvan 75 procent (n=1.758) zich in de rurale gebieden bevindt (Tabel 9.4).

Figuur 9.1: Huishoudens (%) met kinderen 5-17 jaar naar de beschikbaarheid van machines en huishoudelijke apparaten

Tabel 9.4: Bezittingen van huishouden met werkende en niet-werkende kinderen

BEZITTINGEN HUISHOUDEN	URBAAN			RURAAL			TOTAAL		
	KINDER- ARBEID	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	NIET- WERKENDE KINDEREN	KINDER- ARBEID	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	NIET- WERKENDE KINDEREN	KINDER- ARBEID	WERKENDE KINDEREN NIET IN CL	NIET- WERKENDE KINDEREN
	N	N	N	N	N	N	N	N	N
Auto	739	453	47 170	419	205	17 096	1 158	658	64 266
Tractor	0	0	585	0	0	1 758	0	0	2 343
Bromfiets/scooter	451	226	17 483	562	213	13 501	1 013	439	30 984
Fiets	508	304	29 575	529	184	15 197	1 037	488	44 772
Microwave	583	438	45 725	378	188	14 045	961	626	59 770
Televisie	1 162	653	70 294	895	404	28 386	2 057	1 057	98 680
Strijkijzer	1 007	623	63 108	518	301	22 481	1 525	924	85 589
DVD speler	693	514	46 248	454	166	17 154	1 147	680	63 402
Wasmachine	1 312	693	69 006	793	334	26 830	2 105	1 027	9 5836
Fornuis/oven/toaster	1 269	728	71 003	822	366	27 111	2 091	1 094	98 114
Vaatafwas machine	45	77	3 533	41	67	1 303	86	144	4 836
Ijskast (koelkast)	1 178	632	68 891	688	359	25 764	1 866	991	94 655
Computer/laptop/ tablet	454	482	35 459	286	77	10 278	740	559	45 737
Naaimachine	317	243	19 824	44	57	6 436	361	300	26 260
Satelliet/Kabel TV	68	42	7 748	79	71	2 198	147	113	9 946
Telefoon (vaste aansluiting)	268	139	2 3935	169	41	7 484	437	180	31 419
Mobiele telefoon/ smart phone	1 348	711	72 676	966	404	28 727	2 314	1 115	101 403
Radio	1 042	509	56 711	508	245	20 750	1 550	754	77 461
Airconditioner	351	170	22 111	171	64	5 750	522	234	27 861
Internetverbinding	535	257	32 870	290	41	9 575	825	298	42 445

Over het algemeen hebben gezinnen met niet-werkende kinderen (97.3 procent) meer schulden dan die met werkende kinderen (2.7 procent) (Tabel 9.5). Huishoudens met kinderen in kinderarbeid (1.7 procent) hebben meer schulden dan huishoudens met werkende kinderen niet in kinderarbeid (1 procent).

Voor huishoudens met werkende kinderen met een schuldenlast kan worden gesteld dat:

- ✍ 67 procent huishoudens zijn met werkende jongens (n=394);
- ✍ 58 procent (n=340) huishoudens zijn met werkende kinderen in de leeftijdsklasse van 14-17 jaar en
- ✍ meer dan de helft van deze huishoudens (51 procent) is in rurale gebieden.

In absolute termen hebben meer huishoudens met niet-werkende kinderen in de leeftijdsgroep 6-13 jaar (n=12.782) een schuldenlast en als we op woongebied letten, hebben wel tweemaal zoveel huishoudens met niet-werkende kinderen in urbane gebieden (n=13.777) een schuldenlast dan in de rurale gebieden (n=7.663).

Tabel 9.5: Gemelde schuldenlast van huishoudens met typen werkende en niet-werkende kinderen

KARAKTERISTIEKEN	KINDERARBEID		WERKENDE KINDEREN NIET IN CL		NIET-WERKENDE		AANTAL KINDEREN	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Totaal	365	1.7	220	1.0	21 440	97.3	22 025	100.0
Geslacht								
Jongens	196	1.7	198	1.7	10 966	96.5	11 360	100.0
Meisjes	169	1.6	22	0.2	10 474	98.2	10 665	100.0
Leeftijdsgroepen								
5 jaar	16	1.0	0	0.0	1 532	99.0	1 548	100.0
6-13 jaar	229	1.8	0	0.0	12 782	98.2	13 011	100.0
14-17 jaar	120	1.6	220	2.9	7 126	95.4	7 466	100.0
Type gebied								
Urbaan	180	1.3	104	0.7	13 777	98.0	14 061	100.0
Ruraal	185	2.3	116	1.5	7 663	96.2	7 964	100.0

9.2 Gevaren en werkfaciliteiten

9.2.1 Blootstelling aan gezondheidsgevaaren

Volgens het onderzoek (Tabel 9.6) zijn er meer jongens blootgesteld aan gezondheidsgevaaren dan meisjes. Slechts jongens werken met gevaarlijke machines, uitrustingen of gereedschap en het transporteren van zware lasten. 76 procent van de jongens en 24 procent van de meisjes gaat handmatig om met zware lasten en heeft voornamelijk een elementair beroep (n=517).

Tabel 9.6: Kinderen in gevaarlijk werk die omgaan met gevaarlijk gereedschap of zware lasten

KARAKTERISTIEKEN	GEBUIKEN VAN GEVAARLIJKE MACHINES, EQUIPMENT OF GEREEDSCHAPPEN		HANDMATIG GEBUIKEN VAN ZWAAR-MATERIEEL		BESTUREN VAN ZWAAR MATERIEEL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	214	100.0	787	100.0	214	100.0
Geslacht						
Jongens	214	100.0	596	75.7	214	100.0
Meisjes	0	0.0	191	24.3	0	0.0
Leeftijdsgroepen						
5 jaar	0	0.0	16	2.0	0	0.0
6-13 jaar	38	17.8	292	37.1	38	17.8
14-17 jaar	176	82.2	479	60.9	176	82.2

KARAKTERISTIEKEN	GEBRUIKEN VAN GEVAARLIJKE MACHINES, EQUIPMENT OF GEREEDECHAPPEN		HANDMATIG GEBRUIKEN VAN ZWAAR-MATERIEEL		BESTUREN VAN ZWAAR MATERIEEL	
	N	%	N	%	N	%
Type gebied						
Urbaan	123	57.5	485	61.6	123	57.5
Ruraal	91	42.5	302	38.4	91	42.5
Industrie						
Huishoudelijke hulp	40	18.7	188	23.9	40	18.7
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	51	23.8	154	19.6	51	23.8
Constructiewerken	0	0.0	101	12.8	0	0.0
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	52	24.3	200	25.4	52	24.3
Fabricage	45	21.0	77	9.8	45	21.0
Andere industrieën	26	12.1	67	8.5	26	12.1
Beroep						
Dienstverlenend personeel & verkopers	0	0.0	121	15.4	0	0.0
Geschoolde landbouwers, bosbouwers & vissers	20	9.3	63	8.0	20	9.3
Ambachtslieden	26	12.1	86	10.9	26	12.1
Elementaire beroepen	168	78.5	517	65.7	168	78.5

Noot: Meerdere antwoorden mogelijk.

Van de kinderen die werken in een ongezonde omgeving zijn 76 procent jongens en 24 procent meisjes. Meer dan twee-derde (68 procent) van deze kinderen is in de leeftijdsgroep van 14-17 jaar. 86 procent van deze kinderen werkt met gevaarlijke substanties, stoffen of processen en bijna een derde van hen (31 procent) werkt onder geluidsoverlast of overmatige trillingen. De kinderen werken voornamelijk in de volgende drie industrieën: onder de categorie 'andere industrie' (26 procent), werk in het huishouden (26 procent) en in de bouw (18 procent). De voornaamste beroepen die ze uitoefenen zijn eenvoudige beroepen (66 procent), handenarbeid & gerelateerde handelsactiviteiten (18 procent), en service & verkoop-medewerker (14 procent) (Tabel 9.7).

Tabel 9.7: Kinderen in gevaarlijk werk die in een onveilige omgeving arbeid verrichten

KARAKTERISTIEKEN	GEVAARLIJKE STOFFEN EN PROCESSEN	HOGHE TEMPERATUUR	EXTREME GELUIDS- NIVEAUS OF TRILLINGEN	TOTAAL ONGEZONDE WERKOMGEVING	
	%	%	%	N	%
Totaal	85.5	16.0	30.7	1 210	100.0
Geslacht					
Jongens	66.4	12.2	27.4	913	75.5
Meisjes	19.1	3.8	3.4	297	24.5
Leeftijdsgroepen					
5 jaar	1.6	0.0	0.0	19	1.6
6-13 jaar	24.5	7.7	3.8	367	30.3
14-17 jaar	59.4	8.3	26.9	824	68.1
Type gebied					
Urbaan	45.5	14.5	25.0	704	58.2
Ruraal	40.0	1.7	5.7	506	41.8
Industrie					
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	15.3	0.0	0.0	185	15.3
Constructiewerken	16.4	5.2	6.2	217	17.9
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	9.3	1.9	5.5	182	15.0
Huishoudelijke hulp	16.9	7.4	7.2	314	26.0
Fabricage	0.0	1.7	4.1	0	0.0
Andere industrieën	27.7	0.0	7.8	312	25.8
Beroep					
Dienstverlenend personeel & verkopers	11.9	0.0	5.7	165	13.6
Geschoolde landbouwers, bosbouwers & vissers	1.7	0.0	0.0	19	1.6
Ambachtlieden	14.8	6.6	8.7	223	18.4
Elementaire beroepen	57.4	9.5	16.3	803	66.4

Noot: Meerdere antwoorden mogelijk.

Noot: Geen data over hoge mate van licht werk.

Het resultaat in Tabel 9.8 laat zien dat slechts jongens werkzaam zijn in een onveilige omgeving. Bijna alle kinderen in gevaarlijk werk (n=229) zijn uit de leeftijdsgroep 14-17 jaar. Landbouw, bosbouw, jacht & visserij (n=98) en de bouw (n=82) zijn de industrieën met de meest gevaarlijke werklocaties.

Tabel 9.8: Kinderen in gevaarlijk werk die arbeiden op onveilige locaties

KARAKTERISTIEKEN	IN WATER	GEVAARLIJKE HOOGTEN	TOTALE GEVAARLIJKE WERK LOCATIES
	N	N	N
Totaal	127	174	252
Geslacht			
Jongens	127	174	252
Leeftijdsgroepen			
6-13 jaar	23	23	23
14-17 jaar	104	151	229
Type gebied			
Urbaan	67	131	149
Ruraal	60	43	103
Industrie			
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	78	20	97
Constructiewerken	0	82	82
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	0	23	24
Andere industrieën	49	49	49
Beroep			
Dienstverlenend personeel & verkopers	49	49	49
Geschoolde landbouwers, bosbouwers & vissers	40	0	40
Ambachtswerkers	0	56	56
Elementaire beroepen	38	69	107

Noot: 'Ondergronds' en 'Andere locaties' geen data gevonden.

Noot: Meerdere antwoorden mogelijk.

Noot: Andere industrieën: tour operators, activiteiten van spratclubs, kappers en schoonheidsbehandelingen, andere bedrijfsondersteuningsactiviteiten, algehele schoonmaak van gebouwen, landschapsonderhoud en onderhoudswerkzaamheden gepaard gaande met grondverzet.

De SCLS resultaten tonen dat drie keer meer jongens (76 procent) worden blootgesteld aan gezondheidsgevaar dan meisjes (24 procent). 69 procent van deze kinderen valt binnen de leeftijdscategorie van 14-17 jaar, en woont voornamelijk in de urbane gebieden (Tabel 9.9).

Naar industrie is gebleken dat huisarbeid (n=314), landbouw, bosbouw, jacht en visserij, bouw en groothandel, detailhandel, restaurantwerk en hotels, de werkgebieden met de grootste gezondheidsrisico's zijn en elementaire beroepen lopen het meeste gevaar.

Tabel 9.9: Kinderen in gevaarlijk werk die worden blootgesteld aan gezondheidsgevaaren

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	950	76.2	297	23.8	1 247	100.0
Leeftijdsgroepen						
5 jaar	19	100.0	0	0.0	19	100.0
6-13 jaar	195	53.3	171	46.7	366	100.0
14-17 jaar	736	85.4	126	14.6	862	100.0
Type gebied						
Urbaan	572	79.2	150	20.8	722	100.0
Ruraal	378	72.0	147	28.0	525	100.0
Industrie						
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	160	71.4	64	28.6	224	100.0
Constructiewerken	217	100.0	0	0.0	217	100.0
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	140	77.3	41	22.7	181	100.0
Huishoudelijke hulp	177	56.4	137	43.6	314	100.0
Fabricage	111	76.0	35	24.0	146	100.0
Andere industrieën	145	87.9	20	12.1	165	100.0
Beroep						
Dienstverlenend personeel & verkopers	121	74.7	41	25.3	162	100.0
Geschoolde landbouwers, bosbouwers & vissers	40	100.0	0	0.0	40	100.0
Ambachtslieden	223	100.0	0	0.0	223	100.0
Elementaire beroepen	566	68.9	256	31.1	822	100.0

9.2.2 Blootstelling aan geweld

In de survey is onderzocht of werkende kinderen worden blootgesteld aan psychologisch geweld (constant geschreeuwd worden en verbaal geweld). Bijna driekwart van de kinderen in gevaarlijk werk die worden blootgesteld aan psychologisch geweld, zijn jongens. 59 procent van hen bevindt zich in de leeftijdsgroep 6-13 jaar. Huishoudelijke arbeid (40.2 procent) en groothandel (24.1 procent) zijn de industrieën waar bijna twee-derde van het geweld plaatsvindt en kinderen in elementaire beroepen (70.2 procent) zijn er het meest aan onderhevig (Tabel 9.10).

Een ander interessant feit is dat jongens in het algemeen niet geïnteresseerd zijn in school of niet geloven dat de school belangrijk is voor hun toekomst, wat anders is in het geval van meisjes. Dit is de reden dat het drop-out percentage hoger is bij jongens en daarom meer meisjes dan jongens onderwijs volgen.

Tabel 9.10: Kinderen in gevaarlijk werk die blootgesteld worden aan geweld

KARAKTERISTIEKEN	PSYCHOLOGISCHE MISHANDELING		AANTAL KINDEREN BLOOTGESTELD AAN MISHANDELING	
	N	%	N	%
Totaal	336	100.0	336	100.0
Geslacht				
Jongens	244	72.6	244	100.0
Meisjes	92	27.4	92	100.0
Leeftijdsgroepen				
5 jaar	35	10.4	35	100.0
6-13 jaar	198	58.9	198	100.0
14-17 jaar	103	30.7	103	100.0
Type gebied				
Urbaan	221	65.8	221	100.0
Ruraal	115	34.2	115	100.0
Industrie				
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	57	17.0	57	100.0
Constructiewerken	37	11.0	37	100.0
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	81	24.1	81	100.0
Huishoudelijke hulp	135	40.2	135	100.0
Andere industrieën	26	7.7	26	100.0
Beroep				
Dienstverlenend personeel & verkopers	58	17.3	58	100.0
Ambachtslieden	42	12.5	42	100.0
Elementaire beroepen	236	70.2	236	100.0

9.2.3 Blootstelling aan ongelukken, verwondingen of slechte gezondheid

De gezondheid en het welzijn van werkende kinderen kan enig inzicht geven in de gevaarlijke factoren, werkcondities en werkomgeving die een effect op hen hebben. Zoals de resultaten aantonen heeft bijna een-vijfde (19.7 procent) van de werkende kinderen een ongeluk gehad aan het werk. Van deze groep is 24.2 procent in kinderarbeid en 10.6 procent zijn werkende kinderen niet in kinderarbeid (Tabel 9.11).

Jongens hebben meer ongelukken en verwondingen door het werk dan meisjes. 'Landbouw, bosbouw, jacht en visserij', 'huishoudens' en 'groothandel, detailhandel, restaurant en hotels' zijn de sectoren met de meest gerapporteerde ongelukken. Het hoogste aantal ongelukken komt voor bij elementaire beroepen.

Tabel 9.11: Typen van werkende kinderen die ongelukken, verwondingen of slechte gezondheid rapporteerden

KARAKTERISTIEKEN	KINDEREN IN CL		WERKENDE KINDEREN NIET IN CL		AANTAL WERKENDE KINDEREN	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	588	24.2	124	10.6	712	19.7
Geslacht						
Jongens	370	15.2	124	10.6	494	13.7
Meisjes	218	9.0	0	0.0	218	6.0
Leeftijdsgroepen						
5 jaar	19	0.8	0	0.0	19	0.5
6-13 jaar	220	9.0	0	0.0	220	6.1
14-17 jaar	349	14.4	124	26.2	473	13.1
Type gebied						
Urbaan	395	16.2	37	3.2	432	20.2
Ruraal	193	7.9	87	7.4	280	19.1
Industrie						
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	143	5.9	44	3.7	187	5.2
Constructiewerken	102	4.2	0	0.0	102	2.8
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	126	5.2	38	3.2	164	4.5
Huishoudelijke hulp	147	6.0	24	2.0	171	4.7
Fabricage	24	1.0	18	1.5	42	1.2
Andere industrieën	46	1.9	0	0.0	46	1.3
Beroep						
Dienstverlenend personeel & verkopers	40	1.6	0	0.0	40	1.1
Geschoolde landbouwers, bosbouwers & vissers	63	2.6	44	3.7	107	3.0
Ambachtsslieden	80	3.3	20	1.7	100	2.8
Elementaire beroepen	405	16.7	60	5.1	465	12.9

De surveyresultaten tonen dat 330 werkende kinderen hebben geklaagd over extreme oververmoeid, 209 hadden ademhalingsproblemen, oog- huid- of buikklachten. 131 van hen had oppervlakkige verwondingen en 171 had last van koorts. 80 procent van de problemen (n=766) werd gerapporteerd door kinderen die kinderarbeid verrichten, waarvan 62 procent (n=587) jongens.

Tabel 9.12: Typen werkende kinderen die ongelukken, verwondingen of slechte gezondheid rapporteerden naar soort verwonding

KARAKTERISTIEKEN	JONGENS		MEISJES		TOTAAL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal						
Ondiepe of open wond	89	67.9	42	32.1	131	100.0
Breuken, ontwrichtingen, verstuikingen of vlekken	42	47.7	46	52.3	88	100.0
Brandwonden, verschroeïing of bevroering	24	100.0	0	0.0	24	100.0
Ademhalings-, oog, huid en maagproblemen	143	68.4	66	31.6	209	100.0
Koorts	43	33.9	84	66.1	127	100.0
Extreme vermoeidheid	226	68.5	104	31.5	330	100.0
Anders	20	46.5	23	53.5	43	100.0
Kinderarbeid						
Ondiepe of open wond	49	53.8	42	46.2	91	100.0
Breuken, ontwrichtingen, verstuikingen of vlekken	0	0.0	46	100.0	46	100.0
Brandwonden, verschroeïing of bevroering	24	100.0	0	0.0	24	100.0
Ademhalings-, oog, huid en maagproblemen	119	64.3	66	35.7	185	100.0
Koorts	43	33.9	84	66.1	127	100.0
Extreme vermoeidheid	207	82.8	43	17.2	250	100.0
Anders	20	46.5	23	53.5	43	100.0
Werkende kinderen niet in kinderarbeid						
Ondiepe of open wond	40	100.0	0	0.0	40	100.0
Breuken, ontwrichtingen, verstuikingen of vlekken	42	100.0	0	0.0	42	100.0
Brandwonden, verschroeïing of bevroering	0	0.0	0	0.0	0	100.0
Ademhalings-, oog, huid en maagproblemen	24	100.0	0	0.0	24	100.0
Koorts	0	0.0	0	0.0	0	100.0
Extreme vermoeidheid	19	23.8	61	76.3	80	100.0
Anders	0	0.0	0	0.0	0	100.0

9.2.4 Faciliteiten aan het werk

Tabel 9.13 toont dat 5 procent van de werkende kinderen in de leeftijdsgroep 14-17 jaar op het werk beschikt over medische voorzieningen. De ondernemingen waar zij voor werken bieden deze voorzieningen aan hun werknemers. Het is daarom waarschijnlijk dat deze kleine groep 14-17 jarigen hiervan profiteert.

De industrieën met medische voorzieningen voor werkende kinderen zijn productie (n=67), de bouw (n=71) en de groothandel (n=44) en zijn vooral gesitueerd in de urbane gebieden. Werkende kinderen met handenarbeid en gerelateerde beroepen profiteren het meest van de medische voorzieningen.

Tabel 9.13: Typen van werkende kinderen met medische faciliteiten aan het werk

KARAKTERISTIEKEN	KINDEREN IN CL		WERKENDE KINDEREN NIET IN CL		AANTAL WERKENDE KINDEREN	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	87	47.8	95	52.2	182	5.0
Leeftijdsgroepen						
14-17 jaar	87	47.8	95	52.2	182	7.7
Type gebied						
Urbain	67	36.8	95	52.2	162	7.6
Ruraal	20	11.0	0	0.0	20	1.4
Industrie						
Fabricage	42	23.1	25	13.7	67	31.5
Constructiewerken	45	24.7	26	14.3	71	29.2
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	0	0.0	44	24.2	44	9.6
Beroep						
Ambachtlieden	65	35.7	51	28.0	116	42.2
Elementaire beroepen	22	12.1	0	0.0	22	1.3
Andere beroepen	0	0.0	44	24.2	44	100.0

Slechts 13.3 procent van de werkende kinderen heeft vrijetijdsvoorzieningen zoals wekelijkse vrije dagen, jaarlijkse vakantiedagen of betaald verlof. Kinderen die kinderarbeid verrichten (n=399) en voornamelijk wonen in de verstedelijkte gebieden profiteren het meest van deze voorzieningen. Groothandel (n=155) en productie (n=146) zijn de industrieën die deze faciliteiten het meest aanbieden, terwijl werkende kinderen met de elementaire beroepen (n=190) en handenarbeid en gerelateerde werkzaamheden (n=168) hier het meest van profiteren (Tabel 9.14).

Tabel 9.14: Typen werkende kinderen met verlof voorzieningen aan het werk

KARAKTERISTIEKEN	KINDEREN IN CL		WERKENDE KINDEREN NIET IN CL		AANTAL WERKENDE KINDEREN	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	399	83.3	80	16.7	479	13.3
Leeftijdsgroepen						
6-13 jaar	24	0.0	0	0.0	24	2.0
14-17 jaar	375	206.0	80	44.0	455	19.2
Type gebied						
Urbaan	305	167.6	68	37.4	373	17.4
Ruraal	94	51.6	12	6.6	106	7.2
Industrie						
Landbouw, bosbouw, visserij & jacht	52	28.6	0	0.0	52	8.0
Fabricage	120	65.9	26	14.3	146	68.5
Constructiewerken	71	39.0		0.0	71	29.2
Groot- en detailhandel, restaurants en hotels	112	61.5	43	23.6	155	33.8
Huishoudelijke hulp	24	13.2	0	0.0	24	3.6
Andere industrieën	20	11.0	11	6.0	31	16.7
Beroep						
Dienstverlenend personeel & verkopers	60	33.0	21	11.5	81	22.5
Geschoolde landbouwers, bosbouwers & vissers	20	11.0	0	0.0	20	19.0
Ambachtslieden	168	92.3	0	0.0	168	61.1
Elementaire beroepen	151	83.0	39	21.4	190	11.4
Andere beroepen	0	0.0	20	11.0	20	100.0

9.3 Percepties van ouders en verzorgers over kinderarbeid

Gedurende het onderzoek zijn niet slechts de ouders en verzorgers, maar ook de best geïnformeerde persoon in het huishouden ondervraagd over hun perceptie met betrekking tot het werkende kind.

Tabel 9.15 toont dat 59 procent van de kinderen in kinderarbeid geen problemen heeft gehad gerelateerd aan hun werk. In het geval waar er wel problemen waren, was dat meer bij jongens dan bij meisjes. Volgens de ouders/verzorgers waren extreme vermoeidheid (11 procent), ongeluk, ziekte en zwakke gezondheid (5.8 procent) de meeste problemen bij hun kinderen, veroorzaakt door het werk.

Tabel 9.15: Ouders/verzorgers van kinderen in kinderarbeid naar de problemen als gevolg van het werk

PROBLEMEN ALS GEVOLG VAN WERK	JONGENS		MEISJES		AANTAL KINDEREN IN KINDERARBEID	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	1 655	68.1	606	24.9	2 261	93.0
Verwondingen, ziekte of slechte gezondheid	99	4.1	42	1.7	141	5.8
Slechte schoolresultaten	69	2.8	43	1.8	112	4.6
Fysieke/lichamelijke pesterij	19	0.8	0	0.0	19	0.8
Erge vermoeidheid	207	8.5	61	2.5	268	11.0
Geen speeltijd	81	3.3	22	0.9	103	4.2
Geen tijd om naar school te gaan	75	3.1	20	0.8	95	3.9
Geen	1 062	43.7	374	15.4	1 436	59.0
Anders	43	1.8	44	1.8	87	3.6

Bij de huishoudens met kinderen in kinderarbeid gelooft 36.9 procent (n=897) dat kinderen die werken een vaardigheid leren. Een andere eenderde (30.7 procent) gelooft dat kinderwerk een aanvulling is op het gezinsinkomen. In economisch slechte tijden is het aannemelijk dat ouders hun kinderen stimuleren om bij te dragen in het gezinsinkomen. Zo een 17.8 procent van de respondenten is van mening dat kinderen moeten helpen in het familiebedrijf; de perceptie is dat het helpen in het familiebedrijf een manier is om vaardigheden aan te leren (Tabel 9.16).

Een ander interessant feit is dat jongens in het algemeen niet geïnteresseerd zijn in school of niet geloven dat de school belangrijk is voor hun toekomst, wat anders is in het geval van meisjes. Dit is de reden dat het drop-out percentage hoger is bij jongens en daarom meer meisjes dan jongens onderwijs volgen.

Tabel 9.16: Mening van ouders/verzorgers van kinderen in kinderarbeid over de redenen van werk

PERCEPTIE REDENEN VAN WERKEN	JONGENS		MEISJES		AANTAL KINDEREN IN CL	
	N	%	N	%	N	%
Totaal	1 469	78.0	415	22.0	1 884	77.5
Aanvulling op gezinsinkomen	620	83.1	126	16.9	746	30.7
Meehelpen betalen van familieschuld	57	57.6	42	42.4	99	4.1
Meehelpen in familiebedrijf	196	45.4	236	54.6	432	17.8
Aanleren van vaardigheden (vak)	616	68.7	281	31.3	897	36.9
Naar school gaan is niet nodig voor zijn/haar toekomst	99	100.0	0	0.0	99	4.1
Kan schoolgeld niet permitteren	142	86.6	22	13.4	164	6.7
Het kind heeft geen interesse in de school	268	100.0	0	0.0	268	11.0
Voorkomen dat het kind optrekt met slechte vrienden en/of het verkeerde pad kiest	253	92.7	20	7.3	273	11.2
Anders	173	78.6	47	21.4	220	9.0

Noot: Meerdere antwoorden mogelijk.

HOOFDSTUK 10

ONDERZOEKSBEVINDINGEN EN AANBEVELINGEN

Eén van de belangrijkste doelen van de SCLS was om basisgegevens te verzamelen over kinderarbeid in Suriname door middel van een huishoudonderzoek. Hieronder zijn de belangrijkste onderzoeksresultaten en aanbevelingen gepresenteerd.

10.1 Onderzoeksbevindingen

10.1.1 Kern karakteristieken

- De meeste kinderen beschikken over basisvoorzieningen zoals wonen in een eigen huis, toegang tot elektriciteit en waterleiding.
- Het percentage werkende kinderen in Suriname bedraagt 3.3 procent, waarvan twee keer zo veel jongens als meisjes.
- Kinderen van Marron, Hindostaanse of Gemengde afkomst zijn de drie etnische groepen met het hoogste percentage van werkende kinderen in de gemeten periode.
- Een klein percentage (2 procent) kinderen is op zoek naar werk, van wie bijna de helft van Marron afkomst is.
- Schoolbezoek is het hoogst voor kinderen in de leeftijdsgroep 6-13 jaar (verplicht onderwijs). In de leeftijdsgroep 14-17 jaar gaan er meer meisjes naar school dan jongens. Een oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat er in deze leeftijdsgroep meer schoolverlaters onder de jongens zijn dan onder de meisjes.
- In de rurale gebieden verrichten meisje vaker huishoudelijke taken dan jongens. Meisjes besteden hier gemiddeld dan ook een uur langer aan dan jongens.

10.1.2 Werkende kinderen

- Het hoogste aantal werkende kinderen woont in de urbane gebieden (Paramaribo en Wanica).
- De voornaamste industrieën waarin kinderen arbeid verrichten, zijn 'landbouw, bosbouw, jacht en visserij', 'huishoudens' en 'groothandel, detailhandel, restaurant en hotels' in een elementair beroep.
- Er zijn nauwelijks kinderen actief in niet-markt economische activiteiten en meisjes zijn meer betrokken bij dit soort activiteit dan jongens.

- ✍ Er zijn meer jongens dan meisjes in dienst werkzaam (als betaalde kracht), terwijl meisjes vaker werkzaam zijn als onbetaald familielid. Dit is ook te zien in de informatie over het type inkomen dat voor arbeid door kinderen wordt ontvangen, omdat meer dan de helft van de meisjes geen inkomen krijgt. Jongens verdienen veel meer dan meisjes.
- ✍ Onbetaalde kinderen die in het familiebedrijf werken, wonen meestal in rurale gebieden (landbouw en elementaire beroepen).
- ✍ Over het algemeen beschikken de meeste werkende kinderen wel over een inkomen. Meestal ontvangen ze wekelijks, op stukbasis of dagelijks hun loon. Kinderen besteden hun inkomen aan hun eigen persoonlijke uitgaven, maar geven ook wel hun gehele inkomen aan hun ouders, of het wordt gebruikt om te sparen. Redenen om te werken zijn vooral om bij te dragen aan het gezinsinkomen, om een vaardigheid te leren, of om mee te helpen in het familiebedrijf. Er zijn werkende kinderen, vooral in de rurale gebieden (14-17 jaar) die liever arbeid verrichten dan naar school gaan (niet geïnteresseerd).
- ✍ De meeste werkende kinderen gingen ook naar school gedurende de week voorafgaand aan het onderzoek. Desondanks scheen het werk, vooral voor werkende jongens (14-17 jaar), in gedrang te komen met het schoolbezoek, waardoor zij de school niet bezochten. De meeste werkende kinderen die niet schoolgaand zijn, werken meer dan 48 uur per week. Deze lange werktijden zouden de oorzaak kunnen zijn voor hun afwezigheid op school.
- ✍ De werkuren van kinderen vallen meestal overdag tussen 6:00 a.m. en 6:00 p.m. Dit geldt zeker voor de oudere kinderen tussen 14-17 jaar.
- ✍ Kinderen hebben zeer gevarieerde werkomgevingen, maar de meeste van hen werken in een gezinsonderkomen, zeker kinderen in de leeftijdsgroepen van 5 jaar en 6-13 jaar oud. Dit zijn relatief jonge werkende kinderen, van wie aangenomen kan worden dat zij onder ouderlijk toezicht staan; en dit is ook gereflecteerd in de resultaten.
- ✍ Werkende kinderen zijn primair van Hindostaanse, Marron of Gemengde origine.

10.1.3 Kinderarbeid

- ✍ Het kinderarbeidscijfer in de onderzochte districten van Suriname is 2.2 procent. Dit is lager dan het gemiddelde in Latijns-Amerika en ook van het Caribisch gebied waar het percentage 7.3 procent is.
- ✍ Kinderarbeiders zijn voornamelijk jongens, dit is ook het geval voor kinderen die toegestane arbeid verrichten.
- ✍ Kinderarbeiders zijn vooral van Hindostaanse of Marron afkomst.
- ✍ Vooral jongens (14-17 jaar) voeren gevaarlijke arbeid uit.
- ✍ Kinderen die kinderarbeid verrichten hebben vaak elementaire beroepen.

10.1.4 Onderwijs

- ✍ Schoolbezoek is hoger onder niet-werkende kinderen dan werkende kinderen. Drie van de vier werkende kinderen gaan naar school. Het hoogste percentage is voor kinderen in de leeftijdsgroep 6-13 jaar. Een vergelijking tussen jongens en meisjes toont dat meer meisjes de school bezoeken.
- ✍ Kinderen in gevaarlijk werk hebben relatief het laagste schoolbezoek percentage (67 procent) in vergelijking met andere werkende kinderen. Het schoolbezoek percentage is vooral laag onder werkende kinderen niet betrokken bij kinderarbeid in urbane gebieden (één op de vier werkende kinderen is niet in kinderarbeid).
- ✍ Uit dit onderzoek blijkt dat slechts niet-werkende kinderen de school nooit hebben bezocht.

- ✎ Drop-out is hoger onder werkende kinderen dan onder niet-werkende kinderen. Onder werkende jongens is het drop-out cijfer het hoogst en Nickerie heeft het hoogste drop-out percentage. De voornaamste reden dat werkende kinderen de school verlaten is hun gebrek aan interesse voor school en slecht kunnen leren.
- ✎ Werkende kinderen die de school niet bezoeken zijn veelal jongens in de leeftijdsgroep 14-17 jaar. Dit kan worden verklaard doordat deze kinderen niet vallen onder de leerplicht.
- ✎ Schoolbezoek van kinderen blijkt gerelateerd te zijn aan (hun) werk.

10.1.5 Andere relevante kenmerken van werkende kinderen

- ✎ Bijna één van de vier werkende kinderen heeft geen inkomen, vooral de meisjes.
- ✎ Het maandelijkse inkomen van de meeste werkende kinderen is minder dan de SRD. 400.
- ✎ Ongeveer één van de vijf huishoudens met werkende kinderen heeft schulden.
- ✎ Vooral jongens zijn blootgesteld aan gezondheidsgevaaren (landbouw, bosbouw, jacht en visserij en in de bouw) in vergelijking met meisjes (huishoudelijk werk).
- ✎ De twee meest gevaarlijke zaken van een ongezonde werkomgeving zijn gevaarlijke substanties, stoffen en processen plus overmatige geluidsoverlast of trillingen. Zeker jongens in de leeftijdsklasse 14-17 jaar lopen groot risico (bouw en huishoudelijk werk). En vooral deze jongens van 14-17 jaar oud werken in de landbouw, bosbouw, jacht en visserij en in de bouw en zijn daardoor onderhevig aan het verrichten van arbeid in gevaarlijke omgevingen.
- ✎ Bijna een vijfde van de werkende kinderen heeft een ongeluk gerapporteerd. Jongens hebben meer ongelukken of verwondingen als gevolg van hun werk dan meisjes. De industrieën met de meest gerapporteerde ongelukken zijn landbouw, bosbouw, jacht en visserij, huishoudelijk werk en groothandel, detailhandel, restaurant en hotels, terwijl elementaire beroepen de meeste gerapporteerde ongelukken telt.
- ✎ Slechts werkende kinderen in de leeftijdsgroep van 14-17 jaar hebben medische voorzieningen (fabricage, bouw en groothandel).
- ✎ De belangrijkste reden waarom ouders of verzorgers hun kinderen arbeid laten verrichten is, om ze een vaardigheid te leren, bij te dragen aan het gezinsinkomen of om mee te helpen in het familiebedrijf.

10.2 Beperkingen van de SCLS 2017

- ✎ Slechts acht districten van de kustvlakte, ongeveer 85 procent van de populatie, zijn onderzocht.
- ✎ De resultaten van de afwijkingen in de leeftijd en klasniveau en zittenblijvers in het schoolsysteem konden niet worden achterhaald, als gevolg van inconsistenties in de datacollectie die betrekking had op het klasniveau van de huishoudleden. Dit was vooral het geval voor diegenen die op GLO niveau naar school gaan.
- ✎ Als gevolg van afgeronde resultaten in sommige tabellen kunnen de totaalcijfers marginaal afwijken.

10.3 Aanbevelingen

10.3.1 Conceptuele en methodologische aanbevelingen

- ✍ De kwaliteit van de survey data kan worden verbeterd door het vereenvoudigen en inkorten van de lengte van het SCLS vragenformulier.
- ✍ Vergroot het aantal enumeratie gebieden (EA's) voor verbetering van de steekproefregistratie en selectie.
- ✍ Verbeter de nauwkeurigheid van de huishoudregistratie door het gebruik van de GPS technologie.
- ✍ Onderzoek voorgaande studies over kinderarbeid in de districten Brokopondo en Sipaliwini en identificeer zo de mogelijkheden voor het meenemen van deze districten in toekomstige SCLS surveys.

10.3.2 Onderzoek naar kinderarbeid in de toekomst

- ✍ Voeg modulaire kinderarbeidsstudies toe in nationale huishoudonderzoeken om sleutelfactoren met betrekking tot kinderarbeid te monitoren.
- ✍ Een studie naar het psychologisch effect van kinderarbeid op werkende kinderen. Nu is de SCLS vooral gericht op educatieve factoren en de werkomstandigheden van kinderarbeid.
- ✍ Een nadere analyse van de SCLS door middel van een bredere definitie van kinderarbeid, die ook de onbetaalde huishoudelijke arbeid omvat (algemeen productie raamwerk).
- ✍ Een studie naar de ouders/verzorgers van kindarbeiders om meer inzicht te verkrijgen in de overwegingen, geschiedenis (ook een 'slachtoffer'), enz.

10.3.3 Nationaal antwoord op kinderarbeid

- ✍ Een interdisciplinaire aanpak van kinderarbeid met daarbij betrokken het Ministerie van Arbeid, het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (OW&C), Sociale Zaken & Volkshuisvesting, Justitie en Politie en de publieke samenleving. De Ministeries van Arbeid en OW&C zijn momenteel bezig om nieuwe wetgeving met betrekking tot arbeid en leerplicht voor te bereiden.
- ✍ Het actualiseren en uitvoeren van een Nationaal Plan voor de uitbanning van kinderarbeid.
- ✍ Het instellen van een ombudspersoon (een onafhankelijke instantie), die tevens kan dienen als een centrale hotline voor kinderarbeid en monitoring systeem.
- ✍ Het algemene bewustzijn over kinderarbeid (de uitwerking daarvan) en de ontwikkeling van informatiecampagnes en trainingen voor de gehele samenleving, en specifiek voor ouders of verzorgers van werkende kinderen.

REFERENTIES

- Algemeen Bureau voor de Statistiek. 2017. Statistical Yearbook 2015/2016. Afdeling Sociaal-Culturele Statistieken. Suriname in cijfers no. 327/2017-01 (Paramaribo).
- Bruce, M. 2017, 10 aug. "Beleid voor aanpak probleem hangjongeren", in De Ware Tijd.
- Buddingh, H. 2012. De geschiedenis van Suriname (Amsterdam, Nieuw Amsterdam/NRC).
- Cairo, I. 2017, 10 aug. "Bestrijding kinderarbeid weer op agenda", in De Ware Tijd.
- Central Bank of Suriname. 2017. Suriname Country Profile. Economic and Financial data (Statistics Department). Available at: <https://www.cbvs.sr/statistieken/macro-economische-statistieken/suriname-country-profile> [28 July 2017].
- De Abreu-Kisoensingh, A.; Sobhie, R.; Dekkers, G. 2016. Huishoudens in Suriname: een analyse van de woonsituatie gebaseerd op de resultaten van Census 2004 en Census 2012. Mozaïek van het Surinaamse volk. Volkstellingen in demografisch, economisch en sociaal perspectief (J. Menke, Eds.) (Paramaribo, ABS and IGSR), pp. 250-274.
- General Bureau of Statistics. 2015. Selected Gender Statistics. Wetenschappelijk Onderzoek & Planning. Suriname in Cijfers no. 318-2015/08 (Paramaribo).
- Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no.116), gelijk zij luidt na de daarin aangebrachte wijziging bij S.B. 1992 no. 38. Available at: http://dna.sr/media/18316/grondwet_suriname.pdf [14 September 2017].
- Heemskerk, M.; Duijves, C. 2012. Child labour in the small-scale gold mining industry in Suriname. Task Order I, Task III: In-country mixed-methods research and data collection. (Calverton, MD 20707, ICF Macro, Inc.). Available at: <https://www.dol.gov/ilab/reports/pdf/2012CLGoldMiningSuriname.pdf> [14 September 2017].
- IMWO. 2013. Project Child Labour: Evaluation study of child labour in Suriname 2001-2011 (Paramaribo (unpublished)).
- ILO IPEC (International Programme on the Elimination of Child Labour). 2017. Methodology of the Global estimates of Child Labour, 2012-2016 (Geneva) Available at: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipec/documents/publication/wcms_586125.pdf [12 January 2018].
- International Labour Organization. 2016. ILO Instruments Concerning the Rights of the Child (ILO, Office for the Caribbean).
- Keenswijk-Fung A Loi, J.; Nankoe, M.; Sobhie, R. 2016. Werkgelegenheid in Suriname van 2004 tot 2012. Mozaïek van het Surinaamse volk. Volkstellingen in demografisch, economisch en *sociaal perspectief* (J. Menke Eds.) (Paramaribo, ABS and IGSR), pp. 328-355.

- Lambert, F. K.; Schalkwijk, J. M. W.; Ritfeld, E. J. 2016. Binnenlandse en buitenlandse migratiepatronen 2004-2012. Mozaïek van het Surinaamse volk. Volkstellingen in demografisch, economisch en sociaal perspectief (J. Menke, Eds.) (Paramaribo, ABS and IGSR), pp. 127-151.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken. 2016. Demografische data Suriname 2015. Een publicatie van de afdeling Demografische statistieken van het Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB). No.17. (Paramaribo).
- Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. 2017. Onderwijsdata: aantal leerlingen per schoolniveau 2010-2016, overzicht slagingsresultaten GLO6 en VOJ (MULO) en drop-out zitters en overgangers GLO en VOJ 2010-2014 (Afdeling Onderzoek en Planning).
- Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. 2017. Ontwerpbegroting 2017 De Nationale Assemblée (DNA) van Suriname. Available at: <http://dna.sr/wetgeving/ontwerpwetten-bij-dna/goedgekeurd/ontwerpbegroting-2017-ministerie-van-onderwijs-wetenschap-en-cultuur/> [27 September 2017].
- Ministry of Social Affairs and Housing & Bureau of Statistics. 2013. Suriname Multiple Indicator Cluster Survey 2010, Final Report (Paramaribo).
- Piroe, G. 2016. Gids Arbeidswetgeving Suriname, z.u. Second edition (Paramaribo).
- Schalkwijk, J. 2016. Onderwijs in Suriname: een analyse van de censusresultaten 2004 en 2012. Mozaïek van het Surinaamse volk. Volkstellingen in demografisch, economisch en sociaal perspectief (J. Menke Eds.) (Paramaribo, ABS and IGSR), pp. 231-248.
- Schalkwijk, M.; van der Berg, W. 2002. Suriname the situation of children in mining, agriculture and other worst forms of child labour: A rapid assessment (Port of Spain, International Labour Office). Available at http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---americas/---ro-lima/---sro-port_of_spain/documents/publication/wcms_308987.pdf [14 September 2017].
- Sno, I.; Ritfeld, E. 2016. Demografie: natuurlijke groei van de bevolking. Mozaïek van het Surinaamse volk. Volkstellingen in demografisch, economisch en sociaal perspectief (J. Menke Eds.) (Paramaribo, ABS and IGSR), pp. 76-104.
- Stichting Planbureau Suriname. 2017. Suriname binnen de wereldeconomie. Halfjaarlijks verslag. Available at: <http://www.planningofficesuriname.com/wp-content/uploads/2017/06/Suriname-binnen-de-wereldeconomie-juni17.pdf> [7 September 2017].
- The Next Generation – A Movement. 2017. Bescherm onze kinderen – stop kinderarbeid op het wegdek. Available at: <https://www.change.org/p/the-next-generation-a-movement-for-a-better-suriname-bescherm-onze-kinderen-stop-kinderarbeid-op-het-wegdek> [14 September 2017].
- United States Department of Labor. 2016. 2015 Findings on the Worst Forms of Child Labor (Bureau of International Labor Affairs). Available at: <https://www.dol.gov/sites/default/files/documents/ilab/reports/child-labor/findings/2015TDA.pdf> [14 September 2017]
- UNESCO Institute of Statistics. 2017. Statistical information of Suriname. Available at: <http://uis.unesco.org/country/SR> [11 September 2017].

BIJLAGEN

BIJLAGE I

SURINAME ONDERZOEK NAAR KINDERACTIVITEITEN 2017

SURINAME ONDERZOEK NAAR KINDERACTIVITEITEN 2017 (Enquêteer het best geïnformeerde lid van het huishouden)

CONFIDENTIEEL: Alle verzamelde informatie in dit onderzoek is strikt vertrouwelijk en zal alleen worden gebruikt voor statistische doeleinden.

ALGEMENE INFORMATIE				
HH1. DISTRICT				
1	Paramaribo	5	Saramacca	
2	Wanica	6	Commewijne	
3	Nickerie	7	Marowijne	
4	Coronie	8	Para	
HH2. WOONPLAATS:	HH3. ADRES:	HH4. CLUSTERNUMMER (PA#):	HH6. HUISHOUD SERIENUMMER:	HH7.
Urbaan 1		HH5. Ressort:		Gebouw-
Ruraal 2				serienr.:
ENQUETEURS BEZOEKEN (MAXIMAAL 3 BEZOEKEN INDIEN RESPONDENT NIET BEREIKBAAR IS)				
	1	2	3	
HH8. Datum				
HH9. Naam enquêteur				
HH10. Naam supervisor				
HH11. Volgend bezoek				

LAATSTE BEZOEK

HH12. Dag/ Maand/ Jaar:

HH13. Resultaat van de huishoudenquête*

1	Afgerond	6	Huis onbewoond/geen huis op adres
2	Geen huishoud lid of geen bekwaam huishoud lid thuis tijdens bezoek	7	Huis vernietigd/beschadigd
3	Huishouden afwezig voor langere periode	8	Huis niet gevonden
4	Uitgesteld	9	Anders (specificeer):
5	Weigering		

VOORWAARDEN VOOR DEELNAME

HH14. Totaal aantal huishoudleden:

HH15. Aantal kinderen (5-17 jaar):

HH16. Starttijd enquête: ____ uur: ____ minuten   ____ uur: ____ minuten   ____ uur: ____ minuten

HH17. Eindtijd enquête: ____ uur: ____ minuten   ____ uur: ____ minuten   ____ uur: ____ minuten

HH18. Meerdere enquêteformulieren gebruikt: Aantal .....

DEEL 1: VRAGEN T.B.V. VOLWASSENEN – HUISHOUDSAMENSTELLING EN KENMERKEN VAN ALLE HH LEDEN												
SECTIE I												
Persoons- nummer in het huis- houden	Kunt u de namen opnoemen van elke persoon die hier woont, te beginnen bij het hoofd van het huishou- den?	Welk lid van het huishouden heeft informatie verschaf over het huishouden (Schrijf het persoonsnr. Van A1 op)	Wat is de relatie van (Vnaam) tot het hoofd van het huishouden? 1. Hoofd huishouden 2. Echtgeno(o)t(e)/ Concubine 3. Zoon/Dochter 4. Broer/Zuster 5. Schoondochter/ schoonzoon 6. Kleinkind 7. Nicht/neef 8. Stiefkind/ pleegkind 9. Ouders/ schoonouders 10. Inwonende dienst 11. Ander familielid 12. Geen familielid 97. Weet niet	Wat is het geslacht van elk HH lid? 1. Man 2. Vrouw	Tot welke etnische groep behoort (Vnaam)? (Vraag elk HH lid) 1. Blank 2. Chinees 3. Creool 4. Gemengd 5. Hindostaan 6. Inheems 7. Javaan 8. Marron 9. Anders, nl...	Hoe oud was (Vnaam) bij zijn/ haar laatste verjaardag? (Noteer volledige jaren)	Geef met het cijfer "1" aan of de persoon zit in de leeftijds- groep 5-17 jaar en "0" voor "anders"	Wat is (Vnaam) zijn/haar burgerlijke staat? (alleen voor personen van 12 jaar en ouder) 1. Alleenstaand en is nooit getrouwd 2. Getrouwd 3. Getrouwd maar woont gescheiden 4. Polygaam 5. Concubinaat 6. Gescheiden 7. Weduw(e) (naar)	Voor alle HH leden Noteer het persoonsnummer van (Vnaam). (Noteer "99" indien Afwezig of Niet van toepassing) Samenwo- nende partner (Indien toepasbaar en hij/zij aanwezig is in het HH)	Natuurlijke Moeder (indien zij aanwezig is in het HH)	Natuurlijke Vader (indien hij aanwezig is in het HH)	
A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	
01												
02												
03												
04												
05												
06												
07												
08												

NOOT: VANAF SECTIE II WORDT INGEVULD PER RIJ DOOR TE STARTEN MET PERSOONSNR. 01 VAN A1 ENZOVVOORTS.

Voor de instructies over de verwijzingen, zie de handleiding.

SECTIE II		ONDERWIJSSTATUS VAN ALLE HUISHOUDLEDEN VANAF 5 JAAR										Ga naar vraag		
PERSOONSNUMMER A1 →														
NAAM HUISHOUDLID →														
LEEFTIJD HUISHOUDLID →														
A13. Kan (Vnaam) een korte eenvoudige zin lezen of schrijven in een taal?														
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
A14. Heeft (Vnaam) dit jaar de school (inclusief kleuterschool) bezocht?														
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A15
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	A20
A15. Op welk schoolniveau en in welke klas/jaar zit (Vnaam) gedurende dit schooljaar? Onderwijs:(O) – Klas/Jaar:(K)														
1	Kleuterschool	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Lagere school	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Basis Speciaal Onderwijs (MLK, ZMLK, MYTHYL)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	VOJ (MULO, LBGO, LTS, SMO)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	VOS (HAVO, VWO, IMEO, NATIN)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Voortgezet Speciaal Onderwijs (SOGK, Kennedy, Matokoe)	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	HBO/Universitair	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Anders, niet regulier	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
97	Weet niet	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97

A16. Hoe oud was (Vnaam) toen hij/zij naar de lagere school ging? (Als A15=1 schrijf '99') (Leeftijd in afgeronde jaren)												
A17. Heeft (Vnaam) enkele schooldagen gemist de vorige week?												
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A18
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	A26
A18. Hoeveel schooldagen heeft (Vnaam) gemist de vorige week? <i>(Schrijf het aantal dagen op)</i>												
A19. Waarom heeft (Vnaam) schooldagen gemist de vorige week? (Lees elke antwoordoptie en omcirkel maximaal 2 opties)												
1	Schoolvakantie periode	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A26
2	Leerkracht was afwezig	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3	Slechte weeromstandigheden	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
4	Helpen in familiebedrijf	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
5	Thuis helpen met huishoudelijk taken	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
6	Werken buiten het familie bedrijf	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
7	Ziekte/ Verwonding/ Beperking (Handicap)	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
8	Anders, nl...	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
Anders (specificeer):												

PERSOONSNUMMER A1 →													Ga naar vraag	
NAAM HUISHOUDLID →														
LEEFTIJD HUISHOUDLID →														
A20. Heeft (Vnaam) ooit de school bezocht?														
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A22
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	A21
A21. Wat is/ Wat was de voornaamste reden dat (Vnaam) nooit de school heeft bezocht? (Lees elke optie en omcirkel de meest geschikte optie.)														
1	Te jong	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A26
2	Lichamelijk en/of geestelijke beperking/ziekte	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3	Geen school/school te ver	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
4	Kan de school niet betalen	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
5	De familie heeft scholing verboden	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
6	Niet geïnteresseerd in de school	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
7	Onderwijs wordt niet beschouwd als waardevol	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
8	Binnenlandse oorlog	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
9	Een vak leren	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	
10	Werken voor geld	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	
11	Onbetaald werken in een familiebedrijf	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	
12	Thuis helpen met huishoudelijk werk	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	
13	Anders, nl...	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	
Anders (specificeer):														

A22. Wat is de hoogst genoten opleiding (schoolniveau) en klas/jaar die (Vnaam) heeft bereikt? Onderwijs: (O) – Klas/Jaar: (K)																		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K
1	Kleuterschool	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A23
2	Lagere school	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3	Basis Speciaal Onderwijs (MLK, ZMLK, MYTHYL)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
4	VOJ (MULO, LBGO, LTS, SMO)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
5	VOS (HAVO, VWO, IMEAO, NATIN)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
6	Voortgezet Speciaal Onderwijs (SOGK, Kennedy, Matookoe)	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
7	HBO/Universitair	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
8	Anders, niet regulier	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
97	Weet niet	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	

A23. Hoe oud was (Vnaam) toen hij/zij voor het eerst naar de lagere school ging? (Als A22=1 schrijf '99') (Leeftijd in afgeronde jaren)	

A24. Weet u nog hoe oud (Vnaam) was toen hij/zij stopte om naar school te gaan? (Leeftijd in afgeronde jaren)	

PERSOONSNUMMER A1 →																		
NAAM HUISHOUDLID →																		
LEEFTIJD HUISHOUDLID →																		
A25. Waarom gaat (Vnaam) niet meer naar school? (Omcirkel de meest belangrijke optie)																		
1	Verplicht onderwijs afgerond	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Te oud voor de school	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Beperking / ziekte	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

4	Geen school/school te ver	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Kan school niet betalen	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Familie heeft onderwijs niet toegestaan	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Slecht om te leren/geen interesse in de school	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Onderwijs wordt niet belangrijk geacht (waardevol)	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	Pesterij	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	Binnenlandse oorlog	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	Gedragsproblemen	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	Om een vak te leren	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	Om betaalt werk te verrichten als werknemer of (als (on/betaalt werker) in familiebedrijf/boerderij	13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	Te helpen in het huishouden	14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	Anders, nl...	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Anders (specificeer):										

SECTIE III		ECONOMISCHE STATUS HUISHOUDLEDEN (5 JAAR EN OUDER) GEDURENDE DE AFGELOPEN 7 DAGEN									
PERSOONSNUMMER A1 →											
NAAM HUISHOUDLID →											
LEEFTIJD HUISHOUDLID →											
A. WERK											
A26. Heeft (Vnaam) de afgelopen 7 dagen voor tenminste 1 uur, één of ander werk verricht? (Als werknemer, zelfstandige ondernemer, werkgever of onbetaalde familie-arbeider)											
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A29
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	A27

A27. Welke van de volgende activiteiten heeft (Vnaam) verricht? (Lees elk van de volgende vragen totdat het eerste bevestigend antwoord is ontvangen)	Als 1 of meerdere 'JA' is geantwoord → A29												Bij allen 'NEE' geantwoord → A28											
	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
(a) Het hebben van één of andere business, klein of groot, voor zichzelf of met één of meerdere partners?																								
Voorbeeld: Verkopen van spullen, maken van producten/ diensten voor de verkoop, repareren van voorwerpen, letten op auto's, kapster, crèche, taxi of chauffeur, advocaat of arts, toneel/ zang, barber etc.	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
(b) Het doen van werk voor loon, salaris, commissie of betaling in natura (excl. huishoudelijk werk)?																								
Voorbeeld: een reguliere baan, contractarbeid, tijdelijk of stuk werk tegen betaling, werk in ruil voor voedsel en huisvesting. Type werk: bartender, restaurant medewerker, wachter, schroot verzamelaar, commerciële sekswerker, etc.	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
(c) Het werken als huishoudelijke hulp voor loon, salaris of betaling in natura?																								
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2

(d) Het onbetaald helpen in een familiebedrijf (Het normaal huishoudelijk werk niet meegerekend).	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
	Voorbeelden: helpen verkopen, maken van goederen/voorwerpen voor de verkoop of ruil, doen van de boekhouding, schoonmaak van het bedrijf, etc.													
(e) Het zelfstandig verrichten van werkzaamheden op zijn/haar eigen stuk land of die van het huishouden, boerderij, tuin, of helpen bij het onderhouden van planten of het verzorgen van dieren op de boerderij van het huishouden?	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
	Voorbeelden: ploegen, oogsten, het verzorgen van het vee.													
(f) Het doen van constructie- of grote herstelwerkzaamheden aan het huis, perceel of bedrijf door uzelf of leden van het huishouden?	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
(g) Het vangen van vis, garnalen, wilde dieren of ander voedsel voor de verkoop of voor eigen gebruik?	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
(h) Het halen van water of verzamelen van brandhout voor het huishouden?	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
(i) Het produceren van elk ander goed voor huishoudelijk gebruik? <i>Voorbeelden: Kleding, inboedel, aardewerk etc.</i>	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2

PERSOONSNUMMER A1 →											Ga naar vraag
NNAAM HUISHOUDLID →											
ALEEFTIJD HUISHOUDLID →											
A28. Ondanks dat (Vnaam) geen van deze activiteiten in de afgelopen 7 dagen heeft verricht, heeft hij/zij een baan, een business of andere economische of landbouwactiviteit die hij/zij zeker weer zal oppakken?											
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A29
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	A47
A29. Kunt u een beschrijving geven van het belangrijkste werk dat (Vnaam) verricht? B.v. sjouwen van stenen; oogsten van landbouwgewassen; etc. ("Belangrijkste werk" verwijst naar het werk waarvan de meeste tijd wordt besteed gedurende de week.) Vul de onderstaande vakjes in of schrijf op '97' indien de respondent aangeeft 'weet niet'.											
Beroep											
BEROEPSCODE (Niet invullen)											
A30. Beschrijf kort de belangrijkste activiteit waaraan (Vnaam) voor een heel groot deel van de tijd gewerkt heeft zoals geproduceerde goederen en geleverde diensten.											
Activiteit/Type											
INDUSTRIE CODE (Niet invullen)											
A31. Waar heeft (Vnaam) de afgelopen 7 dagen zijn/haar hoofdbaan uitgevoerd? (Lees de antwoorden voor. 1 antwoord mogelijk.)											
1	Bij (zijn/haar) familie thuis	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	Bij de klant thuis	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3	Kantoor	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
4	Bedrijf/ Atelier	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
5	Boerderij/ tuin	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
6	Bouwplaats	6	6	6	6	6	6	6	6	6	

7	Mijn-/goudveld	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Winkel/restaurant/hotel	8	8	8	8	8	8	8	8
9	Verschillende plaatsen (mobiel)	9	9	9	9	9	9	9	9
10	Vaste standplaats, langs de straat/ op de markt	10	10	10	10	10	10	10	10
11	Vijver/meer/rivier	11	11	11	11	11	11	11	11
12	Anders, nl...	12	12	12	12	12	12	12	12
Anders (specificeer):									
A32. Welke van de volgende antwoorden beschrijven het best de positie/werksituatie van (Vnaam)'s hoofd baan, gedurende de afgelopen 7 dagen? (Lees de antwoorden voor)									
1	Werknemer	1	1	1	1	1	1	1	A33
2	Zelfstandige ondernemer zonder personeel	2	2	2	2	2	2	2	A36
3	Werkgever met personeel	3	3	3	3	3	3	3	
4	Lid van een productie/ agrarische coöperatie	4	4	4	4	4	4	4	
5	Onbetaald familie-arbeider/ werker	5	5	5	5	5	5	5	A38

PERSOONSNUMMER A1 →		Ga naar vraag							
NAAM HUISHOUDLID →									
LEEFTIJD HUISHOUDLID →									
A33. Werkt (Vnaam) op basis van									
1	een schriftelijk contract (arbeidsovereenkomst)	1	1	1	1	1	1	1	1
2	een mondelinge afspraak	2	2	2	2	2	2	2	2
97	weet niet	97	97	97	97	97	97	97	97

A34. Is (Vnaam)'s contract (overeenkomst) of afspraak												
1	voor een bepaalde tijd	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A35
2	voor een onbepaalde tijd	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	A36
97	weet niet	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	
A35. Wat is de duur van (Vnaam)'s contract (overeenkomst) of afspraak?												
1	Minder dan 12 maanden	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	12 tot 36 maanden	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3	Meer dan 36 maanden	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
97	weet niet	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	
A36. Wat is het gemiddeld maandelijks netto-inkomen van (Vnaam) zijn/haar hoofdbaan? (in SRD)												
1	1 - < 400	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	400 - < 800	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3	800 - < 1.500	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
4	1.500 - < 3.000	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
5	3.000 - < 5.000	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
6	5.000 - < 10.000	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
7	≥ 10.000	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
8	Inkomen in natura	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
97	Weet niet	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97	
98	Weigering	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98	

A37. Welke andere voorzieningen geniet (Vnaam) van zijn/haar hoofdbaan? (Lees elk van de volgende opties voor en omcirkel wat van toepassing is; meerdere antwoorden mogelijk). **Als A32 = 2,3 of 4 omcirkel '99'.**

1	Wekelijkse rustdagen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Medische kosten	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Schoolkosten	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Hulp bij scholing	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Betaald ziekteverlof	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Jaarlijkse vakantie	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Gratis/ gesubsidieerde huisvesting	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Eten/ maaltijd	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	Betaald verlof	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	Kleding	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	Vervoer	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	Niets	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	Anders, nl...	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
99	NVT	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99

Anders (specificeer):

A38. Naast (Vnaam) 's hoofdbaan, heeft (Vnaam) gedurende de afgelopen 7 dagen nog enig ander werk gedaan (bijbaan)?

1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

PERSOONSNUMMER A1 →															Ga naar vraag
NAAM HUISHOUDLID →															
LEEFTIJD HUISHOUDLID →															
A39. Voor elke dag dat (Vnaam) gedurende de afgelopen 7 dagen heeft gewerkt, hoeveel uren heeft hij/zij gewerkt?	H	A	H	A	H	A	H	A	H	A	H	A	H	A	H
Hoofdbaan: (H) & Andere: (A)															
1 Maandag															
2 Dinsdag															
3 Woensdag															
4 Donderdag															
5 Vrijdag															
6 Zaterdag															
7 Zondag															
TOTAAL															
A40. Hoe oud was (Vnaam) toen hij/zij voor het eerst begon te werken?															A41
(Als werknemer, eigen ondernemer, werkgever of onbetaalde familie-arbeider)															
(volle jaren noteren)															

**Kinderen en werk. Bestemd voor alle kinderen (5-17 jaar) ALLEEN
Indien A26=1, A27=1 of A28=1**

[illegible]

5	Boerderij/ tuin	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Bouwplaats	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Mijn-/goudveld	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Winkel/ kiosk/ restaurant/ hotel	8	8	8	8	8	8	8	8
9	Verschillende plaatsen (mobiel)	9	9	9	9	9	9	9	9
10	Vaste standplaats, langs de straat/ op de markt	10	10	10	10	10	10	10	10
11	Vijver/ meer/ rivier	11	11	11	11	11	11	11	11
12	Anders, nl...	12	12	12	12	12	12	12	12
Anders (specificeer):									
A4.3. Wat was de wijze van betaling bij de laatste betalingstermijn?									
1	Stuk werk	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Per uur	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Dagelijks	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Wekelijks	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Maandelijks	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Bij afronden van het werk	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Anders, nl...	7	7	7	7	7	7	7	7
Anders (specificeer):									

PERSOONSNUMMER A1 →		Ga naar vraag									
NAAM HUISHOUDLID →											
LEEFTIJD HUISHOUDLID →											
A44. Wat is (Vnaam)'s gemiddeld maandelijks netto-inkomen van zijn/haar belangrijkste werk? (in SRD)											
1	1 - < 400	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	400 - < 800	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	800 - < 1500	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	1.500 - < 3.000	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	3.000 - < 5.000	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	5.000 - < 10.000	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	≥ 10.000	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Inkomen in natura	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
97	Weet niet	97	97	97	97	97	97	97	97	97	97
98	Weigering	98	98	98	98	98	98	98	98	98	98
A45. Wat doet (Vnaam) meestal met het geld dat hij/ zij ontvangt van zijn/haar werk? (Meerdere antwoorden mogelijk)											
1	Geeft alles of een deel van het geld aan mijn ouders/ verzorgers.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Geeft alles of een deel van het geld aan vriend/ vriendin.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Werkgever geeft alles of een deel van het geld aan mijn ouders/ verzorgers.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Betalen van mijn schoolgeld.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Kopen van schoolspullen.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Kopen van spullen voor het huishouden.	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Kopen van spullen voor mezelf.	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7

A50

B. WERKZOEKEND voor kinderen 10-17 jaar ALLEEN. Indien A28=2 'NEE'

PERSOONSNUMMER A1 →												Ga naar vraag		
NAAM HUISHOUDLID →														
LEEFTIJD HUISHOUDLID →														
A47. Zocht (Vnaam) naar werk de afgelopen 7 dagen? (Als werknemer, werkgever of zelfstandige die zijn eigen business/bedrijf wil beginnen)														
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A49
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	A48
A48. Wilde (Vnaam) werken gedurende de afgelopen 7 dagen?														
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A49
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	A56
A49. Was (Vnaam) de afgelopen 7 dagen beschikbaar om te werken, indien het hem/haar werd aangeboden?														
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A56
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	

Sectie IV		ARBEIDSSITUATIE VAN (WERKGELEGENHEID STATUS) ALLE HUISHOUDLEDEN (VAN 5 JAAR EN OUDER) GEDURENDE DE LAATSTE 12 MAANDEN												
PERSOONSNUMMER A1 →												Ga naar vraag		
NAAM HUISHOUDLID →														
LEEFTIJD HUISHOUDLID →														
A50. Is het werk dat is aangegeven in A29, A30 en A32 (Vnaam)'s hoofdbaan gedurende de afgelopen 12 maanden? (Als werknemer, zelfstandige ondernemer, werkgever of onbetaald familie-arbeider)														
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A55
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	A51

A51. Heeft (Vnaam) zich bezig gehouden met enig werk gedurende de afgelopen 12 maanden? (Als werknemer, zelfstandige, werkgever of onbetaalde familie-arbeider)										
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	A52
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	A56

A52. Kunt u een beschrijving geven van het belangrijkste werk die (Vnaam) de afgelopen 12 maanden heeft verricht? Bv. stenen sjouwen; oogsten van landbouwgewassen; etc. ("belangrijkste werk" verwijst naar het werk waaraan (Vnaam) de meeste tijd heeft besteed gedurende het jaar). Vul de onderstaande vakjes in of schrijf op '97' indien de respondent aangeeft 'weet niet'.

A53. Beschrijf kort de belangrijkste activiteit waaraan (Vnaam) voor een heel groot deel van de tijd aan gewerkt heeft zoals goederen geproduceerd en diensten geleverd.										
Werk/baan										
BEROEPSCODE (Niet invullen)										
Activiteit/Type										
INDUSTRIE CODE (Niet invullen)										

A54. Welke van de volgende opties beschrijft het best de werksituatie van (Vnaam)'s hoofd baan in de afgelopen 12 maanden? (Lees de antwoorden voor)

1	Werknemer	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Zelfstandige ondernemer zonder personeel	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Werkgever met personeel	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Lid van een productie/agrarische coöperatie	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Onbetaald familie-arbeider	5	5	5	5	5	5	5	5	5

A55. Heeft (Vnaam) de afgelopen 12 maanden elke maand gewerkt? (Omcirkel: '1' voor 'JA' of '2' voor 'NEE', voor alle maanden)		Als leeftijd <18 jaar → A56													
1	Januari	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
2	Februari	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
3	Maart	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
4	April	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
5	Mei	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
6	Juni	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
7	Juli	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
8	Augustus	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
9	September	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
10	Oktober	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
11	November	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
12	December	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
TOTAAL aantal gewerkte maanden															

SECTIE V	HUISHOUDELIJKE TAKEN: ALLEEN OVER KINDEREN 5 – 17 JAAR											
SERIAL NUMBER IN A1 →	Ga naar vraag											
NAAAM HUISHOUDLID →												
LEEFTIJD HUISHOUDLID →												
A56. Gedurende de afgelopen 7 dagen, heeft (Vnaam) de volgende taken in het huishouden verricht? (Lees elk van de volgende opties voor en omcirkel: '1' voor 'JA' of '2' voor 'NEE')	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
(Meerdere antwoorden mogelijk)												

1	Boodschappen halen voor het huishouden	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	Als "JA" → A57	2
2	Repareren van huishoudelijk apparaat	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	Als alles is 'NEE' & het kind werkt (*) → A58	2
3	Koken	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		2
4	Schoonmaken van spullen/ huis	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		2
5	Wassen van kleren	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		2
6	Zorgen voor kinderen/ bejaarden/ zieken	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		2
7	Andere huishoudelijke taken (Specificeer)....	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		2
Anders (specificeer):																			
A57. Gedurende de afgelopen 7 dagen, hoeveel uren heeft (Vnaam) per dag deze taken verricht? (Noteer voor elke dag afzonderlijk)																			
1	Maandag																		
2	Dinsdag																		
3	Woensdag																		
4	Donderdag																		
5	Vrijdag																		
6	Zaterdag																		
7	Zondag																		
TOTAAL AANTAL UREN																			

(*) Werken → Als A26 = JA of A27 = JA of A28 = JA

SECTIE VI		ATTENTIE: SECTIE VI GELDT ALLEEN VOOR ZIJN DIE WERKEN (A26=JA OF A27=JA OF A28=JA) KINDEREN TUSSEN 5-17 JAAR (A9=1)									
PERCEPTIES/OBSERVATIES VAN OUDERS/ VERZORGERS OVER WERKENDE KINDEREN (5 – 17 JAAR)		Deze vragen dienen om de mening van ouders/verzorgers over werkende kinderen te beïnvloeden									
PERSOONSNUMMER A1 →											
NAAM HUISHOUDLID →											
LEEFTIJD HUISHOUDLID →											
A58. Wat denkt u dat momenteel het beste voor (Vnaam) is? (Lees de opties voor; 1 antwoord mogelijk)											
1	Werken voor een inkomen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Helpen met de familie business	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Helpen met de huishoudelijke taken	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Naar school gaan	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Anders, nl...	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Anders (specificeer):											
A59. Welke problemen komt (Vnaam) tegen als gevolg van zijn/ haar werk? (Lees de opties voor en omcirkel alle relevante)											
1	Verwondingen, ziekte of slechte gezondheid	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Slechte schoolresultaten	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Emotionele pesten (bang maken, uitschelden, beledigen)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Fysiek/ lichamelijke pesten (geslagen)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Seksueel misbruik/ molest	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Erge vermoeidheid	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Geen speeltijd	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Geen tijd om naar school te gaan	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	Geen	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	Anders, nl...	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Anders (specificeer):											

A60. Wat zijn de belangrijkste redenen om (Vnaam) te laten werken? (Geef de 3 meest belangrijke redenen aan)												
1	Aanvulling op gezinsinkomen	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Helpen mee betalen van de familieschuld	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Help mee in familiebedrijf	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Aanleren van vaardigheden (vak)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Naar school gaan is niet nodig voor zijn/haar toekomst	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Geen school/school is te ver	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Kan schoolgeld (en bijkomende kosten) niet permitteren	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Het kind is niet geïnteresseerd in de school	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	Tijdelijk vervangen van een persoon die momenteel niet kan werken	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	Voorkomen dat hij/zij optrekt met slechte vrienden en/of het verkeerde pad kiest	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	Anders, nl...	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Anders (specificeer):												

Ga naar deel 2 van het enquêteformulier. Dit gaat over huishoudkenmerken.

DEEL 2 HUISHOUDKENMERKEN
ENQUÊTEER HET MEEST BEKWAME LID VAN HET HUISHOUDEN

SECTIE VII		HUISVESTING EN HUISHOUDKENMERKEN	
B1. In welke type woning leeft het huishouden?			
1	Appartement	5	Onderkomen niet bedoeld om te wonen
2	Op zichzelf staande woning	6	Hut/barak
3	Deel van een op zichzelf staande woning	7	Anders (specificeer):
4	Mobielhuis (bijvoorbeeld tent of caravan)		

B2. Welke van de volgende antwoordopties is van toepassing op de woning? Lees de antwoordopties voor (1 antwoord mogelijk)					
1	Eigendom van een huishoud lid	4	Gesubsidieerd door de werkgever (dienst/bedrijfswoning)		
2	Mede-eigenaar	5	Gehuurd		
3	Kosteloos/gratis	6	Anders (specificeer):		
B3. Hoeveel kamers telt de woning?					
B4. Wat is de grootte van de woning in vierkante meters?					
1	Minder dan 20 m ²	4	70 tot 99 m ²		
2	20 tot 39 m ²	5	100 m ² of meer		
3	40 tot 69 m ²				
B5. Heeft het huishouden één van deze faciliteiten? (Omcirkel de juiste code voor elke faciliteit)					
1	Uitsluitend binnenshuis	1	Badkamer	Toilet	
2	Binnenshuis en wordt gedeeld	2			
3	Uitsluitend buitenshuis (op het erf)	3			
4	Buitenshuis en wordt gedeeld	4			
5	Zowel binnen- als buitenshuis	5			
6	Niet aanwezig	6			
B6. Wat is de voornaamste bron van energie?					
1	Hout/Houtskool	1	Koken	Koeling	Verlichting
2	Petroleum/Kerosine	2			
3	Gas	3			
4	Elektriciteit	4			
5	Zonne-energie	5			
6	Anders, ...	6			

Anders (specificeer):	
B7. Wat is de belangrijkste bron van drinkwater?	
1 Leidingwater in huis (SWM/NH)	1
2 Leidingwater op het erf (SWM/NH)	2
3 Watertruck	3
4 Oppervlakte water (rivier, kreek, meer, kanaal)	4
5 Openbare kraan/standpijp	5
6 Put	6
7 Boorgat met pomp/waterbron	7
8 Regenwater opvangen	8
9 Anders, nl...	9
Anders (specificeer):	
B8. Heeft u altijd hier gewoond? (district/plaats/land)	
1 Ja	Ga naar vraag B12
2 Nee	B9
B9. Waar heeft u (het huishouden) voor het laatst gewoond voordat u hier kwam wonen (district/plaats/land)?	
1 District:	CODES (niet invullen)
2 Woonplaats:	
3 Land:	
B10. In welk jaar bent u hier naartoe verhuisd?	

B11. Wat was de voornaamste reden om van woonplaats te veranderen?

1	Verandering van baan/overplaatsing	1
2	Vinden van een werk	2
3	Zoeken naar werk	3
4	Zoeken naar betere landbouwgrond	4
5	Studie (Scholing/training)	5
6	De afstand naar het werk	6
7	Huisvesting	7
8	Sociale/politieke problemen	8
9	Gezondheid	9
10	Anders, nl....	10

Anders (specificeer):

SECTIE VIII HUISHOUD SOCIO-ECONOMISCHE STATUS (KENMERKEN)

B12. Behoren enkele van deze bezittingen tot het huishouden? (Omcirkel: 'JA' of 'NEE' voor alle opties)

		Ja	Nee	Ga naar vraag
1	Auto	1	2	
2	Tractor	1	2	
3	Bromfiets/scooter	1	2	
4	Fiets	1	2	
5	Microwave (Magnetron)	1	2	
6	Televisie	1	2	
7	Strijkijzer	1	2	
8	DVD speler	1	2	

9	Wasmachine	1	2
10	Fornuis/ Oven/ Toaster	1	2
11	Vaatafwas machine (Dishwasher)	1	2
12	IJskast (Koelkast)	1	2
13	Computer/ Laptop/ Tablet	1	2
14	Naaimachine	1	2
15	Satelliet/Kabel TV	1	2
16	Telefoon (vaste aansluiting)	1	2
17	Mobiele telefoon/ smart phone	1	2
18	Radio	1	2
19	Airconditioner	1	2
20	Internetverbinding (ADSL/Wifi etc)	1	2
B13. Heeft dit huishouden één of andere vorm van vee, pluimvee of ander soort dieren?			
1	Ja	B14	
2	Nee	B15	
B14. Hoeveel van de volgende dieren heeft het huishouden in zijn bezit?			
1	Paarden/ezels	Weet niet	N.v.t./ geen
2	Koeien/stieren	97	99
3	Schapen/geiten	97	99
4	Varkens	97	99
5	Kippen/doksen	97	99
6	Anders (Specificeer):		

B15. Bezit één van de leden van dit huishouden een stuk land/grond? (hectaren)	
1 Ja	B16
2 Nee	B17
97 Weet niet	B17
B16. Hoeveel hectare land bezitten de leden van dit huishouden? (in hectaren)	
1 Landbouwgrond (in cultuur)	Hectaren:
2 Overig (specificeer):	
B17. Is het huishouden in problemen geraakt in de afgelopen 12 maanden? (nationale of internationale effecten)	
1 Ja	B18
2 Nee	B19
B18. Wat was het probleem? (Geef de meest belangrijke gebeurtenis aan)	
1 Natuurlijke ramp (droogte, overstromingen, hevige rukwinden, landverzakkingen, bosbranden)	
2 Epidemieën	
3 Sluiten van handelszaken als gevolg van de economische recessie (precaire situatie in het land)	
4 Dalende landbouwprizen	
5 Prijsinflatie	
6 Verhoogde tarieven van de nutsvoorzieningen	
7 Anders, nl...	
Anders (specificeer):	

B19. Heeft het huishouden een daling in het inkomen gehad, in de afgelopen 12 maanden, als gevolg van enkele van de volgende huishoud specifieke problemen? (Omcirkel: '1' voor 'JA' of '2' voor 'NEE') Antwoordopties voorlezen				Ja	Nee	Ga naar vraag
1	Verlies van werk/baan van 1 van de HH leden			1	2	Als 'JA' is geantwoord op 1 der opties (inclusief 'anders') → B20
2	Failliet raken van familiebedrijf			1	2	
3	Ziekte of een serieus ongeluk van een werkend HH lid			1	2	
4	Overlijden van een werkend HH lid			1	2	
5	In de steek gelaten door het hoofd van het HH			1	2	Indien 'NEE' op alle opties → B22
6	Huis/Bedrijf of eigendom is verbrand			1	2	
7	Criminele daad gedaan door een HH lid			1	2	
8	Grondkwestie (ruzie)			1	2	
9	Verlies van financiële steun of ontvangst van materiaal			1	2	
10	Dalende opbrengsten van eigen business/bedrijf			1	2	
11	Verlies van de oogst			1	2	
12	Verlies van vee			1	2	
13	Anders, nl...			1	2	
Anders (specificeer):						
B20. Heeft u nog steeds te kampen met 1 van deze problemen?						
1	Ja					B21
2	Nee					B22
B21. Hoe heeft het huishouden deze problemen kunnen aanpakken of hoe pakt het huishouden deze problemen aan? (Meerdere antwoorden mogelijk)						
1	Financiële bijstand van de overheid				Ja	Nee
2	Financiële bijstand van een NGO/ religieuze organisaties/lokale buurtorganisaties (CBO's)				1	2
3	Financiële bijstand van familie/ vrienden of				1	2
4	Kinderen van school gehaald omdat het niet meer te permitteren was				1	2
5	Kinderen geplaatst in andere huishoudens				1	2

6	Extra werkuren gemaakt door HH leden	1	2
7	Eigen perceel verkocht of spaartegoeden gebruikt	1	2
8	Vermindering van de HH uitgaven	1	2
9	Geen serieuze invloed gehad	1	2
10	Anders, nl...	1	2
Anders (specificeer):			
B22. In de afgelopen 12 maanden, had 1 van de HH leden een openstaande lening of heeft een nieuwe lening afgesloten?		Ga naar vraag	
1	Ja	B23	
2	Nee	B29	
B23. Wat was de belangrijkste reden voor het afsluiten van een lening?			
1	Om belangrijke huishoudelijke uitgaven te kunnen doen zoals kopen van voeding en schoolkosten	1	
2	Om een vervoersmiddel te kopen (fiets, motorfiets, auto) voor HH lid	2	
3	Om een huis te kopen/ renoveren/ herinrichten	3	
4	Om medisch gerelateerde uitgaven voor HH leden te kunnen doen (medicijnen, specialisten, ziekenhuisopnames)	4	
5	Om de volgende traditionele uitgaven te doen: geboorte, begrafenis en huwelijk	5	
6	Om een bedrijf te openen of uit te breiden	6	
7	Om de oude lening af te betalen	7	
8	Anders, nl...	8	
Anders (specificeer):			
B24. Waar heeft het huishouden de lening afgesloten? (Meerdere antwoorden mogelijk)		Ja	Nee
1	Overheid	1	2
2	Bank	1	2
3	Micro-krediet/ financieringsgroep	1	2

4	Werkgever/ landeigenaar (grootgrondbezitter)	1	2
5	Leverancier van goederen, materiaal of ruw materiaal (halffabricaat)	1	2
6	Een vriend/ familie of werkgever/ landeigenaar (grootgrondbezitter)	1	2
7	Individuele voorschietter/ geldschieter	1	2
8	Een vriend/ familie van de lener	1	2
9	Anders, nl...	1	2
Anders (specificeer):			
B25. Was of is de schuld terugbetaald?			
1	Ja, compleet		
2	Ja, gedeeltelijk		
3	Nee		
Als B25 = 1, stel vraag A in B26 en B27 Als B25 = 2 of 3, stel vraag B in B26 en B27			
B26. A) Hoe was de schuld terugbetaald?			
B) Hoe zal de schuld terugbetaald worden?			
<i>(Lees al de antwoordopties voor en omcirkel de relevante)</i>			
1	Geld, door geld te lenen van iemand anders		
2	Geld, door enkele bezittingen te verkopen		
3	Geld, door mijn inkomen van werk		
4	Door directe arbeid aan te bieden aan de schuldeiser door een volwassen HH lid		
5	Door directe arbeid aan te bieden aan de schuldeiser door een kind HH lid		
6	Door voorraad aan te bieden		
7	Anders, nl...		
97	Weet niet		

B27. A) Zijn er kinderen van school gehaald?			
B) Zullen enkele kinderen van school gehaald worden om de schuld terug te kunnen betalen? (De antwoordopties niet voorlezen)			
1	Ja	B28	
2	Misschien		
3	Nee, niet nodig om te doen	B29	
B28. Zal het kind of zullen de kinderen die van school zijn gehaald na de schuldaflissing, weer naar school worden gestuurd? (De antwoordopties niet voorlezen)			
1	Ja		
2	Misschien		
3	Nee		
B29. Wat zijn de gemiddelde maandelijkse uitgaven van het huishouden? (in SRD) (Deze vraag moet worden geregistreerd als uitgaven op het niveau van het huishouden.)			
1	1 - < 400		
2	400 - < 800		
3	800 - < 1.500		
4	1.500 - < 3.000		
5	3.000 - < 5.000		
6	5.000 - < 10.000		
7	≥ 10.000		
97	Weet niet		
98	Weigering		
B30. Wat zijn de bronnen van inkomsten van het huishouden? (Meerdere antwoorden mogelijk)			
1	Werk	Ja	Nee
		1	2
2	Sociale voorzieningen	1	2
3	Studiebeurs	1	2
4	Huur	1	2

5	Privé overmakingen	1	2
6	Anders, nl...	1	2
Anders (specificeer):			
B31. Wat is het gemiddeld maandelijks netto-inkomen van het huishouden? (in SRD)			
1	1 - < 400		
2	400 - < 800		
3	800 - < 1.500		
4	1.500 - < 3.000		
5	3.000 - < 5.000		
6	5.000 - < 10.000		
7	≥ 10.000		
97	Weet niet		
98	Weigering		

Ga naar deel 3 van het enquêteformulier. Vanaf nu zal je elk kind tussen 5-17 jaar moeten enquêteren.

NOOT: Indien bij sectie III vraag A26=1, A27=1 of A28=1 d.w.z. het kind/kinderen tussen 5-17 jaar is/zijn werkzaam, beantwoord dan de volgende vragen. Zo niet, ga naar sectie X.

DEEL 3: Enquete voor de kinderen (5-17 jaar)

Enqueteer elk kind (5-17 jaar) in het huishouden

SECTIE IX	GEZONDHEID EN VEILIGHEIDASPECTEN VAN WERKENDE KINDEREN (5 - 17 JAAR)
PERSOONSNUMMER A1 →	Ga naar vraag
NAAM HUISHOUDLID →	
LEEFTIJD HUISHOUDLID →	

C1. Heb jij één of meerdere van de volgende zaken opgelopen in de afgelopen 12 maanden als gevolg van je werk? (Lees elk van de volgende opties voor en omcirkel: '1' voor 'JA' of '2' voor 'NEE' voor elke optie)

	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Als alles is 'NEE' → C4	Als 'JA' is geantwoord → C2
1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
3	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
4	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
5	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
6	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
7	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
8	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
9	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
10	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
11	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2

Anders (specificeer):

C2. Als je denkt aan jou meest ernstige ziekte/verwonding op het werk, wat voor werk deed je toen het gebeurde?

Werk/baan

**BEROEPSCODE
(Niet invullen)**

C3. Denk na over je meest ernstige ziekte/verwonding, hoe heeft dit invloed gehad op je werk/school?												
1	Niet serieus. Ik ben niet gestopt met werken.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Niet serieus. Ik ben niet gestopt om naar school te gaan.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Voor een korte periode gestopt met werken.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Voor een korte periode gestopt om naar school te gaan.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Volledig gestopt met werken.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Volledig gestopt om naar school te gaan.	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
C4. Til je zware dingen op het werk?												
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
C5. Bestuur je machines/zware machines op het werk?												
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	C6
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	C7
PERSOONSNUMMER A1 →												
NAAM HUISHOUDLID →												
LEEFTIJD HUISHOUDLID →												
C6. Wat voor gereedschappen, equipment of machines gebruik je op het werk? (Schrijf de 2 meest gebruikte op)												
1												
2												

C7. Wordt je blootgesteld aan één of meerdere van de volgende zaken aan het werk? (Lees elk van de volgende opties en omcirkel: '1' voor 'JA' of '2' voor 'NEE', voor elke optie)

	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
1 Stof, damp	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
2 Vuur, gas, vlammen	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
3 Hard geluid of trillingen	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
4 Extreme kou of hitte	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
5 Gevaarlijke gereedschappen (o.a. messen)	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
6 Ondergrond werken (mijnen)	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
7 Werken op hoogten	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
8 Werken in water/meren/rivieren	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
9 Werkplaats is te donker of beperkte ruimte	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
10 Onvoldoende ventilatie.	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
11 Chemicaliën (o.a. pesticiden en insecticiden)	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
12 Explosieven	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
13 Andere dingen, zaken of omstandigheden die slecht zijn voor jou gezondheid en veiligheid (specificeer)	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Anders (specificeer):																				

C8. Heb je ooit last gehad van het volgende op je werk? (Lees elk van de volgende opties voor en omcirkel: '1' voor 'JA' of '2' voor 'NEE')

	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
1 Je wordt constant geschreeuwd	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
2 Je wordt steeds/ vaak beledigd	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2

3	Je wordt geslagen/lichamelijk gepijnist om je te dwingen te werken	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
4	Je wordt seksueel misbruikt/ molest (aangeraakt of dingen doen die je niet wil)	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
5	Anders, nl...	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Anders (specificeer):																	

SECTIE X HUISHOUDELIJKE TAKEN VAN KINDEREN (5 - 17 JAAR)																	
PERSOONSNUMMER A1 →																	
NAAM HUISHOUDLID →																	
LEEFTIJD HUISHOUDLID →																	
C9. Gedurende de afgelopen 7 dagen, heb jij 1 van de volgende activiteiten gedaan in het huishouden? (Lees elke antwoordoptie voor en omcirkel: "1" voor 'JA' of "2" voor 'NEE', voor alle opties)																	
1	Inkopen gedaan voor het huishouden	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
2	Repareren van huishoud equipment (materiaal)	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
3	Koken	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
4	Schoonmaken van keuken accessoires/ het huis	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
5	Kleren wassen	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
6	Letten op kinderen/ zieken/ ouderen	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
7	Andere huishoudelijke taken	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Anders (specificeer):																	

C10. Gedurende de afgelopen 7 dagen, hoeveel uren heb je per dag deze huishoudelijke taken verricht?									
1	Maandag								
2	Dinsdag								
3	Woensdag								
4	Donderdag								
5	Vrijdag								
6	Zaterdag								
7	Zondag								
TOTAAL									
C11. Gedurende de afgelopen 7 dagen, wanneer heb je deze activiteiten uitgevoerd? Voor alle kinderen (inclusief schoolgaanden):									
1	Gedurende de dag (tussen 6 a.m. en 6 p.m.)	1	1	1	1	1	1	1	1
2	In de vooravond of s'achts (na 6 p.m.)	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Gedurende dag en de vooravond (voor de hele dag)	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Soms gedurende de dag, soms in de vooravond	4	4	4	4	4	4	4	4
AANVULLEND: ALLEEN voor schoolgaanden (Als A14 = JA)									
5	Na school	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Voor school	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Voor en na school	7	7	7	7	7	7	7	7
8	In het weekend	8	8	8	8	8	8	8	8
9	Gedurende verzuimde schoolduren/dagen	9	9	9	9	9	9	9	9
C12. Is (Vnaam) geënquêteerd in het bijzijn van een volwassene of een ouder kind? (niet vragen, enquêteur vult zelf in)									
1	Ja	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Nee	2	2	2	2	2	2	2	2

BIJLAGEN

BIJLAGE II

ONDERSTEUNENDE DATACOLLECTIE MATERIAAL

C01. Heb jij één of meerdere van de volgende zaken opgelopen in de afgelopen 12 maanden als gevolg van je werk?

1. Ondiepe of open wonden	2. Breuken (been, arm, etc.)	3. Ontwrichtingen, verstulkingen of vlekken	
4. Verschroeiing of bevroering	5. Ademhalingsproblemen	6. Oogproblemen	
7. Huidproblemen	8. Maagproblemen/diaree	9. Koorts	10. Extreme vermoeidheid

C07. Word je blootgesteld aan één of meerdere van de volgende zaken aan het werk?

1. Stof, damp	2. Vuur, gas, vlammen	3. Hard geluid of trillingen	4. Extreme kou of hitte
5. Gevaarlijk gereedschap (o.a. messen)	6. Ondergronds werken (mijnen)	7. Werken op hoogten	8. Werken in water/meren rivieren
9. Werkplaats is te donker of beperkte ruimte	10. Onvoldoende ventilatie	11. Chemicaliën (o.a. pesticides/kwik)	12. Explosieven

C09. Gedurende de afgelopen 7 dagen, heb jij 1 van de volgende activiteiten gedaan in het huishouden?

1. Inkopen gedaan voor het huishouden	2. Repareren van huishoud equipment (materiaal)	3. Koken
4. Schoonmaken van keukens accessoires / het huis	5. Kleren wassen	6. Letten op kinderen / zieken / ouderen

BIJLAGEN

BIJLAGE III

AANVULLENDE STATISTISCHE TABELLEN

Tabel 1a: Survey data geschatte populatie van de 8 onderzochte districten

GESLACHT	LEEFTIJD- GROEPEN	DISTRICT								
		PARAMARIBO	WANICA	NICKERIE	CORONIE	SARAMACCA	COMMEWIJNE	MAROWIJNE	PARA	TOTAAL
Jongens	0-4	270	135	26	5	21	30	44	46	577
	5-17	1 103	635	196	29	122	179	139	170	2 573
	18+	1 464	890	341	36	174	271	126	186	3 488
	Totaal	2 837	1 660	563	70	317	480	309	402	6 638
Meisjes	0-4	254	161	28	6	28	29	32	44	582
	5-17	1 113	632	179	18	87	184	128	165	2 506
	18+	1 837	1 047	345	34	174	285	151	206	4 079
	Totaal	3 204	1 840	552	58	289	498	311	415	7 167
Totaal	0-4	524	296	54	11	49	59	76	90	1 159
	5-17	2 216	1 267	375	47	209	363	267	335	5 079
	18+	3 301	1 937	686	70	348	556	277	392	7 567
	Totaal	6 041	3 500	1 115	128	606	978	620	817	13 805

Noot: Ongewogen data

Table 1b: Geschatte populatie van de 8 onderzochte districten

GESLACHT		LEEFTIJDGROEPEN											DISTRICT																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
		PARAMARIBO	WANICA	NICKERIE	CORONIE	SARAMACCA	COMMEWIJNE	MAROWIJNE	PARA	BROKOPONDO	SIPALIWINI	TOTAAL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				

Bron: Census 2012, ABS 2014

BIJLAGEN

BIJLAGE IV

IMWO ONDERZOEKSTEAM

Van links naar rechts (zittend): Ayfara Herbonnet en Benjamin Dundas

Van links naar rechts (staand): Orphilia Graham, Presella Young-A-Fat en Natasha Moe Soe Let

Basisprincipes en rechten bij de Werkvestiging (FUNDAMENTALS)

Internationaal Arbeidsbureau
4 route des Morillons
CH-1211 Geneva 22 – Switzerland
Tel.: +41 (0) 22 799 61 11

childlabour@ilo.org – www.ilo.org/childlabour

 @ILO_Childlabour

Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek (IMWO)

Anton de Kom Universiteit van Suriname
Leysweg 86,
Paramaribo, Suriname
+597 462003

imwo@uvs.edu – www.uvs.edu

ISBN 978-92-2-132312-9

9 789221 323129